

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

नांदेड- ४३१६०६ (महाराष्ट्र)

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY

NANDED-431606, MAHARASHTRA STATE, INDIA.

Established on 17th September 1994 - Recognized by the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'A' Grade

ACADEMIC (1-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542

Fax : (02462) 229574

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी
स्तरावरील तृतीय वर्षाचे CBCS Pattern
नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष
२०१८-१९ पासून लागू करण्याबाबत.

प रि प त्र क

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, दिनांक १४ जून २०१८ रोजी संपन्न झालेल्या ४१व्या मा. विद्या परिषद बैठकीतील विषय क्र.११/४१-२०१८ च्या ठरावानुसार प्रस्तुत विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयांतील मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी स्तरावरील तृतीय वर्षाचे खालील विषयांचे C.B.C.S. (Choice Based Credit System) Pattern नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ पासून लागू करण्यात येत आहेत.

- १) इंग्रजी
- २) हिंदी
- ३) कन्नड
- ४) मराठी
- ५) पाली
- ६) संस्कृत
- ७) उर्दू
- ८) अर्थशास्त्र
- ९) भूगोल
- १०) इतिहास
- ११) सैनिकशास्त्र
- १२) तत्त्वज्ञान
- १३) राज्यशास्त्र
- १४) लोकप्रशासन
- १५) समाजशास्त्र

सदरील परिपत्रक व अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी.

‘ज्ञानतीर्थ’ परिसर,

विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६.

जा.क्र.: शैक्षणिक-०१/परिपत्रक/पदवी-सीबीसीएस अभ्यासक्रम/
२०१८-१९/२५२

दिनांक : २५.०६.२०१८.

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) उपकुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) साहाय्यक कुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, यू.जी.सी. कक्ष, प्रस्तुत विद्यापीठ.

स्वाक्षरित / -

उपकुलसचिव

शैक्षणिक (१-अभ्यासमंडळ) विभाग

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

विषय : मराठी

श्रेयांक (C.B.C.S.) पद्धतीनुसार

पदवी तृतीय वर्ष

सत्र - पाच व सहा करीता

मराठी विषयाचा

कौशल्य विकास (SEC), वैकल्पिक (Elective) व सामान्य (Generic) अभ्यासक्रम

(जून - २०१८ पासून लागू)

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ नांदेड

विषय : मराठी

पदवी तृतीय वर्ष अभ्यासक्रम - श्रेयांक पध्दतीनुसार (C.B.C.S.) सत्र
पध्दतीनिहाय कौशल्य विकास (SEC), वैकल्पिक (Elective) व सामान्य (Generic) अभ्यासक्रम)

जून २०१८ पासून लागू

सत्र	अभ्यासपत्रिका संकेतांक व क्रमांक	अभ्यास-पत्रिकेचे नांव	आठवड्याच्या तासिका	एकूण तासिका	अंतर्गत मूल्यांकन गुण	सत्र गुण ESC	एकूण गुण	श्रेयांक
V	DSE-MAR-1 (Elective)	मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास	४	५५	३५	४०	७५	३
	GE-MAR-1 (Generic)	साहित्यविचार	४	५५	३५	४०	७५	३
	कौशल्य विकास अभ्यासक्रम (SEC-III)	मराठी भाषिक कौशल्ये विकास	३	४५	२५	२५	५०	२
VI	DSE MAR-2 (Elective)	मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास	४	५५	३५	४०	७५	३
	GE-MAR-2 (Generic)	भाषाविज्ञान आणि व्याकरण	४	५५	३५	४०	७५	३
	कौशल्य विकास अभ्यासक्रम (SEC-IV)	मराठी भाषिक कौशल्ये विकास	३	४५	२५	२५	५०	२

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

बी.ए. तृतीय वर्ष श्रेयांक (CBCS) पद्धतीनुसार

विषय : मराठी (वैकल्पिक- Elective) अभ्यासक्रम

जून - २०१८ पासून लागू

सत्र - पाचवे

अभ्यासपत्रिकेचे शीर्षक - मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास

अभ्यासपत्रिका संकेतांक -DSE-MAR-1

उद्दिष्टे:

- १) मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयनिर्मितीच्या प्रेरणा समजून घेणे.
- २) मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप, परंपरा व इतिहास यांचा परिचय देणे.
- ३) मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मयाच्या सामाजिक तथा सांस्कृतिक पार्श्वभूमीचा अभ्यास करणे.
- ४) मध्ययुगीन कालखंडातील विविध संप्रदायाच्या विचारधारा समजून देणे.
- ५) मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मयाबद्दलची अभिरुची वाढविणे.

उपयोगिता -

- १) मध्ययुगीन कालखंडातील महत्त्वपूर्ण भक्तिसंप्रदायांची ओळख.
- २) मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मयातून प्रकट झालेल्या मानवी मूल्यांचे आकलन
- ३) मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयीन चळवळी व प्रेरणांचे आकलन.
- ४) मध्ययुगीन वाङ्मयाच्या निर्मितीवर आणि वाङ्मयाच्या स्वरूपाचे ज्ञान.
- ५) मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मयीन रचना प्रकारांचा परिचय.

अभ्यासघटक :

प्रकरण १) मराठी वाङ्मयाचा आरंभकाल

अ) शिलालेख ब) ताम्रपट क) आद्यकवी मुकुंदराज

प्रकरण २) महानुभाव संप्रदायाचे साहित्य

अ) प्रेरणा व स्वरूप

ब) लीळाचरित्र क) सूत्रपाठ ड) दृष्टान्तपाठ इ) सातीग्रंथ

प्रकरण : ३ वारकरी संप्रदायाचे साहित्य

अ) प्रेरणा व स्वरूप

ब) संत नामदेव - अभंगरचना

क) संत ज्ञानेश्वर - ज्ञानेश्वरी, अमृतानुभव, चांगदेवपासष्टी, अभंगरचना

ड) संत नामदेवकालीन संत- संत निवृत्तीनाथ, संत सोपानदेव, संत मुक्ताबाई, संत जनाबाई, संत चोखामेळा, संत कर्ममेळा, संत कान्होपात्रा, संत नरहरी सोनार, संत सेना न्हावी, संत गोरा कुंभार, संत सावता माळी.

प्रकरण ४ महात्मा बसवेश्वर

अ) चरित्र ब) निवडक वचने

प्रकरण ५ संत एकनाथ

अ) भावार्थ रामायण ब) एकनाथी भागवत क) रुक्मिणी स्वयंवर

ड) भारुडे इ) गौळणी.

अभ्यासपत्रिकेचे प्रारूप

अंतर्गत मूल्यमापन (CA)

१) या सत्रात प्रत्येकी दहा गुणांच्या दोन घटक चाचण्या	३५	गुण
२) गृहपाठ (Home Assignment)	२०	गुण
३) चर्चासत्र	१०	गुण
	०५	गुण

विद्यापीठीय परीक्षा (ESE)	४०	गुण
दीर्घोत्तरी पर्यायी स्वरूपाचे तीन प्रश्न प्रत्येकी दहा गुण	३०	गुण
टीपा लिहा - चारपैकी दोन (प्रत्येकी ०५ गुण)	१०	गुण
एकूण	७५	गुण

प्रश्नपत्रिका प्रारूप :

प्रश्न १ - दीर्घोत्तरी स्वरूपाचे पर्यायी प्रश्न	१०	गुण
प्रश्न २ - दीर्घोत्तरी स्वरूपाचे पर्यायी प्रश्न	१०	गुण
प्रश्न ३ - दीर्घोत्तरी स्वरूपाचे पर्यायी प्रश्न	१०	गुण
प्रश्न ४ - टीपा लिहा - चारपैकी दोन (प्रत्येकी ०५ गुण)	१०	गुण
अंतर्गत मूल्यमापन -----	३५	गुण
एकूण	७५	गुण

संदर्भग्रंथ :

- १) प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा विवेचक इतिहास - प्र.न. जोशी
१. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - अ.ना. देशपांडे
२. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - ल.रा. नसिराबादकर
३. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा स्वरूप - ह.श्री. शेणोलीकर
४. प्राचीन मराठी गद्य - श्री .रं. कुलकर्णी
५. संत वाङ्मयाची सामाजिक फलश्रुती - गं.बा. सरदार
६. प्राचीन मराठीच्या नवधारा - रा.चिं. ढेरे
७. प्राचीन मराठी साहित्य संशोधन - वि.भि. कोलते
८. पाच संतकवी - शं.गो. तुळपुळे
९. महाराष्ट्र सारस्वत (खंड १ व २) - वि.ल. भावे
१०. संत, पंत व तंत - श्री. म. माटे
११. संत तुकाराम चरित्र - ल.रा. पांगारकर
१२. महाराष्ट्र संत - कवयित्री - ज.र. आजगांवकर
१३. पाच भक्तिसंप्रदाय - र.रा. गोसावी
१४. प्राचीन गीतमंजुषा - ना.ग. जोशी (संपा)

१५. प्राचीन मराठी संत कवयित्रीचे वाङ्मयीन कार्य - सुहासिनी इर्लेकर
१६. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खंड-१)- शं.गो. तुळपुळे
१७. प्राचीन महाराष्ट्र - भाग १ -- श्री .व्यं. केतकर
१८. महानुभावाचा आचारधर्म - वि.भि. कोलते
१९. महानुभाव पंथ आणि त्यांचे वाङ्मय - शं.गो. तुळपुळे
२०. महानुभावीय वाङ्मय - वा.ना. देशपांडे
२१. प्राचीन मराठी गद्य - प्रेरणा आणि परंपरा - श्री रं. कुलकर्णी
२२. महानुभाव गद्य - शं.गो. तुळपुळे
२३. नामदेवांची अभंगवाणी - हे.वि. इनामदार व इतर (संपा.)
२४. श्रीसकलसंतगाथा (खंड व१ व २) र.रा. गोसावी (संपा.)
२५. वीरशैव संतसाहित्य - राजशेखर हिरेमठ
२६. वारकरी संप्रदाय : उदय आणि विकास - रा.पं. बहिरट
२७. प्राचीन मराठी साहित्य : एक पुनर्विचार - श्री रं. कुलकर्णी
२८. यादवकालीन महाराष्ट्र - मु.ग. पानसे
२९. १२ व्या शतकातील आद्य समाजसुधारक महात्मा बसवेश्वर - अशोक मेनकुदळे
३०. महात्मा बसवेश्वर - अशोक कामत
३१. मन्हाटी लावणी - म.वा. धोंड
३२. ओवी ते लावणी - श्री. रं. कुलकर्णी
३३. तुकारामदर्शन - सदानंद मोरे
३४. श्री संत चोखामेळा - चरित्र आणि अभंग - स.भा. कदम (संपा.)
३५. सकल संतगाथा (गाथापंचक) - रा.चिं. ढेरे (संपा.)
३६. मराठी शाहिरी कविता - मनोहर जाधव व पृथ्वीराज तौर(संपा.)
३७. वारकरी व महानुभाव संप्रदाय - संतोष हंकारे
३८. संत तुकारामांच्या अभंगातील जीवनमूल्ये - डॉ. हरिदास आखरे

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

बी.ए. तृतीय वर्ष श्रेयांक (CBCS) पद्धतीनुसार

विषय : मराठी (वैकल्पिक (Generic)) अभ्यासक्रम

जून - २०१८ पासून लागू

सत्र - पाचवे

अभ्यासपत्रिकेचे शीर्षक - साहित्यविचार

अभ्यासपत्रिका संकेतांक-GE-MAR-1

उद्दिष्टे :

१. साहित्याचे स्वरूप आणि विशेष यांची ओळख करून देणे.
२. पौर्वात्य व पाश्चिमात्य काव्यशास्त्राची माहिती देणे.
३. काव्याची लक्षणे आणि प्रयोजनांची माहिती अध्ययन करणे.
४. साहित्याच्या भाषेचे स्वरूप अभ्यासणे.
५. विद्यार्थ्यांचा वाङ्मयीन दृष्टिकोन विकसित करणे.
६. भरताच्या रससूत्राचा परिचय करून देणे.

उपयोगिता-

- १) वाङ्मयीन दृष्टिकोनाचे विकसन.
- २) भारतीय साहित्यशास्त्राची ओळख.
- ३) पाश्चिमात्य साहित्यविचारांचा परिचय.
- ४) रसविचारांचे पायाभूत ज्ञान.
- ५) शब्दांच्या विविध अर्थांचे ज्ञान.

अभ्यासघटक :

- १) साहित्याचे स्वरूप आणि विशेष
- २) साहित्याचे प्रयोजन : भारतीय व पाश्चात्य
- ३) शब्दशक्तीविचार
- ४) साहित्याची भाषा
- ५) भरताचे रससूत्र

अभ्यासपत्रिकेचे प्रारूप -

अंतर्गत मूल्यमापन (CA)	३५	गुण
१) या सत्रात प्रत्येकी दहा गुणांच्या दोन घटक चाचण्या	२०	गुण
२) गृहपाठ (Home Assignment)	१०	गुण
३) चर्चासत्र	०५	गुण
विद्यापीठीय परीक्षा (ESE)	४०	गुण
दीर्घोत्तरी पर्यायी स्वरूपाचे तीन प्रश्न प्रत्येकी दहा गुण	३०	गुण
टीपा लिहा - चारपैकी दोन (प्रत्येकी ०५ गुण)	१०	गुण
एकूण	७५	गुण

प्रश्नपत्रिका प्रारूप :

प्रश्न १ - दीर्घोत्तरी स्वरूपाचे पर्यायी प्रश्न	१०	गुण
प्रश्न २ - दीर्घोत्तरी स्वरूपाचे पर्यायी प्रश्न	१०	गुण
प्रश्न ३ - दीर्घोत्तरी स्वरूपाचे पर्यायी प्रश्न	१०	गुण
प्रश्न ४ - टीपा लिहा - चारपैकी दोन (प्रत्येकी ०५ गुण)	१०	गुण
अंतर्गत मूल्यमापन -----	३५	गुण
एकूण	७५	गुण

संदर्भग्रंथ :

- १) साहित्यशास्त्र : स्वरूप व समस्या - वसंत पाटणकर
- २) भारतीय साहित्यशास्त्र - ग.त्र्यं. देशपांडे
- ३) अभिनव काव्यप्रकाश- रा.श्री. जोग
- ४) काव्यशास्त्रप्रदीप - स.रा. गाडगीळ
- ५) साहित्यविचार - दि.के. बेडेकर
- ६) अँरिस्टॉटलचे काव्यशास्त्र - गो. वि. करंदीकर
- ७) परंपरा व नवता - गो. वि. करंदीकर
- ८) साहित्यविचार - अ. वा. कुलकर्णी
- ९) भारतीय साहित्यविचार - लीला गोविलकर
- १०) रसचर्चा - पदमाकर दादेगावकर
- ११) प्लेटोचे साहित्यशास्त्र - अ. ना. देशपांडे

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

पदवी तृतीय वर्षासाठी - श्रेयांक (CBCS) पद्धतीनुसार

विषय : **मराठी कौशल्य विकास अभ्यासक्रम (Skill Enhancement Course)**

जून - २०१८ पासून लागू

सत्र - पाचवे

अभ्यासपत्रिकेचे शीर्षक - **मराठी भाषिक : कौशल्ये विकास भाग- एक**

अभ्यासपत्रिका संकेतांक-SEC-III

उद्दिष्टे :

- १) विद्यार्थ्यांच्या भाषिक क्षमतांचा विकास करणे.
- २) मराठी भाषिक कौशल्ये विकसित करणे.
- ३) मराठी भाषेचे उपयोजन व विविध क्षेत्रांतील व्यवसायाच्या संधीची माहिती करून देणे.
- ४) मराठी भाषेतील ग्रंथ प्रकाशनाचे एकूण स्वरूप समजून देणे.
- ५) मराठी भाषेची उपयुक्तता आणि वैशिष्ट्यांची ओळख करून देणे.

उपयोगिता :

- १) मराठी भाषिक क्षमतांच्या वाढीस मदत.
- २) मराठी भाषिक कौशल्ये विकासाला वाव.
- ३) विविध क्षेत्रातील व्यावसायिक संधी.
- ४) मराठी भाषेतील ग्रंथ प्रकाशनाचे स्वरूप समजून घेण्यास मदत.

अभ्यासघटक :

प्रकरण - १	मराठी भाषा कौशल्ये आणि व्यवसायाच्या संधी	१५	तासिका
	अ) मराठी भाषिक कौशल्ये - वाचन, लेखन, भाषण, संभाषण		
	ब) पटकथा, ब्लॉग लेखन वृत्तांत, अहवाल, टिप्पणी		
	इ. लेखनाचे स्वरूप	०५	तासिका
	क) विविध क्षेत्रांत व्यवसायाच्या संधी (पत्रकारिता, प्रसारमाध्यमातील कार्य)		
	ड) प्रात्यक्षिक कार्य	१०	तासिका

दृकश्राव्य माध्यमांसाठी पटकथालेखन/सहलीचा वृत्तांत/नामवंत व्यावसायिकांच्या भेटीचा अहवाल यापैकी एका घटकावर विद्यार्थ्यांकडून प्रात्यक्षिक करून घ्यावे. अथवा विद्यार्थ्यांना त्यांचा ब्लॉग तयार करून त्यावर लिहिण्यास प्रोत्साहन द्यावे.

प्रकरण - २ ग्रंथ प्रकाशनविश्व

१५ तासिका

अ) ग्रंथनिर्मितीचा हेतू

ब) संहितावाचन, संस्करण आणि संपादन

क) मुद्रितशोधन, ग्रंथप्रकाशन व स्वामित्व हक्क (कॉपीराईट) ०५ तासिका

ड) ग्रंथवितरण अ) पारंपरिक ब) आधुनिक

इ) वाचकांची अभिरुची

ई) ग्रंथपुरस्कार

इ) प्रात्यक्षिक कार्य

१० तासिका

आपल्या परिसरातील वाचनालयास भेट / प्रकाशनसंस्थेस भेट / ग्रंथवितरकांशी वार्तालाप / ग्रंथसजावट करणारांशी (चित्रकार/ मुखपृष्ठ तयार करणारे कलावंत) संवाद / ग्रंथप्रकाशन सोहळ्याची निमंत्रण पत्रिका तयार करणे, ग्रंथपुरस्कार संस्था व वाचकांची आवड-निवड इ.

प्रकरण - ३ ग्रंथपरीक्षण

१५ तासिका

अ) आस्वाद

ब) आकलन

०५ तासिका

क) मूल्यमापन

ड) प्रात्यक्षिक कार्य

१० तासिका

प्रत्येक विद्यार्थ्यांकडून किमान एका पुस्तकाचे परीक्षण करून घ्यावे.

प्रश्नपत्रिकेचे प्रारूप

मूल्यमापन (ESE) २५ गुण

१. कौशल्ये विकास प्रकल्प कार्य १० गुण
२. कौशल्ये मूल्यांकन १० गुण
३. कौशल्ये कार्याचे सादरीकरण ०५ गुण

मूल्यमापन (CA) २५ गुण

१. मराठी भाषाकौशल्ये आणि व्यवसायाच्या संधी
 २. ग्रंथ प्रकाशनविश्व
 ३. ग्रंथपरीक्षण
- अ) वरील अभ्यास घटकांवर घटक चाचणी (Unit Test)-१ व २ २० गुण
प्रत्येकी १० गुणांच्या घेण्यात याव्यात.

ब) चर्चासत्र - १ ०५ गुण

टीप : मराठी भाषिक कौशल्ये : विकास - (संपादक - डॉ. पृथ्वीराज तौर) हे पुस्तक या अभ्यासपत्रिकेसाठी नेमण्यात आले आहे.

संदर्भग्रंथसूची :

१. व्यावहारिक उपयोजित मराठी आणि प्रसारमाध्यमे - संपादक डॉ. संदीप सांगळे, डायमंड पब्लिकेशन, पुणे.
२. व्यावहारिक मराठी - प्रा. मोकाशी, प्रा. नेमाडे, शेतकरी साहित्य परिषद.
३. व्यावहारिक मराठी - संपादक डॉ. स्नेहल तावरे, स्नेहवर्धन, प्रकाशन पुणे.
४. उपयोजित मराठी - भाग-२, डॉ. प्रकाश मेदककर, सुविद्या प्रकाशन.
५. जाहिरातीचं जग - यशोदा भागवत, मौज प्रकाशन, मुंबई
६. पत्रकारितेची मूलतत्त्वे - प्रभाकर पाध्ये (अनुवाद) प्र. ना. परांजपे, वसुधा परांजपे, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे
७. वाणिज्य मित्र - डॉ. स्वाती दामोदरे

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

बी.ए. तृतीय वर्ष श्रेयांक (CBCS) पद्धतीनुसार

विषय : मराठी (वैकल्पिक- Elective) अभ्यासक्रम

जून - २०१८ पासून लागू

सत्र - सहावे

अभ्यासपत्रिकेचे शीर्षक - मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास

अभ्यासपत्रिका संकेतांक-DSE-MAR-2

उद्दिष्टे:

- १) मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयनिर्मितीच्या प्रेरणा समजून घेणे.
- २) मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप, पंरपरा व इतिहास यांचा परिचय देणे.
- ३) मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मयाच्या सामाजिक तथा सांस्कृतिक पार्श्वभूमीचा अभ्यास करणे.
- ४) मध्ययुगीन कालखंडातील विविध संप्रदायांच्या विचारधारा समजून देणे.
- ५) मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मयाबद्दलची अभिरुची वाढविणे.

उपयोगिता -

- १) मध्ययुगीन कालखंडातील महत्वपूर्ण भक्तिसंप्रदायांची ओळख .
- २) मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मयातून प्रकट झालेल्या मानवी मूल्यांचे आकलन
- ३) मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयीन चळवळी व प्रेरणांचे आकलन.
- ४) मध्ययुगीन वाङ्मयाच्या निर्मितीचे आणि वाङ्मयाच्या स्वरूपाचे ज्ञान.
- ५) मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मयीन रचनाप्रकारांचा परिचय.

घटक :

प्रकरण : १) संत तुकाराम

अ) चरित्र ब) अभंगरचना

प्रकरण : २) संत रामदास

अ) दासबोध ब) मनाचे श्लोक

प्रकरण : ३) पंडिती कवी

अ) मुक्तेश्वर ब) वामनपंडित क) मोरोपंत

प्रकरण : ४) शहिरी वाङ्मय

अ) प्रेरणा व स्वरूप

ब) राम जोशी क) होनाजी बाळा क) अनंतफंदी

प्रकरण : ५) बखर वाङ्मय

अ) प्रेरणा व स्वरूप ब) कृष्णाजी अनंत सभासदांची बखर

ब) भाऊसाहेबांची बखर

अभ्यासपत्रिकेचे प्रारूप

अंतर्गत मूल्यमापन (CA)	३५	गुण
१) या सत्रात प्रत्येकी दहा गुणांच्या दोन घटक चाचण्या	२०	गुण
२) गृहपाठ (Home Assignment)	१०	गुण
३) चर्चासत्र	०५	गुण
विद्यापीठीय परीक्षा (ESE)	४०	गुण
दीर्घोत्तरी पर्यायी स्वरूपाचे तीन प्रश्न प्रत्येकी दहा गुण	३०	गुण
टीपा लिहा - चारपैकी दोन (प्रत्येकी ०५ गुण)	१०	गुण
एकूण	७५	गुण

प्रश्नपत्रिका प्रारूप :

प्रश्न १ - दीर्घोत्तरी स्वरूपाचे पर्यायी प्रश्न	१०	गुण
प्रश्न २ - दीर्घोत्तरी स्वरूपाचे पर्यायी प्रश्न	१०	गुण
प्रश्न ३ - दीर्घोत्तरी स्वरूपाचे पर्यायी प्रश्न	१०	गुण
प्रश्न ४ - टीपा लिहा - चारपैकी दोन (प्रत्येकी ०५ गुण)	१०	गुण
अंतर्गत मूल्यमापन	-----	३५
एकूण		७५

संदर्भग्रंथ :

१. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा विवेचक इतिहास - प्र.न. जोशी
२. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - अ.ना. देशपांडे
३. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास- ल.रा. नसिराबादकर
४. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा स्वरूप - ह.श्री. शेणोलीकर
५. प्राचीन मराठी गद्य -श्री .रं. कुलकर्णी
६. संत वाङ्मयाची सामाजिक फलश्रुती - गं.बा. सरदार
७. प्राचीन मराठीच्या नवधारा - रा.चिं. ढेरे
८. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा परामर्श - श्री. मं. पिंगे
९. प्राचीन मराठी साहित्य संशोधन - वि.भि. कोलते
१०. पाच संतकवी - शं.गो. तुळपुळे
११. महाराष्ट्र सारस्वत (खंड १ व २) - वि.ल. भावे
१२. संत, पंत व तंत - श्री. म. माटे
१३. संत तुकाराम चरित्र - ल.रा. पांगारकर
१४. महाराष्ट्र संत - कवयित्री - ज.र. आजगांवकर
१५. पाच भक्तिसंप्रदाय - र.रा. गोसावी
१६. प्राचीन गीतमंजुषा - ना.ग. जोशी (संपा)
१७. प्राचीन मराठी संत कवयित्रीचे वाङ्मयीन कार्य - सुहासिनी इर्लेकर
१८. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खंड-१)- शं.गो. तुळपुळे
१९. प्राचीन महाराष्ट्र - भाग १ - श्री .व्यं. केतकर
२०. महानुभावाचा आचारधर्म - वि.भि. कोलते
२१. महानुभाव पंथ आणि त्यांचे वाङ्मय - शं.गो. तुळपुळे
२२. महानुभावीय वाङ्मय - वा.ना. देशपांडे
२३. प्राचीन मराठी गद्य - प्रेरणा आणि परंपरा - श्री रं. कुलकर्णी
२४. महानुभाव गद्य - शं.गो. तुळपुळे

२५. प्राचीन मराठी आख्यानकाव्य - गजमल माळी
२६. नामदेवांची अभंगावाणी - हे.वि. इनामदार व इतर (संपा.)
२७. श्रीसकलसंतगाथा (खंड व१ व २) र.रा. गोसावी (संपा.)
२८. वीरशैव संतसाहित्य - राजशेखर हिरेमठ
२९. वारकरी संप्रदाय : उदय आणि विकास - रा.पं. बहिरट
३०. प्राचीन मराठी साहित्य : एक पुनर्विचार - श्री रं. कुलकर्णी
३१. यादवकालीन महाराष्ट्र - मु.ग. पानसे
३२. १२ व्या शतकातील आद्य समाजसुधारक महात्मा बसवेश्वर-अशोक मेनकुदळे
३३. महात्मा बसवेश्वर - अशोक कामत
३४. मन्हाटी लावणी - म.वा. धोंड
३५. ओवी ते लावणी - श्रीधर रंगनाथ कुलकर्णी
३६. श्री संत चोखामेळा - चरित्र आणि अभंग - स.भा. कदम (संपा.)
३७. सकल संतगाथा (गाथापंचक) - रा.चिं. ढेरे (संपा.)
३८. मराठी शाहिरी कविता - मनोहर जाधव व पृथ्वीराज तौर(संपा.)
३९. वारकरी व महानुभाव संप्रदाय - संतोष हंकारे

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

बी.ए. तृतीय वर्ष श्रेयांक (CBCS) पद्धतीनुसार

विषय : मराठी (वैकल्पिक- Generic) अभ्यासक्रम

जून - २०१८ पासून लागू

सत्र - सहावे

अभ्यासपत्रिकेचे शीर्षक - भाषाविज्ञान व व्याकरण

अभ्यासपत्रिका संकेतांक-GE-MAR-2

उद्दिष्टे :

- १) मराठी भाषेची अभिरूची वाढविणे.
- २) मराठी भाषेचे शास्त्रशुद्ध स्वरूप समजून देणे.
- ३) भाषेचे स्वरूप- कार्य समजावून सांगणे.
- ४) भाषिक परिवर्तनाची कारणमीमांसा शोधणे.
- ५) ऐतिहासिक भाषाविज्ञानाचा परिचय करून देणे.
- ६) प्रयोगविचार व विभक्तिविचार यांचा अभ्यास करणे.

उपयोगिता -

- १) भाषिक ज्ञानाची वृद्धी.
- २) मराठी भाषेच्या इतिहासाची ओळख.
- ३) लेखनविषयक सजगता.
- ४) मराठी व्याकरणिक घटकांचे ज्ञान.

घटक :

१. भाषेचे स्वरूप व कार्ये
२. भाषिक परिवर्तन - ध्वनिपरिवर्तन व अर्थपरिवर्तन
३. प्रमाणभाषा व बोलीभाषा
४. विभक्तिविचार
५. प्रयोगविचार

अभ्यासपत्रिकेचे प्रारूप

अंतर्गत मूल्यमापन (CA)	३५	गुण
१) या सत्रात प्रत्येकी दहा गुणांच्या दोन घटक चाचण्या	२०	गुण
२) गृहपाठ (Home Assignment)	१०	गुण
३) चर्चासत्र	०५	गुण
विद्यापीठीय परीक्षा (ESE)	४०	गुण
दीर्घोत्तरी पर्यायी स्वरूपाचे तीन प्रश्न प्रत्येकी दहा गुण	३०	गुण
टीपा लिहा - चारपैकी दोन (प्रत्येकी ०५ गुण)	१०	गुण
एकूण	७५	गुण

प्रश्नपत्रिका प्रारूप :

प्रश्न १ - दीर्घोत्तरी स्वरूपाचे पर्यायी प्रश्न	१०	गुण
प्रश्न २ - दीर्घोत्तरी स्वरूपाचे पर्यायी प्रश्न	१०	गुण
प्रश्न ३ - दीर्घोत्तरी स्वरूपाचे पर्यायी प्रश्न	१०	गुण
प्रश्न ४ - टीपा लिहा - चारपैकी दोन (प्रत्येकी ०५ गुण)	१०	गुण
अंतर्गत मूल्यमापन -----	३५	गुण
एकूण	७५	गुण

संदर्भग्रंथ :

- १) मराठीचे ऐतिहासिक भाषाशास्त्र - र.रा. गोसावी
- २) मराठी भाषा : व्यवस्था आणि अध्यापन - चंद्रकांत इंदापूरकर
- ३) ध्वनिविचार - ना.गो. कालेलकर
- ४) भाषा आणि संस्कृती - ना.गो. कालेलकर
- ५) भाषा, इतिहास व भूगोल - ना.गो. कालेलकर
- ६) मराठी भाषेचा आर्थिक संसार - अशोक केळकर
- ७) मराठी भाषा : उद्गम व विकास - कृ. पां. कुलकर्णी
- ८) भाषाविज्ञान : वर्णनात्मक आणि ऐतिहासिक - संपा. मालसे, इनामदार व सोमण
- ९) सुबोध भाषाशास्त्र - प्र. न. जोशी
- १०) शुद्धलेखनाचे नियम- महाराष्ट्र शासनाची प्रत
- ११) मराठी व्याकरणाचा पुनर्विचार - अ.ग. मंगरूळकर
- १२) सुलभ मराठी व्याकरण लेखन - मो.रा.वाळिंबे
- १३) शास्त्रीय मराठी व्याकरण - मो.के. दामले
- १४) अभिनव मराठी व्याकरण - प्र.न. जोशी
- १५) मराठी व्याकरण - लीला गोविलकर
- १६) प्रमाण मराठी भाषेचे स्वरूप - सुहासिनी लडू
- १७) बोली भाषांचा अभ्यास - सु. बा. कुलकर्णी
- १८) मराठी शुद्धलेखनप्रदीप - मो.रा.वाळिंबे
- १९) आधुनिक भाषाविज्ञान सिद्धांत व उपयोजन- मिलिंद मालशे
- २०) ग्रामीण कादंबरी :मराठवाडी बोलीचे स्वरूप- डॉ. विठ्ठल जंबाले

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड
पदवी तृतीय वर्षासाठी - श्रेयांक (CBCS) पद्धतीनुसार
विषय : **मराठी कौशल्य विकास अभ्यासक्रम (Skill Enhancement Course)**
जून - २०१८ पासून लागू
सत्र - सहावे
अभ्यासपत्रिकेचे शीर्षक - **मराठी भाषिक कौशल्ये विकास** भाग- दोन
अभ्यासपत्रिका संकेतांक-SEC-IV

उद्दिष्टे :

- १) कार्यक्रम आयोजनातील अडथळे लक्षात आणून देणे.
- २) देहबोलीचे महत्त्व समजावून सांगणे.
- ३) देहबोलीचा संभाषणात कसा वापर करावा, याबद्दलची माहिती देणे.
- ४) मुद्रितशोधनाचे स्वरूप आणि संकल्पना समजावून सांगणे.
- ५) प्रमाण मराठी लेखनाच्या नियमाबद्दल ज्ञानात्मक जाणीव निर्माण करणे.
- ६) मुद्रितशोधनाचे प्रात्यक्षिक कार्य अनुभवणे.

उपयोगिता :

- १) विविध प्रकारच्या कार्यक्रमांचे आयोजन.
- २) विविध क्षेत्रांतील व्यवसायांच्या संधी.
- ३) देहबोलीच्या वापरातून प्रभावी संभाषण.
- ४) मुद्रितशोधनासाठीचे कौशल्ये विकसन.
- ५) प्रमाण मराठीच्या नियमांचा लेखनामध्ये उपयोजन.

अभ्यासघटक :

प्रकरण - १	कार्यक्रमाचे आयोजन	१५	तासिका
	अ) वाङ्मयीन ब) सांस्कृतिक		
	क) सामाजिक क) शैक्षणिक	०५	तासिका
	इ) प्रात्यक्षिक कार्य	१०	तासिका

महाविद्यालयीन पातळीवर कविसंमेलन / स्वागत समारंभ / निरोप समारंभ / प्रबोधनपर कार्यक्रम / विविधगुणदर्शन कार्यक्रम / व्याख्यान आयोजन इत्यादी कार्यक्रम आयोजन करण्यासाठी विद्यार्थ्यांना संधी उपलब्ध करून देणे.

प्रकरण - २	देहबोली आणि संभाषण कौशल्ये	१५	तासिका
	अ) देहबोलीचे पैलू		
	ब) संभाषण कौशल्याचे गुणविशेष	०५	तासिका
	क) प्रभावी संभाषणात देहबोलीचा वापर		
	ड) प्रात्यक्षिक कार्य	१०	तासिका
	संभाषण कौशल्य विकसित होतील अशा कार्यक्रमांचे आयोजन करणे		

प्रकरण - ३	मुद्रितशोधन आणि प्रमाण मराठी लेखन	१५	तासिका
	अ) मुद्रितशोधन : संकल्पना, स्वरूप, प्रकार आणि महत्त्व	०५	तासिका
	ब) प्रमाण मराठी लेखनविषयक नियम		
	क) मुद्रितशोधनाचे प्रात्यक्षिक कार्य	१०	तासिका

कथा, कादंबरी, नाटक इत्यादी वाङ्मयप्रकारांपैकी उतारा देऊन मुद्रितशोधन विद्यार्थ्यांकडून करवून घेणे.

प्रश्नपत्रिकेचे प्रारूप

मूल्यमापन (ESE)	२५	गुण
१. कौशल्ये विकास प्रकल्पकार्य	१०	गुण
२. कौशल्ये मूल्यांकन	१०	गुण
३. कौशल्ये कार्याचे सादरीकरण	०५	गुण
मूल्यमापन (CA)	२५	गुण
१. कार्यक्रमाचे आयोजन		
२. देहबोली आणि संभाषण कौशल्य		
३. मुद्रितशोधन आणि प्रमाण मराठी लेखन		

- अ) वरील अभ्यास घटकांवर घटक चाचणी (Unit Test)- १ व २ २० गुण
प्रत्येकी १० गुणांच्या घेण्यात याव्यात.
- ब) चर्चासत्र - १ ०५ गुण

टीप : मराठी भाषिक कौशल्ये : विकास - (संपादक - डॉ. पृथ्वीराज तौर) हे पुस्तक या
अभ्यासपत्रिकेसाठी नेमण्यात आले आहे.

संदर्भग्रंथसूची :

१. व्यावहारिक उपयोजित मराठी आणि प्रसारमाध्यमे - संपादक डॉ. संदीप सांगळे,
डायमंड पब्लिकेशन, पुणे.
२. व्यावहारिक मराठी - प्रा. मोकाशी, प्रा. नेमाडे, शेतकरी साहित्य परिषद.
३. व्यावहारिक मराठी - संपादक डॉ. स्नेहल तावरे, स्नेहवर्धन, प्रकाशन पुणे.
४. उपयोजित मराठी - भाग-२, डॉ. प्रकाश मेदककर, विद्या बुक्स, औरंगाबाद.
५. जाहिरातीचं जग - यशोदा भागवत, मौज प्रकाशन, मुंबई
६. पत्रकारितेची मूलतत्त्वे - प्रभाकर पाध्ये (अनुवाद) प्र. ना. परांजपे, वसुधा परांजपे,
मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे
७. वाणिज्य मित्र - डॉ. स्वाती दामोदरे

* * * * *

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

नांदेड- ४३१६०६ (महाराष्ट्र)

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY

NANDED-431606, MAHARASHTRA STATE, INDIA.

Established on 17th September 1994 - Recognized by the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'A' Grade

ACADEMIC (1-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542

Fax : (02462) 229574

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी
स्तरावरील तृतीय वर्षाचे CBCS Pattern
नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष
२०१८-१९ पासून लागू करण्याबाबत.

प रि प त्र क

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, दिनांक १४ जून २०१८ रोजी संपन्न झालेल्या ४१व्या मा. विद्या परिषद बैठकीतील विषय क्र.११/४१-२०१८ च्या ठरावानुसार प्रस्तुत विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयांतील मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी स्तरावरील तृतीय वर्षाचे खालील विषयांचे C.B.C.S. (Choice Based Credit System) Pattern नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ पासून लागू करण्यात येत आहेत.

- १) इंग्रजी
- २) हिंदी
- ३) कन्नड
- ४) मराठी
- ५) पाली
- ६) संस्कृत
- ७) उर्दू
- ८) अर्थशास्त्र
- ९) भूगोल
- १०) इतिहास
- ११) सैनिकशास्त्र
- १२) तत्त्वज्ञान
- १३) राज्यशास्त्र
- १४) लोकप्रशासन
- १५) समाजशास्त्र

सदरील परिपत्रक व अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी.

‘ज्ञानतीर्थ’ परिसर,

विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६.

जा.क्र.: शैक्षणिक-०१/परिपत्रक/पदवी-सीबीसीएस अभ्यासक्रम/
२०१८-१९/२५२

दिनांक : २५.०६.२०१८.

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) उपकुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) साहाय्यक कुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, यू.जी.सी. कक्ष, प्रस्तुत विद्यापीठ.

स्वाक्षरित / -

उपकुलसचिव

शैक्षणिक (१-अभ्यासमंडळ) विभाग

**Syllabus for Third Year – (Semester + CBCS Pattern Structure)
Skill Enhancement Course**

Semester	Paper /course code	Name of the course	Lectures per week	Total Periods	Internal Evaluation (C A)	Marks of the semester (E S E)	Total Marks	Credits
V	SEC-ENG- III	Life Skills -I	03	45	25	25	50	2
VI	SEC-ENG- IV	Life Skills -II	03	45	25	25	50	2

Optional English

Semester	Paper /course code	Name of the course	Lectures per week	Total Periods	Internal Evaluation (C A)	Marks of the semester (E S E)	Total Marks	Credits
V	DSE-ENG- I	Literary Theory and Criticism(A) Introduction to Literary Criticism	04	55	35	40	75	3
VI	GE-ENG- I	Modern English Structure(A) Introduction to English Speech Sounds	04	55	35	40	75	3
V	DSE-ENG- II	Literary Theory and Criticism (B) Introduction to Literary Theory	04	55	35	40	75	3
VI	GE-ENG-II	Modern English Structure(B) Introduction to English Grammar	04	55	35	40	75	3

DSE I - Semester V

Title of the course: Literary Theory and Criticism (A) Introduction to Literary Criticism

Course/Paper code: DSE-ENG- I

Marks 75 (ESE 40 + CA 35) Credits -3

Salient features of the course:

- 1) The knowledge about classical masters of criticism is disseminated
- 2) Critical ability to read texts in the light of past theories is introduced

Utility of the Course:

- 1) The learners would develop a critical ability to judge literary texts
- 2) Critical insight into the past theorists would be developed

Objectives of the Course:

- 1) To introduce the Greek and Roman literary critics to the learners
- 2) To acquaint the learners with the English literary critics and criticism
- 3) To understand the texts of major critics
- 4) To identify and understand the literary terms, phrases and concepts in English related with the literary theories and criticism

Prerequisites:

- 1) Handouts, worksheets based on prescribed texts
- 2) Student lists and progress charts for monitoring

Syllabus:

Unit I - Greek & Roman Masters: 1) Plato 2) Aristotle 3) Horace 4) Longinus

Unit II - English Criticism: 1) Philip Sydney 2) Dr. Samuel Johnson
3) William Wordsworth 4) I.A. Richards

Unit III - Critical Texts: 1) S T Coleridge : "Biographia Literaria"
2) T S Eliot : "Tradition & Individual Talent"

Unit IV – Literary Terms & Concepts

1. Act 2. Allegory 3. Fable 4. Parable 5. Allusion 6. Ambiguity 7. Antithesis
8. Blank Verse 9. Burlesque 10. Parody 11. Chorus 12. Lampoon 13. Flat Character
14. Round Character 15. Comedy 16. Farce 17. Tragedy 18. Catharsis 19. Hamartia
20. Soliloquy 21. Aside 22. Melodrama 23. Dramatic Irony 24. Metaphysical Conceit
25. Confessional Poetry 26. Connotation and Denotation . 27. Lyric 28. Sonnet 29. Satire
30. Onomatopoeia 31. Elegy 32. Dirge 33. Ode 34. Ballad 35. Epic 36. Mock Epic
37. Heroic Couplet 38. Narcissism 39. Three Unities 40. Poetic Justice

Question Paper Pattern (Marks 40)

Q.1 Essay type question (1/2) (From Unit I Only)	- 8 marks
Q.2 Essay type question (1/2) (From Unit II Only)	- 8 marks
Q.3 Essay type question (1/2) (From Unit III Only)	- 8 marks
Q.4 Define & explain the following terms & concepts
Any 4 out of 6 (From Unit IV Only)	- 8 marks
Q.5 Short-notes any 2/4 from I to IV Units	- 8 marks

Internal Assessment: 35 marks

Two class tests: 20 marks

Assignment: 15 marks

Prescribed Textbooks:

- 1) B Prasad – *An Introduction to English Criticism*
- 2) Enright & Chickera – *English Critical Texts*
- 3) M H Abrams – *A Glossary of Literary Terms*

GE I –Semester V

Title of the course: Modern English Structure (A) Introduction to English Speech Sounds

Course/Paper code: GE-ENG- I

Marks 75 (ESE 40 + CA 35) Credits -3

Salient features of the course

- 1) The practical aspects of the English language are demonstrated
- 2) Ability to comprehend and reproduce Standard English is introduced

Utility of the Course:

- 1) The learners would be able to understand the system of speech with English sounds
- 2) The ability to understand and reproduce standard patterns of speech is facilitated

Objectives:

- 1) To acquaint the learners with the English speech sounds, syllable and its structure
- 2) To study the phonemic transcription and consonant clusters
- 3) To understand the word accent and intonation in English speech
- 4) To identify the dialects, idiolects and varieties of British English

Prerequisites of the course

- 1) Charts, diagrams, worksheets based on the course content
- 2) The use of Language laboratory and audio-visual aids would be additionally beneficial to impart instructions

Syllabus:

- 1) The Organs of Speech
- 2) Description and Classification of Speech Sounds
- 3) Description and Classification of Consonants
- 4) Description and Classification of Vowels
- 5) Phonetic Transcription
- 6) The Phoneme
- 7) The Syllable
- 8) Various Accents of English
- 9) Sounds of English – Vowels
- 10) Sounds of English – Consonants
- 11) Phoneme Sequences and Consonant Clusters in English
- 12) Word Accent
- 13) Accent and Rhythm in Connected Speech
- 14) Intonation
- 15) Conversational Passages for Practice

Question Paper Pattern (Marks 40)

Q.1. Phonemic transcription and giving three term label to each sound of any one of the two words.	: 05 Marks
Q. 2. Phonemic transcription of any five of the given words.	: 10 Marks
Q. 3. Marking stress on any five of the given words.	: 05 Marks
Q. 4. Dividing any five of the given sentences into tone groups and marking stress and intonation.	: 10 marks
Q.5. Short notes (any two)	:10 marks

Internal Assessment: 35 marks

Two class tests : 20 marks

Assignment : 15 marks

Books Recommended:

1) T Balsubramanium : *A Textbook of Phonetics for Indian Students*

2) Sethi & Dhamija : *A Course in Phonetics and Spoken English*

3) J D O'Connor : *Phonetics*

DSE II Semester VI

Title of the course: Literary Theory and Criticism (B) Introduction to Literary Theory

Course/Paper code: DSE-ENG- II

Marks 75 (ESE 40 + CA 35) Credits -3

Salient features of the course:

- 1) The knowledge about contemporary theories of criticism is disseminated
- 2) Critical ability to carry out practical criticism is introduced

Utility of the Course:

- 1) The learners would develop ability to analyse literary texts according to the rules of prosody
- 2) Critical insight into the contemporary theories would be developed

Objectives of the Course:

- 1) To introduce the prominent literary theories to the learners
- 2) To acquaint the learners with the global critical schools
- 3) To understand in depth the major literary theories
- 4) To enable the learners for undertaking practical criticism

Prerequisites:

- 1) Handouts, worksheets based on prescribed texts
- 2) Student lists and progress charts for monitoring progress

Syllabus:

Unit I

1. 'Theory before Theory' by Peter Barry
2. Structuralism
3. Psychoanalytical Criticism

Unit II

1. Marxist Criticism
2. Deconstruction
3. Feminism

Unit III

1. Post-Colonial criticism
2. Multiculturalism
3. Eco-Criticism

Unit IV Practical Criticism

- 1) Scansion of the poem given in the book by Sethuraman
- 2) Applied Metrics (Metre, Rhyme-scheme, Rhythm & stanza form)
- 3) Imagery & symbols

Question Paper Pattern (Marks 40)

- Q.1 Essay type Question 1/2 from Unit I – 8 marks
- Q.2 Essay type Question 1/2 from Unit II – 8 marks
- Q.3 Essay type Question 1/2 from Unit III – 8 marks
- Q.4 Essay type Question 1/2 from Unit IV – 8 marks
- Q.5 Short-notes 2/4 from I to IV Units – 8 marks

Internal Assessment: 35 marks

Two class tests: 20 marks

Assignment: 15 marks

Prescribed Texts

Theory before Theory by Peter Barry

Practical Criticism by V. S. Sethuraman

GE II –Semester VI

Title of the course: Modern English Structure (A) Introduction to English Grammar

Course/Paper code: GE-ENG- II

Marks 75 (ESE 40 + CA 35) Credits -3

Salient feature of the Course

- 1) The course induces an understanding of the mechanism of the English Language
- 2) The notion of grammatical correctness in practical usage is highlighted

Utility of the course:

- 1) Learners are enabled to understand the logics and practices in the field of English grammar
- 2) The foundational structure of English grammar is explained
- 3) Learners would be able to use the language with grammatical correctness

Objectives:

- 1) To acquaint the learners with the English Word Classes.
- 2) To study word structures and affixes.
- 3) To study the basic clauses and phrases in English
- 4) To understand the sentence structure and forms and meaning
- 5) To identify the common errors and ambiguities in English sentences
- 6) To comprehend the varieties of English language and its dialects

Prerequisites of the course:

- 1) Charts, diagrams to explain grammatical concepts
- 2) Worksheets for practical usage

Syllabus:

- 1) Word Classes
Noun, Adjective, Verb, Adverb
Pronoun, Preposition, Conjunction, Interjection
- 2) Morphology- Affixes, derivational & inflectional suffixes
- 3) Basic Clauses- Noun clause, Adjective clause, Adverb clause, Relative clause
- 4) Phrases – Noun Phrase, Verb Phrase, Adjective Phrase, Adverb Phrase, Prepositional Phrase
- 5) Sentence Structure- Subordination, Coordination, Clause form & function
- 6) Common Errors
- 7) Form & Meaning
- 8) Ambiguity- Lexical Ambiguity & Structural Ambiguity
- 9) Varieties of English
 - a) Spoken & Written English
 - b) Dialects- Indian, American, British

Prescribed textbooks:

Quirk & Greenbaum- *A University Grammar*

David Crystal – *Redefining Grammar with David Crystal*

Question Paper Pattern

- Q.1 A) Identifying and analyzing phrases (any two). : 4 marks
B) Acceptability (any two) :4 marks
- Q.2 A) Identifying and analyzing subordinate clauses in terms of form and function (any two) :4 marks
B) Difference in form and meaning (any two) :4 marks
- Q.3 A) Analysing sentences into their constituent parts. (any two) :4 marks
B) Combining pair of sentences to form a single sentence (any two) :4 marks
- Q.4 A) Explaining ambiguity (any two) :4 marks
B) Morphological analysis of words (any two) :4 marks
- Q.5 Short notes (any two) :8 marks

Internal Assessment: 35 marks

Two class tests: 20 marks

Assignment: 15 marks

Syllabus For Skill Enhancement Course (SEC) - Third Year

Title of the course: Life Skills –I- Semester V

Course/Paper code: SEC-ENG- III

Credits: 02 (Marks: 50) Periods: 45

(ESE – 25 Marks) (CA- 25 Marks)

Salient Features of the Course

1. The course prepares the learners for a smooth entry in to the world of work
2. Self-awareness and social awareness are developed
3. Skill necessary for digital lifestyle are introduced

Utility of the Course:

- 1) Developing personal and social skills in the learners
- 2) Creating gender awareness
- 3) Developing skills for individual and group activities

Objectives:

- 1) To assist the learners for a smooth transition from student life into the world of work.
- 2) To develop the skills necessary for understanding oneself and the sociocultural group.
- 3) To help the learners choose the best ways of utilizing their time, efforts and mental energies.
- 4) To provide training in skills required to find, understand, evaluate, create, and communicate digital information in a wide variety of formats.
- 5) To make the learners able to use diverse technologies appropriately and effectively to retrieve information, interpret results, and judge the quality of that information.

Prerequisites for the Course:

1. Handouts, course material and activity sheets
2. Progress chart of learners for evaluation of their performance.
3. The following facilities would be of additional help:
Computer System with internet connectivity, LCD Projector and Screen

Unit I: Acquisition of Personal and Social Skills

- 1) Critical and Lateral thinking
- 2) Civic skills and social responsibility
- 3) Self -awareness, mindfulness and self-esteem:
 - a) Decision making
 - b) Time management
 - c) Goal setting
- 4) Gender Sensitization

UNIT: II-- Continuous Assessment (CA) [Marks: 25] Periods 20

Note: Continuous Assessment may be done on the basis of following criteria

1. Interview, Seminar, Topic Presentation during the semester for 05 Marks each. [15 Marks]
2. One (1) Assignment for 10 Marks.

(Continuous assessment can be carried on the basis of the text-book prescribed for the syllabus - *An Introduction to Life Skills*)

Syllabus For Skill Enhancement Course (SEC) - Third Year

Title of the course: Life Skills -II - Semester VI

Course/Paper code: SEC-ENG- IV

Credits: 02(Marks: 50) Periods: 45

(ESE – 25 Marks and CA- 25 Marks)

Unit I- Acquiring Digital Literacy:

- 1) Importance of Digital Literacy
- 2) Online Transactions and Search Skills
- 3) I C T tools:
 - a) Massive Open Online Courses (MOOC) and their utility
 - b) Generic tools
 - c) P2P Networking and its uses
- 4) Cyber security and Network Safety

UNIT: II-- Continuous Assessment (CA) [Marks: 25] Periods 20

Note: Continuous Assessment may be done on the basis of following criteria

1. Interview, Seminar, and Topic Presentation during the semester for 05 Marks each. [15 Marks]
2. One Assignment for 10 Marks.

(Continuous assessment can be carried on the basis of textual assignment given in the text-book prescribed for the syllabus -*An Introduction to Life Skills*)

Question paper pattern

**End Semester examination for Semester V & VI will be conducted annually
(25+25=50 Marks)**

Question Paper Pattern: For Semester V & VI each-

1. Skill Work Report Submission	- 10 Marks
2. Overall Skill Judgment	- 10 Marks
3. Skill Work Presentation	- 05 Marks

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

नांदेड- ४३१६०६ (महाराष्ट्र)

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY

NANDED-431606, MAHARASHTRA STATE, INDIA.

Established on 17th September 1994 - Recognized by the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'A' Grade

ACADEMIC (1-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542

Fax : (02462) 229574

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी
स्तरावरील तृतीय वर्षाचे CBCS Pattern
नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष
२०१८-१९ पासून लागू करण्याबाबत.

प रि प त्र क

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, दिनांक १४ जून २०१८ रोजी संपन्न झालेल्या ४१व्या मा. विद्या परिषद बैठकीतील विषय क्र.११/४१-२०१८ च्या ठरावानुसार प्रस्तुत विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयांतील मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी स्तरावरील तृतीय वर्षाचे खालील विषयांचे C.B.C.S. (Choice Based Credit System) Pattern नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ पासून लागू करण्यात येत आहेत.

- १) इंग्रजी
- २) हिंदी
- ३) कन्नड
- ४) मराठी
- ५) पाली
- ६) संस्कृत
- ७) उर्दू
- ८) अर्थशास्त्र
- ९) भूगोल
- १०) इतिहास
- ११) सैनिकशास्त्र
- १२) तत्त्वज्ञान
- १३) राज्यशास्त्र
- १४) लोकप्रशासन
- १५) समाजशास्त्र

सदरील परिपत्रक व अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी.

‘ज्ञानतीर्थ’ परिसर,

विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६.

जा.क्र.: शैक्षणिक-०१/परिपत्रक/पदवी-सीबीसीएस अभ्यासक्रम/
२०१८-१९/२५२

दिनांक : २५.०६.२०१८.

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) उपकुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) साहाय्यक कुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, यू.जी.सी. कक्ष, प्रस्तुत विद्यापीठ.

स्वाक्षरित / -

उपकुलसचिव

शैक्षणिक (१-अभ्यासमंडळ) विभाग

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded.

Choice based Credit System (CBCS) Course structure

Faculty : Humanities

Subject Philosophy

B.A Third Year Syllabus

Semester Pattern With effect from 2018-19

Semester	Core Course	Paper No	Name of Paper	Lectures per Week	Total No. of Lectures	CA	ESE	Total Marks	Credits
V	DSEPHI	I	Symbolic Logic-I	4	55	35	40	75	3
	DGEPHI	I	Indian Epistemology	4	55	35	40	75	3
	SEC	III	Ethics and application	2	30	25	25	50	2
	Total			10	140	95	105	200	8
VI	DSEPHI	II	Symbolic Logic-II	4	55	35	40	75	3
	DGEPHI	II	Indian Metaphysics	4	55	35	40	75	3
	SEC	IV	Environmental ethics	2	30	25	25	50	2
	Total			10	140	95	105	200	8
				20	280	190	210	400	16

DSE- Discipline Specific Elective

DGE- Discipline Generic Elective

SEC – Skill Enhancement Course

CA – Continuous Assessment

ESE- End of Semester Examinations

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded.

CBCS paper pattern

Subject Philosophy

B.A Third Year

With effect from 2018-19

SEMISTER - V

Paper No.	Title of the paper	Continuous Assessment(CA)	End Semester Exam (ESE)	Total (CA+ESE)
DSEPHI -I	Symbolic Logic-I	35	40	75
DGEPHI-I	Indian Epistemology	35	40	75
SEC-III	Ethics and application	25	25	50

SEMISTER- VI

Paper No.	Title of the paper	Continuous Assessment(CA)	End Semester Exam(ESE)	Total (CA+ESE)
DSEPHI -II	Symbolic Logic-II	35	40	75
DGEPHI-II	Indian Metaphysics	35	40	75
SEC-IV	Environmental ethics	25	25	50

Swami Ramananand Teerth Marathwada University, Nanded.

B.A.III Year

Semester – V

Optional – Philosophy

DSEPHI- Paper I - Symbolic Logic-1

DGEPHI - Paper I - Indian Epistemology

SEC –Paper III - Ethics and application

(With effect from June 2018-19)

Swami Ramananand Teerth Marathwada University, Nanded.

Philosophy

B.A. Third Year

Semester V

DSEPHI- Paper I – Symbolic Logic – I

Credits 3	Periods 55	Marks 75
-----------	------------	----------

Course Objectives:

1. To familiarize the students with basic concept of knowledge.
2. To familiarize the students with the importance of symbolic logic in human life.
3. To understand students how to prepare for think logically.
4. To know preparatory process of systematic thinking.

	Periods	Marks
1) Symbolic Logic : Introduction	10	15
a) Logic : Nature and Scope		
b) Background & development of Symbolic Logic		
c) Importance of Symbolic Logic.		
2) Basic Concepts in Symbolic Logic.	15	20
a) Propositions and Propositional Forms.		
i) Simple and Compound Propositions.		
ii) Various types of compound propositions		
b) Argument and argument form: Truth and Validity		
c) Symbolizing Propositions and Argument forms.		
d) Main Logical Connectives (Constants) and its basic truth tables .		
3) Decision Procedures	15	20
a) Nature of decision procedure		
b) Types of decision Procedures: Truth table method and truth tree method.		
c) Merits and Demerits of decision procedure		
d) Deciding tautology, contradiction and contingent by truth table method and truth tree method.		
e) Practical examples on above decisions procedures.		
4) Proving Invalidity.	15	20
a) Proof of Invalidity: Its nature and techniques		
b) Examples on proving invalidity of invalid argument forms.		

Reference Books :

1. तर्कशास्त्र भाग १, भाग २ - डॉ. सुरेन्द्र बारलिंगे/डॉ.मो.प्र.मराठे कॉन्टीनेन्टल प्रकाशन, पुणे
2. आकारिक तर्कशास्त्र - प्रा. मे.पु.रेगे, कॉन्टीनेन्टल प्रकाशन, पुणे-३०
3. सांकेतिक तर्कशास्त्र आणि उदगमन - दि.य.देशपांडे, विद्याप्रकाशन, नागपूर -२
4. तर्कविद्या भाग १ आणि २ - डॉ.बी.आर.जोशी/प्रा.एस.व्ही.कुलकर्णी/प्रा.ई.आर.मठवाले स्वाती प्रकाशन, पुर्णा
5. तर्कशास्त्र - डॉ.हेमा मोरे
6. तर्कशास्त्र का परिचय - आय.एस.कोपी, अनुवाद - प्रो.संगमलाल पाण्डेय/प्रो.गोरखनाथ मिश्र
7. सुगम तर्कविचार - प्रा.माधवी कवी / ई.आर.मठवाले, विद्या प्रकाशन, नागपूर
8. Symbolic Logic (Fifth edition) - I.M. Copi.
9. Propositional Logic – Dr. M.S. Athavale
10. Introduction to Logic (Ninth Edition) – I.M. Copi, Carl Cohen.
11. Formal Logic – Its scope and limits Richard C. Jeffrey, M.C.Graw

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded.

Philosophy

B.A.Third Year

Semester V

DGEPHI- Paper I - Indian Epistemology

Credits 3	Periods 55	Marks 75
------------------	-------------------	-----------------

Course Objectives:

1. To familiarize the students with nature and basic concepts of epistemology in India philosophy
2. To understand the way of thinking according about knowledge in India philosophy
3. To understand the view about Universe in India philosophy

	Periods	Marks
1. Concept of Knowledge	07	10
a. Meaning of knowledge		
b. Constituents of knowledge		
c. Limitations of knowledge		
2. Origin and ascertainment of validity (Prama- Aprama)	07	10
a. Meaning of Prama		
b. Meaning of Aprama		
3. Doctrine of Validity (Pramanyawada)	07	10
a. Swata Pramanya		
b. Parata Pramanya		
4. Means of knowledge (Pramana)	22	30
a. Charvaka's Approach		
b. Jaina's Approach		
c. Buddhist Approach		
d. Nyaya Approach		
e. Samkhya Approach		
f. Advait Vedanta's Approach		
5. Theories of Error (Khyativada)	12	15
a. Asatkhyati		
b. Atmakhyati		
c. Satkhyati		
d. Anyathakhyati		
e. Akhyati		
f. Anirvachaniy khyati		

Reference Books :

1. भारतीय तत्त्वज्ञान - श्री.ह. दिक्षीत
2. भारतीय तत्त्वज्ञानाचा बहद इतिहास - डॉ.ग.ना.जोशी
3. भारतीय तत्त्वज्ञानाचा इतिहास - पी.डी.चौधरी
4. भारतीय दर्शन की रूपरेखा - हरेंद्रप्रसाद सिन्हा
5. भारतीय तत्त्वज्ञानाची रूपरेखा - प्रा.भा.ग.केतकर
6. भारतीय दर्शन - चंद्रधर शर्मा
7. भारतीय दर्शन - शोभा निगम प्रकाशक मोतीलाल बनारसीदास
8. भारतीय दर्शन - यदुनाथ सिन्हा प्रकाशक मोतीलाल बनारसीदास
9. ज्ञानमीमांसा -राजेसाहेब मारडकर

- 10 भारतीय ज्ञानमीमांसा -वेदप्रकाश डोणगावकर
- 11.तत्वमीमांसा एवं ज्ञानमीमांसा - अशोककुमार वर्मा
12. Indian Philosophy and History – S.P. Dubey
- 13.Philosophy Theory & Action – Mohanlal Mehata
14. Philosophical Essays – Surendranath Dasgupta

Philosophy
B.A. Third Year
Semister V
SKILL ENHANCEMENT COURSE- III
Ethics and application

Credits 2	Periods 30	Marks 50
------------------	-------------------	-----------------

Course Objectives:

1. To familiarize the students with basic concepts of applied ethics.
2. To familiarize the students with bad consequences of these problems on society.
3. Try to guide students how to solve these problems.

	Periods	Marks
1) Ethics	06	10
a) Definition and Nature of ethics		
b) Branches of ethics		
2) Genetic Ethics	12	20
a) Cloning and Embryo test		
b) Organ transplantation		
c) Surrogacy		
3) End of human life and Morality	12	20
a) Suicide		
b) Capital Punishment		
c) Death permission, Mercy killing		

Books for Reading and Reference :

- (1) Ethics for today - Harold Titus.
- (2) Practical ethics - Peter Singer.
- (3) Applied ethics - Peter Singer.
- (4) A companion to applied ethics - Ed by R.G. Frey and Wellmen Blackwell.
- (5) A companion to the Philosophy and Education - Ed by Randall Current
Blackwell Publishing USA.
- (6) Encyclopedia of Applied ethics - Ed by Chadwick Ruth Academic Press, California.
- (7) Arguing in applied ethics - Lamb David.
- (८) मराठी तत्त्वज्ञान महाकोश - संपादक प्रा.दे.द. वाडेकर, खंड १, २ व ३.
- (९) नीतिशास्त्र - प्रा. सुनिल साळुंके.
- (१०) अनुप्रयुक्त नीतिशास्त्र : एम.पी. चौरसीया.
- (११) उपयोजित नीतिशास्त्र - प्रा. सुनिल साळुंके.

Note: It is obligatory to conduct 30 periods in one semester for Skill Enhancement Course. Per week two periods- one for theory and one for practical.

Internal Practical (25 Marks):

1. Write an assignment -10 marks
2. Concern teacher should take test of total 5 marks.
3. Concern teacher should take a practical - 10 marks.

External Practical (25 Marks):

External practical should be conducted by University at the end of semester.

Swami Ramanand Teerth Marathwada Unuversity, Nanded.

B.A. III year

Philosophy

Semester VI

DSEPHI-Paper II - Symbolic Logic-II

DGEPHI- Paper II- Indian Metaphysics

SEC – Paper IV – Environmental ethics

(With Effect From June – 2018-19)

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded.

Philosophy

B.A.Third Year (Semester VI)

DSEPHI- Paper II – Symbolic Logic – II

Credits 3	Periods 55	Marks 75
------------------	-------------------	-----------------

Course Objectives:

1. To familiarize the students with basic concept of knowledge.
2. To familiarize the students with the importance of symbolic logic in human life.
3. To understand students how to prepare for think logically.
4. To know preparatory process of systematic thinking.

	Periods	Marks
1)Deductive Proof - I	15	20
a) Nature of deductive proof.		
b) Rules of inference		
c) Proving Validity by using rules of inference		
d) Nature of Direct Proof & its practical examples		
2) Deductive Proof- II	15	20
a) Rules of replacement		
b) Proving Validity by using rules of replacement		
c) Nature of C.P and I.P, its practical examples		
3) Predicate Calculus	10	15
a) Two types of propositions : Singular and General		
b) Exercises on Symbolizing general propositions.		
c) Proposition & Propositional function		
4) Deductive demonstration of validity of arguments.	15	20
a) Rules of Quantification in predicate logic UI, UG, EI and EG (Preliminary version only)		
b) Proving validity of arguments involving quantifiers using quantificational rules : D.P,I.P and C.P.		
c) Exercises on proving validity by D.P,I.P and C.P.		

Reference Books :

1. तर्कशास्त्र भाग १, भाग २ - डॉ. सुरेन्द्र बारलिंगे/डॉ.मो.प्र.मराठे कॉन्टीनेन्टल प्रकाशन, पुणे
2. आकारिक तर्कशास्त्र - प्रा. मे.पु.रेगे, कॉन्टीनेन्टल प्रकाशन, पुणे-३०
3. सांकेतिक तर्कशास्त्र आणि उदगमन - दि.य.देशपांडे, विद्याप्रकाशन, नागपूर -२
4. तर्कविद्या भाग १ आणि २ - डॉ.बी.आर.जोशी/प्रा.एस.व्ही.कुलकर्णी/प्रा.ई.आर.मठवाले स्वाती प्रकाशन, पुर्णा
5. गणिती तर्कशास्त्र - म.रा.राइलकर, श्री. विद्याप्रकाशन, पुणे-३०
6. तर्कशास्त्र - डॉ.हेमा मोरे
7. तर्कशास्त्र का परिचय - आय.एस.कोपी, अनुवाद - प्रो.संगमलाल पाण्डेय/प्रो.गोरखनाथ मिश्र
8. सुगम तर्कविचार - प्रा.माधवी कवी / ई.आर.मठवाले, विद्या प्रकाशन, नागपूर
9. Symolic Logic (Fifth edition) - I.M. Copi.
10. Propositional Logic – Dr. M.S. Athavale
11. Introduction to Logic (Ninth Edition) – I.M. Copi, Carl Cohen.
12. Formal Logic – Its scope and limits Richard C. Jeffrey, M.C.Graw

Philosophy
B.A. Third Year
Semester VI
DGEPHI- Paper II – Indian Metaphysics

Credits 3	Periods 55	Marks 75
------------------	-------------------	-----------------

Course Objectives:

1. To familiarize the students with nature and basic concepts of Metaphysics in India philosophy
2. To understand the way of thinking about substance in India philosophy
3. To understand the view about Universe in Indian philosophy

	Periods	Marks
1. Charvak Darshan : Jadatattvavad,Swabhavavad,Dehatmavada	07	09
2. Jain Darshan : Jeeva, Ajeeva	10	14
3. Bouddha Darshan : Kshanabhangvada,Anatmavada	10	14
4. Samkhya-Yoga Darshan : Prakruti, Purusha,Utkrantivada	10	14
5. Nyaya-Vaisheshika Darshan : Sapt Padarth,Paramanuvada	10	14
6. Vedanta Darshan : Brahama,Maya,Satta Trayi	08	10

Reference Books :

1. भारतीय तत्त्वज्ञान - श्री.ह. दिक्षीत
2. भारतीय तत्त्वज्ञानाचा बहद इतिहास - डॉ.ग.ना.जोशी
3. भारतीय तत्त्वज्ञानाचा इतिहास - पी.डी.चौधरी
4. भारतीय दार्शनिक चिंतन खंड १,२,३ संपादित
5. भारतीय दर्शन की रूपरेखा - हरेंद्रप्रसाद सिन्हा
6. भारतीय तत्त्वज्ञानाची रूपरेखा - प्रा.भा.ग.केतकर
7. भारतीय दर्शन - चंद्रधर शर्मा
8. भारतीय दर्शन - डॉ. शोभा निगम प्रकाशक मोतीलाल बनारसीदास
9. भारतीय दर्शन - यदुनाथ सिन्हा प्रकाशक मोतीलाल बनारसीदास
- 10.सांख्य,वैशेषिक तथा विज्ञानानुसार सृष्टी उत्पत्ती विषयक मत- प्रा.सुनिल साळुंके.
11. Indian Philosophy and History – Vol II S.P. Dubey
12. Philosophy Theory & Action – Mohanlal Mehata
13. Philosophical Essays – Surendranath Dasgupta

Swami Ramananand Teerth Marathwada University, Nanded.

Philosophy

B.A.Third Year (Semester VI)

SKILL ENHANCEMENT COURSE- IV

Environmental Ethics

Credits 2	Periods 30	Marks 50
------------------	-------------------	-----------------

Course Objectives:

1. To familiarize the students with basic concepts of applied ethics.
2. To familiarize the students with bad consequences of these problems on society.
3. Try to guide students how to solve these problems.

	Periods	Marks
1) Various environmental problems	08	14
2) Solution to solve environmental problems	08	14
3) Animal Cruelty and Animal rights	08	14
4) Problem of E-Wastage and solution	06	08

Books for Reading and Reference :

- (1) Ethics for today - Harold Titus.
- (2) Practical ethics - Peter Singer.
- (3) Applied ethics - Peter Singer.
- (4) A companion to applied ethics - Ed by R.G. Frey and Wellmen Blackwell
- (5) A companion to the Philosophy and Education - Ed by Randall Current
- (6) Encyclopedia of Applied ethics - Ed by Chadwick Ruth
- (7) Arguing in applied ethics - Lamb David.
- (८) मराठी तत्त्वज्ञान महाकोश - संपादक प्रा.दे.द. वाडेकर, खंड १, २ व ३.
- (९) नीतिशास्त्र - प्रा.सुनिल साळुंके.
- (१०) अनुप्रयुक्त नीतिशास्त्र : एम.पी. चौरसीया.
- (११) उपयोजित नीतिशास्त्र - प्रा.सुनिल साळुंके.

Note: It is obligatory to conduct 30 periods in one semester for Skill Enhancement Course. Per week two periods- one for theory and one for practical.

Internal Practical (25 Marks) :

1. Write an assignment -10 marks
2. Concern teacher should take test of total 5 marks.
3. Concern teacher should take a practical - 10 marks.

External Practical (25 Marks):

External practical should be conducted by University at the end of semester.

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

नांदेड- ४३१६०६ (महाराष्ट्र)

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY

NANDED-431606, MAHARASHTRA STATE, INDIA.

Established on 17th September 1994 - Recognized by the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'A' Grade

ACADEMIC (1-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542

Fax : (02462) 229574

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी
स्तरावरील तृतीय वर्षाचे CBCS Pattern
नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष
२०१८-१९ पासून लागू करण्याबाबत.

प रि प त्र क

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, दिनांक १४ जून २०१८ रोजी संपन्न झालेल्या ४१व्या मा. विद्या परिषद बैठकीतील विषय क्र.११/४१-२०१८ च्या ठरावानुसार प्रस्तुत विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयांतील मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी स्तरावरील तृतीय वर्षाचे खालील विषयांचे C.B.C.S. (Choice Based Credit System) Pattern नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ पासून लागू करण्यात येत आहेत.

- १) इंग्रजी
- २) हिंदी
- ३) कन्नड
- ४) मराठी
- ५) पाली
- ६) संस्कृत
- ७) उर्दू
- ८) अर्थशास्त्र
- ९) भूगोल
- १०) इतिहास
- ११) सैनिकशास्त्र
- १२) तत्त्वज्ञान
- १३) राज्यशास्त्र
- १४) लोकप्रशासन
- १५) समाजशास्त्र

सदरील परिपत्रक व अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी.

‘ज्ञानतीर्थ’ परिसर,

विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६.

जा.क्र.: शैक्षणिक-०१/परिपत्रक/पदवी-सीबीसीएस अभ्यासक्रम/
२०१८-१९/२५२

दिनांक : २५.०६.२०१८.

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) उपकुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) साहाय्यक कुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, यू.जी.सी. कक्ष, प्रस्तुत विद्यापीठ.

स्वाक्षरित / -

उपकुलसचिव

शैक्षणिक (१-अभ्यासमंडळ) विभाग

**Swami Ramanand Teerth
Marathwada University
Nanded**

SYLLABUS

History

Semester Pattern

(Choice Based Credit System)

B. A. Third Year

(With Effective From 2018-2019)

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Semester Pattern 2018-19

(Choice Based Credit System)

Semester	Course	Paper No.	Name of Paper	Lecture /week	Total No. of Lectures	CA	ESE	Total Marks	Credits
V th	DSE-HIS-I		History of Modern India 1857- 1947 OR History of Modern World	4	55	35	40	75	03
	DGE HIS-I		Social Reformers in Modern Maharashtra	4	55	35	40	75	03
	SEC-III		Appreciation of Art	3	45	25	25	50	02
	Total				11	155	95	105	200
VI th	DSE-HIS-II		History of Modern India 1857- 1947 OR History of Modern World	4	55	35	40	75	03
	DGE-HIS-II		Social Reformers in Modern Maharashtra	4	55	35	40	75	03
	SEC-IV		Appreciation of Art	3	45	25	25	50	02
	Total				11	155	95	105	200
Total V + VI Sem				22	310	190	210	400	16

Note:- 1. DSEHIS: Discipline Specific Elective Course of History.

2. DGEHIS: Discipline Generic Elective Course of History.

3. SEC: Skill Enhancement Course.

4. CA: Continuous Assessment.

5. ESE: End of Semester Examination

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Semester Pattern 2018-19

(Choice Based Credit System)

History -Semester - V

Paper No	Title of the Paper	Internal Marks	End Semester Exam	Total CA+ESE
DSE- HIS-I	History of Modern India 1857- 1947 OR History of Modern World	35	40	75
DGE HIS-I	Social Reformers in Modern Maharashtra	35	40	75
SEC III	Appreciation of Art	25	25	50

History - Semester - VI

Paper No.	Title of the Paper	Internal Marks	End Semester Exam	Total CA+ESE
DSE- HIS-II	History of Modern India 1857- 1947 OR History of Modern World	35	40	75
DGE HIS-II	Social Reformers in Modern Maharashtra	35	40	75
SEC IV	Appreciation of Art	25	25	50

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

History of Modern India (1857- 1947 A.D.)

Semester V

B.A. Third Year

Paper -DSE- HIS-I

Credits -03

Lectures -55

Marks -75

Internal Marks - Test - 10 , Home Assignment - 15 , Seminar - 10 = 35, Theory Exam - 40 = Total Marks - 75

	Lectures
1. Uprising of 1857	10
a) Causes	
b) Course	
c) Consequences	
2. Religious and Social Reform Movement	15
a) Brahmosamaj	
b) Prarthanasamaj	
c) Satyashodhaksamaj	
d) Aaryasamaj	
3. Indian National Congress	15
a) Early Associations	
b) Rise of Nationalism	
c) Establishment of Indian National Congress	
d) Moderate Phase- i) Dadabhai Nauroji ii) Firojshaha Mehata iii) Mahadev Govind Ranade iv) Gopal Krishna Gokhale	
4. Rise and Growth of Extremism	15
a) Causes of rise of Extremism and its Ideology	
b) Surat Congress 1907	
c) Achievement of i) Lala Lajpatrai ii) B. G. Tilak iii) Bipinchandra Pal	
d) Home Rule Movement.	

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

History of Modern India (1857- 1947 A.D.)

Semester VI B.A.

Third Year

Paper- DSE- HIS-II

Credits - 03

Periods - 55

Marks - 75

Internal Marks - Test - 10 , Home Assignment - 15 , Seminar - 10 = 35, Theory Exam - 40 = Total Marks - 75

Lectures

- 1. Gandhian Mass Movements** **15**
 - a) Rise of Mahatma Gandhiji in Indian Politics
 - b) Movements i) Satyagraha Movement ii) Non Co-operation Movement iii) Civil Disobedience Movement iv) Quit India Movement
 - c) Plan of Lord Mountbatten and Independence of India

 - 2. Revolutionary Movements** **12**
 - a) Causes of the Revolutionary Movement
 - b) Revolutionary Movements in Bengal, Punjab, Maharashtra and Madras
 - c) Netaji Subhashchandra Bose and Azad Hind Sena

 - 3. Constitutional Development** **13**
 - a) Act of 1858
 - b) Morley-Minto Reform Act of 1909
 - c) Montague-Chemsford Act of 1919
 - d) Act of 1935
 - e) Formation of Indian Constitution

 - 4. Education and Press** **10**
 - a) Hunter Commission
 - b) University Act of 1904
 - c) Vernacular Press Act of 1878
 - d) Ripons Policy Towards Press
-

Objectives:

1. To introduce Indian Freedom Struggle Movements in broad manner.
2. To instil the spirit of nationalism among students.
3. Make the students responsible Citizen of the nation.
4. To inculcate moral qualities like Devotion, Unity, Fraternity, Brotherhood in students.
5. To make the students aware of criticising.

Utility:

1. To enhance the national interest among the students.
2. To support the spirit of competency.
3. To inculcate the National and International virtues in the minds of students.
4. To enlighten the spirit of fellow feeling.
5. To elaborate the Modern Indian History in various contexts.

Books for Reference –

1. Discovery of India – Pt. Jawaharlal Nehru
2. Modern India 1885- 1947 – Sumit Sarkar
3. An Era of Darkness: The British Empire in India – Shashi Tharoor.
4. Hind Swaraj and Indian Home Rule – Mahatma Gandhi.
5. आधुनिक भारत - आचार्य जावडेकर

Books for Reading:-

-
१. आधुनिक भारत - सुमित सरकार
 २. अर्वाचीन भारत - देशपांडे प्र. न.
 ३. आधुनिक भारताचा इतिहास - डॉ. आठल्ये विभा
 ४. भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास - डॉ. जयसिंगराव पवार
 ९. भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास - डॉ. अनिल कठारे
-

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Semester V	OR Paper - B.A. Third Year	History of Modern World Paper- DSE- HIS-I
Credits - 03	Periods - 55	Marks - 75
Internal Marks - Test - 10 , Home Assignment - 15 , Seminar - 10 = 35, Theory Exam - 40 = Total Marks - 75		
		Lectures
1. American Revolution		13
a) Brief Survey of American Colonilisation		
b) Causes of American Revolution		
c) Course of American Revolution		
d) Consequences of American Revolution		
2. French Revolution		14
a) Causes of French Revolution		
b) Course of French Revolution- National Convention- National Council		
c) Consequences of French Revolution		
3. Unification of Italy and Germany		16
a) Unification of Italy I) Phases of Unification II) Role of Victor Immanuel, Caunt D Cavour, Joseph Mazini and Garibaldi		
b) Unification of Germany I) Phases of Unification II) Role of Kaisar William First and Bismark		
4. World War I		12
a) Causes of the World War I		
b) Course of the World War I		
c) Effects of the World War I		
d) League of Nations.		

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Semester VI	OR Paper-	History of Modern World	Paper- DSE- HIS-II
Credits - 3		B.A.Third Year	Marks - 75
		Periods - 55	
Internal Marks - Test - 10 , Home Assignment - 15 , Seminar - 10 = 35, Theory Exam - 40 = Total Marks - 75			

Lectures

1. Russian Revolution

13

- a) Causes of Russian Revolution
- b) Course of Russian Revolution
- c) Consequences of Russian Revolution
- d) Importance of Russian Revolution

2. Rise of Dictators

16

- a) Adolph Hitler and Nazi Party- Formation of Nazi Party, Nazism, Hitler's Internal and External Policy
- b) Benito Mussolini and Fascism – Formation of Fascist Party , Fascism, Mussolini's Internal and External Policy

3. World War II

14

- a) Causes of the World War II
- b) Course of the World War II
- c) Effects of the World War II
- d) U.N.O.

4. Cold War

12

- a) Causes of Cold War
- b) Internal Treaties N.A.T.O. , S.E.A.T.O., C.E.N.T.O.
- c) Effects of Cold War.

Objectives:

1. To introduce the major events in the World history.
2. To unfold the global history with the reference to the present issues.
3. To narrate the rise of the various ideologies for the human welfare.
4. To examine peace keeping process in the modern World.
5. To state the importance of the brotherhood, peace, co-operation and National security.

Utility:

1. The students will perceive the great revolutions like American revolution, French Revolution, Russian revolution.
2. Students will study the social and economical changes in the world history.
3. Student will understand the relations between the nations in the world.
4. Students will streamline the role of League of Nations and U.N.O.
5. Students understand the consequences of the First and the Second World War regarding the present global crises.

Books for Reference:-

1. The Cold War: A History – John Lewis Gaddis.
2. Max Savelle – A History of World Civilization, Vol.II
3. आधुनिक जगाचा इतिहास - सुमन वैद्य.
4. अर्वाचीन जग - डॉ. के. शेटीवार.
5. अमेरिकेचा इतिहास - डॉ. शांता कोठेकर
6. आधुनिक जग - श. गा. कोलारकर
7. जागतिक घडामोडींचा सांस्कृतिक इतिहास - डॉ. जयसिंगराव पवार
8. आधुनिक युरोपचा इतिहास - टि. के. बिराजदार, डॉ. शिवराज बोकडे.
9. अमेरिकेचा इतिहास प्रारंभ ते इ.स. १९०० - प्रा. अनिल सिंगारे
10. जागतिक इतिहासातील स्थित्यंतरे - डॉ. विजया साखरे व डॉ. अनिल कठारे
11. विसाव्या शतकातील जग - धनंजय आचार्य

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Social Reformers in Modern Maharashtra

Semester V

B.A. Third Year

Paper - DGE HIS-I

Credits - 03

Periods - 55

Marks - 75

Internal Marks - Test - 10 , Home Assignment - 15 , Seminar - 10 = 35, Theory Exam - 40 = Total Marks - 75

Lectures

- 1. Background of Social Reforms** **13**
- e) Religious Condition in the 19th Century
 - f) Social Condition in the 19th Century
 - g) Political Condition in the 19th Century
- 2. Mahatma Jyotirao Phule** **16**
- d) Early Life
 - e) Social Work
 - f) Educational Work
- 3. Gopal Ganesh Agarkar** **12**
- a) Early Life
 - b) Social Work
- 4. Vitthal Ramji Shinde** **14**
- a) Early Life
 - b) Social Work
-

Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Semester VI **Social Reformers in Modern Maharashtra**
B.A. Third Year **Paper - DGE HIS-II**

Credits - 03 **Periods – 55** **Marks –75**

Internal Marks - Test - 10 , Home Assignment - 15 , Seminar - 10 = 35, Theory Exam - 40 = Total Marks - 75

Lectures

1. Rajarshi Chh. Shahu Maharaj **12**

- a) Early Life
- b) Social Work
- c) Educational Work
- h) Administrative Reforms

2. Dr. Babsaheb Ambedkar **16**

- g) Early Life
- h) Social Work
- i) Educational Work

3. Karmaveer Baurao Patil **13**

- 5.** Early Life
- 6.** Social Work
- 7.** Educational Work

4. Karmayogi Baba Aamte **14**

- c) Early Life
- d) Social Work
- e) Educational Work

Objectives:

1. To acquaint the students with social change process in Modern Maharashtra.
2. To introduce the educational development in Modern Maharashtra.
3. To generate curiosity to study the Modern Times History of Maharashtra.
4. To enhance the perception ability of the students.
5. To widen the broad view of the students about the society.

Utility:

1. To aware the students to know the contribution of Social Reformers.
2. To contribute constructively towards the building of society.
3. To make preparation for competitive examinations.
4. To maintain the social harmony.
5. To know the legacy of the great social reformers and thinkers.

Books for Reference:-

1. राजर्षी शाहू छत्रपती- धनंजय कीर
2. म. जोतीराव फुले- धनंजय कीर
3. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर- धनंजय कीर
4. आधुनिक महाराष्ट्रातील परिवर्तनाचा इतिहास - प्रा. दिनेश मोरे
5. महाराष्ट्राचे शिल्पकार - डॉ. रामभाऊ मुटकुळे
6. राजर्षी शाहू - भिसे रामचंद्र मुंजाजी
7. विसाव्या शतकातील महाराष्ट्र - य. दि. फडके
8. आधुनिक महाराष्ट्रातील समाजसुधारक - डॉ. रामभाऊ मुटकुळे, डॉ. नितीन बावळे

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Skill Enhancement Course

Appreciation of Indian Art

Semester V

B.A. Third Year

Paper III

Credits – 02

Lectures – 45

Marks – 50

Internal Marks - Test - 10 , , Seminar - 15 = 25, Theory Exam – 25 = Total Marks - 50

Lectures

1. Introduction to Indian Art

12

Meaning of Art, Definition, Development and its Characteristics.

2. Pre Historic and Proto Historic Art

14

Stone age – Rock Painging (U.P.), Bhimbetka (M.P.), Harappan Arts.

3. Caves, Stupas, Temples, and Iconography

19

a. Caves - Barbar, Karle, Pitalkhore.

b. Stupas -Sanchi, Sarnath, Amravati.

c. Temples – Nagnath (Aundha), Siddheshwar (Hottal), Nilangeshwar (Nilanga) and Gupteshwar (Dharasur).

d. Iconography – Bauddha, Jaina and Hindu

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Skill Enhancement Course

Appreciation of Indian Art

Semester VI

B.A. Third Year

Paper IV

Credits – 02

Lectures – 45

Marks – 50

Internal Marks - Test-10, Seminar-15 = 25, ESE=Skill Work Report-10, Exam-10, Oral-5 = 25 **Total Marks - 50**

Lectures

Lectures

1. **World Heritage Sites** **12**
Elephanta Caves, Khajuraho Temples, Hamppi, Ellora Caves.

2. **Medieval Indian Art and Architecture** **18**
 - a. Sultanat Period – Kuwat-ul-Islam Masjid, Qutub Minar, Dhai din ka Jhopra.
 - b. Mughal Period – Fatehpur Sikri, Taj Mahal, Bibi ka Makbara.
 - c. Maratha Period – Vadas, Temples, Forts.

3. **Conservation of Indian Art** **15**
 - a. Role of Archaeology Department.
 - b. Role of Researcher and Students.
 - c. Role of Museums.

Utility:-

1. To enhance the views regarding the Indian Art.
2. To enrich the historical understanding of the students with reference to creative arts.
3. To enable the students for their vocational careers.
4. To get jobs in Archaeology Department and Tourism Industries.
5. To conserve the historical Monuments and places in their local areas.

Learning Objectives:

1. To introduce the students to the Indian art from past to present.
2. To unfold aesthetic prosperity of the Indian art.
3. To appreciate the various contexts of Indian art.
4. To give wide exposure to the Indian art through site visits and visual effects.
5. To create awakening to conserve the historical heritage by way of establishing the Museums.

Books for Reference

1. Indian Art and Culture – Nitin Singhanian
2. Introduction to Indian Art - Anand K. Coomarswami.
3. Elements of Buddhist Iconography – Anand K. Coomarswamy.
4. Prehistoric Rock Paintings of Bhimbetka – Yashodhar Mathapal.
5. Handbook of Indian Art – E. B. Havell.
6. History of Indian Art – Sandhya Ketkar.
7. Ellora concept and Style – Carmel Berkson.
8. Elements of Hindu Iconography – T. A. Gopinath Rao.
9. Cave Temples of the Deccan – K. V. Sundara Rajan.
10. Temple Architecture and Sculpture of Maharashtra – G. B. Degloorkar
11. Temples of Marathwada – Deo Prabhakar, Scheme Publication, Jaipur.
12. प्राचीन भारतीय मूर्तिकला - डॉ. वासुदेव उपाध्याय.
13. भारतीय वास्तुकला का इतिहास - कृष्णदत्त वाजपेयी.
14. मूर्तिविज्ञान - ग. ह. खरे
15. भारतीय मूर्तिशास्त्र - नि. पू. जोशी
16. प्राचीन भारतीय कला - म. श्री. माटे
17. मध्ययुगीन भारतीय कला - म. श्री. माटे
18. महायष्ट्र - इतिहास - प्राचीन काल, खंड-१, भाग-२ - अ. प्र. जामखेडकर, अ. भा. पाठक

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Question Paper Pattern 2018-19

Subject – B.A. T.Y. History

DSE -GE HIS = 40 Marks

- Q. 1. Descriptive Question 10
OR
Descriptive Question
- Q. 2. Descriptive Question 10
OR
Descriptive Question
- Q. 3. Descriptive Question 10
OR
Descriptive Question
- Q. 4 Write Short Notes on (any two) 10
i) Short Note
ii) Short Note
iii) Short Note
iv) Short Note

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

नांदेड- ४३१६०६ (महाराष्ट्र)

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY

NANDED-431606, MAHARASHTRA STATE, INDIA.

Established on 17th September 1994 - Recognized by the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'A' Grade

ACADEMIC (1-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542

Fax : (02462) 229574

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी
स्तरावरील तृतीय वर्षाचे CBCS Pattern
नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष
२०१८-१९ पासून लागू करण्याबाबत.

प रि प त्र क

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, दिनांक १४ जून २०१८ रोजी संपन्न झालेल्या ४१व्या मा. विद्या परिषद बैठकीतील विषय क्र.११/४१-२०१८ च्या ठरावानुसार प्रस्तुत विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयांतील मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी स्तरावरील तृतीय वर्षाचे खालील विषयांचे C.B.C.S. (Choice Based Credit System) Pattern नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ पासून लागू करण्यात येत आहेत.

- १) इंग्रजी
- २) हिंदी
- ३) कन्नड
- ४) मराठी
- ५) पाली
- ६) संस्कृत
- ७) उर्दू
- ८) अर्थशास्त्र
- ९) भूगोल
- १०) इतिहास
- ११) सैनिकशास्त्र
- १२) तत्त्वज्ञान
- १३) राज्यशास्त्र
- १४) लोकप्रशासन
- १५) समाजशास्त्र

सदरील परिपत्रक व अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी.

‘ज्ञानतीर्थ’ परिसर,

विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६.

जा.क्र.: शैक्षणिक-०१/परिपत्रक/पदवी-सीबीसीएस अभ्यासक्रम/
२०१८-१९/२५२

दिनांक : २५.०६.२०१८.

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) उपकुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) साहाय्यक कुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, यू.जी.सी. कक्ष, प्रस्तुत विद्यापीठ.

स्वाक्षरित / -

उपकुलसचिव

शैक्षणिक (१-अभ्यासमंडळ) विभाग

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

विषय : मराठी

श्रेयांक (C.B.C.S.) पद्धतीनुसार

पदवी तृतीय वर्ष

सत्र - पाच व सहा करीता

मराठी विषयाचा

कौशल्य विकास (SEC), वैकल्पिक (Elective) व सामान्य (Generic) अभ्यासक्रम

(जून - २०१८ पासून लागू)

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ नांदेड

विषय : मराठी

पदवी तृतीय वर्ष अभ्यासक्रम - श्रेयांक पध्दतीनुसार (C.B.C.S.) सत्र
पध्दतीनिहाय कौशल्य विकास (SEC), वैकल्पिक (Elective) व सामान्य (Generic) अभ्यासक्रम)

जून २०१८ पासून लागू

सत्र	अभ्यासपत्रिका संकेतांक व क्रमांक	अभ्यास-पत्रिकेचे नांव	आठवड्याच्या तासिका	एकूण तासिका	अंतर्गत मूल्यांकन गुण	सत्र गुण ESC	एकूण गुण	श्रेयांक
V	DSE-MAR-1 (Elective)	मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास	४	५५	३५	४०	७५	३
	GE-MAR-1 (Generic)	साहित्यविचार	४	५५	३५	४०	७५	३
	कौशल्य विकास अभ्यासक्रम (SEC-III)	मराठी भाषिक कौशल्ये विकास	३	४५	२५	२५	५०	२
VI	DSE MAR-2 (Elective)	मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास	४	५५	३५	४०	७५	३
	GE-MAR-2 (Generic)	भाषाविज्ञान आणि व्याकरण	४	५५	३५	४०	७५	३
	कौशल्य विकास अभ्यासक्रम (SEC-IV)	मराठी भाषिक कौशल्ये विकास	३	४५	२५	२५	५०	२

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

बी.ए. तृतीय वर्ष श्रेयांक (CBCS) पद्धतीनुसार

विषय : मराठी (वैकल्पिक- Elective) अभ्यासक्रम

जून - २०१८ पासून लागू

सत्र - पाचवे

अभ्यासपत्रिकेचे शीर्षक - मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास

अभ्यासपत्रिका संकेतांक -DSE-MAR-1

उद्दिष्टे:

- १) मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयनिर्मितीच्या प्रेरणा समजून घेणे.
- २) मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप, परंपरा व इतिहास यांचा परिचय देणे.
- ३) मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मयाच्या सामाजिक तथा सांस्कृतिक पार्श्वभूमीचा अभ्यास करणे.
- ४) मध्ययुगीन कालखंडातील विविध संप्रदायाच्या विचारधारा समजून देणे.
- ५) मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मयाबद्दलची अभिरुची वाढविणे.

उपयोगिता -

- १) मध्ययुगीन कालखंडातील महत्त्वपूर्ण भक्तिसंप्रदायांची ओळख.
- २) मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मयातून प्रकट झालेल्या मानवी मूल्यांचे आकलन
- ३) मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयीन चळवळी व प्रेरणांचे आकलन.
- ४) मध्ययुगीन वाङ्मयाच्या निर्मितीवर आणि वाङ्मयाच्या स्वरूपाचे ज्ञान.
- ५) मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मयीन रचना प्रकारांचा परिचय.

अभ्यासघटक :

प्रकरण १) मराठी वाङ्मयाचा आरंभकाल

अ) शिलालेख ब) ताम्रपट क) आद्यकवी मुकुंदराज

प्रकरण २) महानुभाव संप्रदायाचे साहित्य

अ) प्रेरणा व स्वरूप

ब) लीळाचरित्र क) सूत्रपाठ ड) दृष्टान्तपाठ इ) सातीग्रंथ

प्रकरण : ३ वारकरी संप्रदायाचे साहित्य

अ) प्रेरणा व स्वरूप

ब) संत नामदेव - अभंगरचना

क) संत ज्ञानेश्वर - ज्ञानेश्वरी, अमृतानुभव, चांगदेवपासष्टी, अभंगरचना

ड) संत नामदेवकालीन संत- संत निवृत्तीनाथ, संत सोपानदेव, संत मुक्ताबाई, संत जनाबाई, संत चोखामेळा, संत कर्ममेळा, संत कान्होपात्रा, संत नरहरी सोनार, संत सेना न्हावी, संत गोरा कुंभार, संत सावता माळी.

प्रकरण ४ महात्मा बसवेश्वर

अ) चरित्र ब) निवडक वचने

प्रकरण ५ संत एकनाथ

अ) भावार्थ रामायण ब) एकनाथी भागवत क) रुक्मिणी स्वयंवर

ड) भारुडे इ) गौळणी.

अभ्यासपत्रिकेचे प्रारूप

अंतर्गत मूल्यमापन (CA)

१) या सत्रात प्रत्येकी दहा गुणांच्या दोन घटक चाचण्या	३५	गुण
२) गृहपाठ (Home Assignment)	२०	गुण
३) चर्चासत्र	१०	गुण
	०५	गुण

विद्यापीठीय परीक्षा (ESE)	४०	गुण
दीर्घोत्तरी पर्यायी स्वरूपाचे तीन प्रश्न प्रत्येकी दहा गुण	३०	गुण
टीपा लिहा - चारपैकी दोन (प्रत्येकी ०५ गुण)	१०	गुण
एकूण	७५	गुण

प्रश्नपत्रिका प्रारूप :

प्रश्न १ - दीर्घोत्तरी स्वरूपाचे पर्यायी प्रश्न	१०	गुण
प्रश्न २ - दीर्घोत्तरी स्वरूपाचे पर्यायी प्रश्न	१०	गुण
प्रश्न ३ - दीर्घोत्तरी स्वरूपाचे पर्यायी प्रश्न	१०	गुण
प्रश्न ४ - टीपा लिहा - चारपैकी दोन (प्रत्येकी ०५ गुण)	१०	गुण
अंतर्गत मूल्यमापन -----	३५	गुण
एकूण	७५	गुण

संदर्भग्रंथ :

- १) प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा विवेचक इतिहास - प्र.न. जोशी
१. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - अ.ना. देशपांडे
२. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - ल.रा. नसिराबादकर
३. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा स्वरूप - ह.श्री. शेणोलीकर
४. प्राचीन मराठी गद्य - श्री .रं. कुलकर्णी
५. संत वाङ्मयाची सामाजिक फलश्रुती - गं.बा. सरदार
६. प्राचीन मराठीच्या नवधारा - रा.चिं. ढेरे
७. प्राचीन मराठी साहित्य संशोधन - वि.भि. कोलते
८. पाच संतकवी - शं.गो. तुळपुळे
९. महाराष्ट्र सारस्वत (खंड १ व २) - वि.ल. भावे
१०. संत, पंत व तंत - श्री. म. माटे
११. संत तुकाराम चरित्र - ल.रा. पांगारकर
१२. महाराष्ट्र संत - कवयित्री - ज.र. आजगांवकर
१३. पाच भक्तिसंप्रदाय - र.रा. गोसावी
१४. प्राचीन गीतमंजुषा - ना.ग. जोशी (संपा)

१५. प्राचीन मराठी संत कवयित्रीचे वाङ्मयीन कार्य - सुहासिनी इर्लेकर
१६. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खंड-१)- शं.गो. तुळपुळे
१७. प्राचीन महाराष्ट्र - भाग १ -- श्री .व्यं. केतकर
१८. महानुभावाचा आचारधर्म - वि.भि. कोलते
१९. महानुभाव पंथ आणि त्यांचे वाङ्मय - शं.गो. तुळपुळे
२०. महानुभावीय वाङ्मय - वा.ना. देशपांडे
२१. प्राचीन मराठी गद्य - प्रेरणा आणि परंपरा - श्री रं. कुलकर्णी
२२. महानुभाव गद्य - शं.गो. तुळपुळे
२३. नामदेवांची अभंगवाणी - हे.वि. इनामदार व इतर (संपा.)
२४. श्रीसकलसंतगाथा (खंड व१ व २) र.रा. गोसावी (संपा.)
२५. वीरशैव संतसाहित्य - राजशेखर हिरेमठ
२६. वारकरी संप्रदाय : उदय आणि विकास - रा.पं. बहिरट
२७. प्राचीन मराठी साहित्य : एक पुनर्विचार - श्री रं. कुलकर्णी
२८. यादवकालीन महाराष्ट्र - मु.ग. पानसे
२९. १२ व्या शतकातील आद्य समाजसुधारक महात्मा बसवेश्वर - अशोक मेनकुदळे
३०. महात्मा बसवेश्वर - अशोक कामत
३१. मन्हाटी लावणी - म.वा. धोंड
३२. ओवी ते लावणी - श्री. रं. कुलकर्णी
३३. तुकारामदर्शन - सदानंद मोरे
३४. श्री संत चोखामेळा - चरित्र आणि अभंग - स.भा. कदम (संपा.)
३५. सकल संतगाथा (गाथापंचक) - रा.चिं. ढेरे (संपा.)
३६. मराठी शाहिरी कविता - मनोहर जाधव व पृथ्वीराज तौर(संपा.)
३७. वारकरी व महानुभाव संप्रदाय - संतोष हंकारे
३८. संत तुकारामांच्या अभंगातील जीवनमूल्ये - डॉ. हरिदास आखरे

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

बी.ए. तृतीय वर्ष श्रेयांक (CBCS) पद्धतीनुसार

विषय : मराठी (वैकल्पिक (Generic)) अभ्यासक्रम

जून - २०१८ पासून लागू

सत्र - पाचवे

अभ्यासपत्रिकेचे शीर्षक - साहित्यविचार

अभ्यासपत्रिका संकेतांक-GE-MAR-1

उद्दिष्टे :

१. साहित्याचे स्वरूप आणि विशेष यांची ओळख करून देणे.
२. पौर्वात्य व पाश्चिमात्य काव्यशास्त्राची माहिती देणे.
३. काव्याची लक्षणे आणि प्रयोजनांची माहिती अध्ययन करणे.
४. साहित्याच्या भाषेचे स्वरूप अभ्यासणे.
५. विद्यार्थ्यांचा वाङ्मयीन दृष्टिकोन विकसित करणे.
६. भरताच्या रससूत्राचा परिचय करून देणे.

उपयोगिता-

- १) वाङ्मयीन दृष्टिकोनाचे विकसन.
- २) भारतीय साहित्यशास्त्राची ओळख.
- ३) पाश्चिमात्य साहित्यविचारांचा परिचय.
- ४) रसविचारांचे पायाभूत ज्ञान.
- ५) शब्दांच्या विविध अर्थांचे ज्ञान.

अभ्यासघटक :

- १) साहित्याचे स्वरूप आणि विशेष
- २) साहित्याचे प्रयोजन : भारतीय व पाश्चात्य
- ३) शब्दशक्तीविचार
- ४) साहित्याची भाषा
- ५) भरताचे रससूत्र

अभ्यासपत्रिकेचे प्रारूप -

अंतर्गत मूल्यमापन (CA)	३५	गुण
१) या सत्रात प्रत्येकी दहा गुणांच्या दोन घटक चाचण्या	२०	गुण
२) गृहपाठ (Home Assignment)	१०	गुण
३) चर्चासत्र	०५	गुण
विद्यापीठीय परीक्षा (ESE)	४०	गुण
दीर्घोत्तरी पर्यायी स्वरूपाचे तीन प्रश्न प्रत्येकी दहा गुण	३०	गुण
टीपा लिहा - चारपैकी दोन (प्रत्येकी ०५ गुण)	१०	गुण
एकूण	७५	गुण

प्रश्नपत्रिका प्रारूप :

प्रश्न १ - दीर्घोत्तरी स्वरूपाचे पर्यायी प्रश्न	१०	गुण
प्रश्न २ - दीर्घोत्तरी स्वरूपाचे पर्यायी प्रश्न	१०	गुण
प्रश्न ३ - दीर्घोत्तरी स्वरूपाचे पर्यायी प्रश्न	१०	गुण
प्रश्न ४ - टीपा लिहा - चारपैकी दोन (प्रत्येकी ०५ गुण)	१०	गुण
अंतर्गत मूल्यमापन -----	३५	गुण
एकूण	७५	गुण

संदर्भग्रंथ :

- १) साहित्यशास्त्र : स्वरूप व समस्या - वसंत पाटणकर
- २) भारतीय साहित्यशास्त्र - ग.त्र्यं. देशपांडे
- ३) अभिनव काव्यप्रकाश- रा.श्री. जोग
- ४) काव्यशास्त्रप्रदीप - स.रा. गाडगीळ
- ५) साहित्यविचार - दि.के. बेडेकर
- ६) अँरिस्टॉटलचे काव्यशास्त्र - गो. वि. करंदीकर
- ७) परंपरा व नवता - गो. वि. करंदीकर
- ८) साहित्यविचार - अ. वा. कुलकर्णी
- ९) भारतीय साहित्यविचार - लीला गोविलकर
- १०) रसचर्चा - पदमाकर दादेगावकर
- ११) प्लेटोचे साहित्यशास्त्र - अ. ना. देशपांडे

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

पदवी तृतीय वर्षासाठी - श्रेयांक (CBCS) पद्धतीनुसार

विषय : **मराठी कौशल्य विकास अभ्यासक्रम (Skill Enhancement Course)**

जून - २०१८ पासून लागू

सत्र - पाचवे

अभ्यासपत्रिकेचे शीर्षक - **मराठी भाषिक : कौशल्ये विकास भाग- एक**

अभ्यासपत्रिका संकेतांक-SEC-III

उद्दिष्टे :

- १) विद्यार्थ्यांच्या भाषिक क्षमतांचा विकास करणे.
- २) मराठी भाषिक कौशल्ये विकसित करणे.
- ३) मराठी भाषेचे उपयोजन व विविध क्षेत्रांतील व्यवसायाच्या संधीची माहिती करून देणे.
- ४) मराठी भाषेतील ग्रंथ प्रकाशनाचे एकूण स्वरूप समजून देणे.
- ५) मराठी भाषेची उपयुक्तता आणि वैशिष्ट्यांची ओळख करून देणे.

उपयोगिता :

- १) मराठी भाषिक क्षमतांच्या वाढीस मदत.
- २) मराठी भाषिक कौशल्ये विकासाला वाव.
- ३) विविध क्षेत्रातील व्यावसायिक संधी.
- ४) मराठी भाषेतील ग्रंथ प्रकाशनाचे स्वरूप समजून घेण्यास मदत.

अभ्यासघटक :

प्रकरण - १	मराठी भाषा कौशल्ये आणि व्यवसायाच्या संधी	१५	तासिका
	अ) मराठी भाषिक कौशल्ये - वाचन, लेखन, भाषण, संभाषण		
	ब) पटकथा, ब्लॉग लेखन वृत्तांत, अहवाल, टिप्पणी		
	इ. लेखनाचे स्वरूप	०५	तासिका
	क) विविध क्षेत्रांत व्यवसायाच्या संधी (पत्रकारिता, प्रसारमाध्यमातील कार्य)		
	ड) प्रात्यक्षिक कार्य	१०	तासिका

दृकश्राव्य माध्यमांसाठी पटकथालेखन/सहलीचा वृत्तांत/नामवंत व्यावसायिकांच्या भेटीचा अहवाल यापैकी एका घटकावर विद्यार्थ्यांकडून प्रात्यक्षिक करून घ्यावे. अथवा विद्यार्थ्यांना त्यांचा ब्लॉग तयार करून त्यावर लिहिण्यास प्रोत्साहन द्यावे.

प्रकरण - २ ग्रंथ प्रकाशनविश्व

१५ तासिका

अ) ग्रंथनिर्मितीचा हेतू

ब) संहितावाचन, संस्करण आणि संपादन

क) मुद्रितशोधन, ग्रंथप्रकाशन व स्वामित्व हक्क (कॉपीराईट) ०५ तासिका

ड) ग्रंथवितरण अ) पारंपरिक ब) आधुनिक

इ) वाचकांची अभिरुची

ई) ग्रंथपुरस्कार

इ) प्रात्यक्षिक कार्य

१० तासिका

आपल्या परिसरातील वाचनालयास भेट / प्रकाशनसंस्थेस भेट / ग्रंथवितरकांशी वार्तालाप / ग्रंथसजावट करणारांशी (चित्रकार/ मुखपृष्ठ तयार करणारे कलावंत) संवाद / ग्रंथप्रकाशन सोहळ्याची निमंत्रण पत्रिका तयार करणे, ग्रंथपुरस्कार संस्था व वाचकांची आवड-निवड इ.

प्रकरण - ३ ग्रंथपरीक्षण

१५ तासिका

अ) आस्वाद

ब) आकलन

०५ तासिका

क) मूल्यमापन

ड) प्रात्यक्षिक कार्य

१० तासिका

प्रत्येक विद्यार्थ्यांकडून किमान एका पुस्तकाचे परीक्षण करून घ्यावे.

प्रश्नपत्रिकेचे प्रारूप

मूल्यमापन (ESE) २५ गुण

१. कौशल्ये विकास प्रकल्प कार्य १० गुण
२. कौशल्ये मूल्यांकन १० गुण
३. कौशल्ये कार्याचे सादरीकरण ०५ गुण

मूल्यमापन (CA) २५ गुण

१. मराठी भाषाकौशल्ये आणि व्यवसायाच्या संधी
 २. ग्रंथ प्रकाशनविश्व
 ३. ग्रंथपरीक्षण
- अ) वरील अभ्यास घटकांवर घटक चाचणी (Unit Test)-१ व २ २० गुण
प्रत्येकी १० गुणांच्या घेण्यात याव्यात.

ब) चर्चासत्र - १ ०५ गुण

टीप : मराठी भाषिक कौशल्ये : विकास - (संपादक - डॉ. पृथ्वीराज तौर) हे पुस्तक या अभ्यासपत्रिकेसाठी नेमण्यात आले आहे.

संदर्भग्रंथसूची :

१. व्यावहारिक उपयोजित मराठी आणि प्रसारमाध्यमे - संपादक डॉ. संदीप सांगळे, डायमंड पब्लिकेशन, पुणे.
२. व्यावहारिक मराठी - प्रा. मोकाशी, प्रा. नेमाडे, शेतकरी साहित्य परिषद.
३. व्यावहारिक मराठी - संपादक डॉ. स्नेहल तावरे, स्नेहवर्धन, प्रकाशन पुणे.
४. उपयोजित मराठी - भाग-२, डॉ. प्रकाश मेदककर, सुविद्या प्रकाशन.
५. जाहिरातीचं जग - यशोदा भागवत, मौज प्रकाशन, मुंबई
६. पत्रकारितेची मूलतत्त्वे - प्रभाकर पाध्ये (अनुवाद) प्र. ना. परांजपे, वसुधा परांजपे, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे
७. वाणिज्य मित्र - डॉ. स्वाती दामोदरे

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

बी.ए. तृतीय वर्ष श्रेयांक (CBCS) पद्धतीनुसार

विषय : मराठी (वैकल्पिक- Elective) अभ्यासक्रम

जून - २०१८ पासून लागू

सत्र - सहावे

अभ्यासपत्रिकेचे शीर्षक - मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास

अभ्यासपत्रिका संकेतांक-DSE-MAR-2

उद्दिष्टे:

- १) मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयनिर्मितीच्या प्रेरणा समजून घेणे.
- २) मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप, पंरपरा व इतिहास यांचा परिचय देणे.
- ३) मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मयाच्या सामाजिक तथा सांस्कृतिक पार्श्वभूमीचा अभ्यास करणे.
- ४) मध्ययुगीन कालखंडातील विविध संप्रदायांच्या विचारधारा समजून देणे.
- ५) मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मयाबद्दलची अभिरुची वाढविणे.

उपयोगिता -

- १) मध्ययुगीन कालखंडातील महत्वपूर्ण भक्तिसंप्रदायांची ओळख .
- २) मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मयातून प्रकट झालेल्या मानवी मूल्यांचे आकलन
- ३) मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयीन चळवळी व प्रेरणांचे आकलन.
- ४) मध्ययुगीन वाङ्मयाच्या निर्मितीचे आणि वाङ्मयाच्या स्वरूपाचे ज्ञान.
- ५) मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मयीन रचनाप्रकारांचा परिचय.

घटक :

प्रकरण : १) संत तुकाराम

अ) चरित्र ब) अभंगरचना

प्रकरण : २) संत रामदास

अ) दासबोध ब) मनाचे श्लोक

प्रकरण : ३) पंडिती कवी

अ) मुक्तेश्वर ब) वामनपंडित क) मोरोपंत

प्रकरण : ४) शहिरी वाङ्मय

अ) प्रेरणा व स्वरूप

ब) राम जोशी क) होनाजी बाळा क) अनंतफंदी

प्रकरण : ५) बखर वाङ्मय

अ) प्रेरणा व स्वरूप ब) कृष्णाजी अनंत सभासदांची बखर

ब) भाऊसाहेबांची बखर

अभ्यासपत्रिकेचे प्रारूप

अंतर्गत मूल्यमापन (CA)	३५	गुण
१) या सत्रात प्रत्येकी दहा गुणांच्या दोन घटक चाचण्या	२०	गुण
२) गृहपाठ (Home Assignment)	१०	गुण
३) चर्चासत्र	०५	गुण
विद्यापीठीय परीक्षा (ESE)	४०	गुण
दीर्घोत्तरी पर्यायी स्वरूपाचे तीन प्रश्न प्रत्येकी दहा गुण	३०	गुण
टीपा लिहा - चारपैकी दोन (प्रत्येकी ०५ गुण)	१०	गुण
एकूण	७५	गुण

प्रश्नपत्रिका प्रारूप :

प्रश्न १ - दीर्घोत्तरी स्वरूपाचे पर्यायी प्रश्न	१०	गुण
प्रश्न २ - दीर्घोत्तरी स्वरूपाचे पर्यायी प्रश्न	१०	गुण
प्रश्न ३ - दीर्घोत्तरी स्वरूपाचे पर्यायी प्रश्न	१०	गुण
प्रश्न ४ - टीपा लिहा - चारपैकी दोन (प्रत्येकी ०५ गुण)	१०	गुण
अंतर्गत मूल्यमापन	-----	३५
एकूण		७५

संदर्भग्रंथ :

१. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा विवेचक इतिहास - प्र.न. जोशी
२. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - अ.ना. देशपांडे
३. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास- ल.रा. नसिराबादकर
४. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा स्वरूप - ह.श्री. शेणोलीकर
५. प्राचीन मराठी गद्य -श्री .रं. कुलकर्णी
६. संत वाङ्मयाची सामाजिक फलश्रुती - गं.बा. सरदार
७. प्राचीन मराठीच्या नवधारा - रा.चिं. ढेरे
८. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा परामर्श - श्री. मं. पिंगे
९. प्राचीन मराठी साहित्य संशोधन - वि.भि. कोलते
१०. पाच संतकवी - शं.गो. तुळपुळे
११. महाराष्ट्र सारस्वत (खंड १ व २) - वि.ल. भावे
१२. संत, पंत व तंत - श्री. म. माटे
१३. संत तुकाराम चरित्र - ल.रा. पांगारकर
१४. महाराष्ट्र संत - कवयित्री - ज.र. आजगांवकर
१५. पाच भक्तिसंप्रदाय - र.रा. गोसावी
१६. प्राचीन गीतमंजुषा - ना.ग. जोशी (संपा)
१७. प्राचीन मराठी संत कवयित्रीचे वाङ्मयीन कार्य - सुहासिनी इर्लेकर
१८. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खंड-१)- शं.गो. तुळपुळे
१९. प्राचीन महाराष्ट्र - भाग १ - श्री .व्यं. केतकर
२०. महानुभावाचा आचारधर्म - वि.भि. कोलते
२१. महानुभाव पंथ आणि त्यांचे वाङ्मय - शं.गो. तुळपुळे
२२. महानुभावीय वाङ्मय - वा.ना. देशपांडे
२३. प्राचीन मराठी गद्य - प्रेरणा आणि परंपरा - श्री रं. कुलकर्णी
२४. महानुभाव गद्य - शं.गो. तुळपुळे

२५. प्राचीन मराठी आख्यानकाव्य - गजमल माळी
२६. नामदेवांची अभंगावाणी - हे.वि. इनामदार व इतर (संपा.)
२७. श्रीसकलसंतगाथा (खंड व१ व २) र.रा. गोसावी (संपा.)
२८. वीरशैव संतसाहित्य - राजशेखर हिरेमठ
२९. वारकरी संप्रदाय : उदय आणि विकास - रा.पं. बहिरट
३०. प्राचीन मराठी साहित्य : एक पुनर्विचार - श्री रं. कुलकर्णी
३१. यादवकालीन महाराष्ट्र - मु.ग. पानसे
३२. १२ व्या शतकातील आद्य समाजसुधारक महात्मा बसवेश्वर-अशोक मेनकुदळे
३३. महात्मा बसवेश्वर - अशोक कामत
३४. मन्हाटी लावणी - म.वा. धोंड
३५. ओवी ते लावणी - श्रीधर रंगनाथ कुलकर्णी
३६. श्री संत चोखामेळा - चरित्र आणि अभंग - स.भा. कदम (संपा.)
३७. सकल संतगाथा (गाथापंचक) - रा.चिं. ढेरे (संपा.)
३८. मराठी शाहिरी कविता - मनोहर जाधव व पृथ्वीराज तौर(संपा.)
३९. वारकरी व महानुभाव संप्रदाय - संतोष हंकारे

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

बी.ए. तृतीय वर्ष श्रेयांक (CBCS) पद्धतीनुसार

विषय : मराठी (वैकल्पिक- Generic) अभ्यासक्रम

जून - २०१८ पासून लागू

सत्र - सहावे

अभ्यासपत्रिकेचे शीर्षक - भाषाविज्ञान व व्याकरण

अभ्यासपत्रिका संकेतांक-GE-MAR-2

उद्दिष्टे :

- १) मराठी भाषेची अभिरूची वाढविणे.
- २) मराठी भाषेचे शास्त्रशुद्ध स्वरूप समजून देणे.
- ३) भाषेचे स्वरूप- कार्य समजावून सांगणे.
- ४) भाषिक परिवर्तनाची कारणमीमांसा शोधणे.
- ५) ऐतिहासिक भाषाविज्ञानाचा परिचय करून देणे.
- ६) प्रयोगविचार व विभक्तिविचार यांचा अभ्यास करणे.

उपयोगिता -

- १) भाषिक ज्ञानाची वृद्धी.
- २) मराठी भाषेच्या इतिहासाची ओळख.
- ३) लेखनविषयक सजगता.
- ४) मराठी व्याकरणिक घटकांचे ज्ञान.

घटक :

१. भाषेचे स्वरूप व कार्ये
२. भाषिक परिवर्तन - ध्वनिपरिवर्तन व अर्थपरिवर्तन
३. प्रमाणभाषा व बोलीभाषा
४. विभक्तिविचार
५. प्रयोगविचार

अभ्यासपत्रिकेचे प्रारूप

अंतर्गत मूल्यमापन (CA)	३५	गुण
१) या सत्रात प्रत्येकी दहा गुणांच्या दोन घटक चाचण्या	२०	गुण
२) गृहपाठ (Home Assignment)	१०	गुण
३) चर्चासत्र	०५	गुण
विद्यापीठीय परीक्षा (ESE)	४०	गुण
दीर्घोत्तरी पर्यायी स्वरूपाचे तीन प्रश्न प्रत्येकी दहा गुण	३०	गुण
टीपा लिहा - चारपैकी दोन (प्रत्येकी ०५ गुण)	१०	गुण
एकूण	७५	गुण

प्रश्नपत्रिका प्रारूप :

प्रश्न १ - दीर्घोत्तरी स्वरूपाचे पर्यायी प्रश्न	१०	गुण
प्रश्न २ - दीर्घोत्तरी स्वरूपाचे पर्यायी प्रश्न	१०	गुण
प्रश्न ३ - दीर्घोत्तरी स्वरूपाचे पर्यायी प्रश्न	१०	गुण
प्रश्न ४ - टीपा लिहा - चारपैकी दोन (प्रत्येकी ०५ गुण)	१०	गुण
अंतर्गत मूल्यमापन -----	३५	गुण
एकूण	७५	गुण

संदर्भग्रंथ :

- १) मराठीचे ऐतिहासिक भाषाशास्त्र - र.रा. गोसावी
- २) मराठी भाषा : व्यवस्था आणि अध्यापन - चंद्रकांत इंदापूरकर
- ३) ध्वनिविचार - ना.गो. कालेलकर
- ४) भाषा आणि संस्कृती - ना.गो. कालेलकर
- ५) भाषा, इतिहास व भूगोल - ना.गो. कालेलकर
- ६) मराठी भाषेचा आर्थिक संसार - अशोक केळकर
- ७) मराठी भाषा : उद्गम व विकास - कृ. पां. कुलकर्णी
- ८) भाषाविज्ञान : वर्णनात्मक आणि ऐतिहासिक - संपा. मालसे, इनामदार व सोमण
- ९) सुबोध भाषाशास्त्र - प्र. न. जोशी
- १०) शुद्धलेखनाचे नियम- महाराष्ट्र शासनाची प्रत
- ११) मराठी व्याकरणाचा पुनर्विचार - अ.ग. मंगरूळकर
- १२) सुलभ मराठी व्याकरण लेखन - मो.रा.वाळिंबे
- १३) शास्त्रीय मराठी व्याकरण - मो.के. दामले
- १४) अभिनव मराठी व्याकरण - प्र.न. जोशी
- १५) मराठी व्याकरण - लीला गोविलकर
- १६) प्रमाण मराठी भाषेचे स्वरूप - सुहासिनी लडू
- १७) बोली भाषांचा अभ्यास - सु. बा. कुलकर्णी
- १८) मराठी शुद्धलेखनप्रदीप - मो.रा.वाळिंबे
- १९) आधुनिक भाषाविज्ञान सिद्धांत व उपयोजन- मिलिंद मालशे
- २०) ग्रामीण कादंबरी :मराठवाडी बोलीचे स्वरूप- डॉ. विठ्ठल जंबाले

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड
पदवी तृतीय वर्षासाठी - श्रेयांक (CBCS) पद्धतीनुसार
विषय : **मराठी कौशल्य विकास अभ्यासक्रम (Skill Enhancement Course)**
जून - २०१८ पासून लागू
सत्र - सहावे
अभ्यासपत्रिकेचे शीर्षक - **मराठी भाषिक कौशल्ये विकास** भाग- दोन
अभ्यासपत्रिका संकेतांक-SEC-IV

उद्दिष्टे :

- १) कार्यक्रम आयोजनातील अडथळे लक्षात आणून देणे.
- २) देहबोलीचे महत्त्व समजावून सांगणे.
- ३) देहबोलीचा संभाषणात कसा वापर करावा, याबद्दलची माहिती देणे.
- ४) मुद्रितशोधनाचे स्वरूप आणि संकल्पना समजावून सांगणे.
- ५) प्रमाण मराठी लेखनाच्या नियमाबद्दल ज्ञानात्मक जाणीव निर्माण करणे.
- ६) मुद्रितशोधनाचे प्रात्यक्षिक कार्य अनुभवणे.

उपयोगिता :

- १) विविध प्रकारच्या कार्यक्रमांचे आयोजन.
- २) विविध क्षेत्रांतील व्यवसायांच्या संधी.
- ३) देहबोलीच्या वापरातून प्रभावी संभाषण.
- ४) मुद्रितशोधनासाठीचे कौशल्ये विकसन.
- ५) प्रमाण मराठीच्या नियमांचा लेखनामध्ये उपयोजन.

अभ्यासघटक :

प्रकरण - १	कार्यक्रमाचे आयोजन	१५	तासिका
	अ) वाङ्मयीन ब) सांस्कृतिक		
	क) सामाजिक क) शैक्षणिक	०५	तासिका
	इ) प्रात्यक्षिक कार्य	१०	तासिका

महाविद्यालयीन पातळीवर कविसंमेलन / स्वागत समारंभ / निरोप समारंभ / प्रबोधनपर कार्यक्रम / विविधगुणदर्शन कार्यक्रम / व्याख्यान आयोजन इत्यादी कार्यक्रम आयोजन करण्यासाठी विद्यार्थ्यांना संधी उपलब्ध करून देणे.

प्रकरण - २	देहबोली आणि संभाषण कौशल्ये	१५	तासिका
	अ) देहबोलीचे पैलू		
	ब) संभाषण कौशल्याचे गुणविशेष	०५	तासिका
	क) प्रभावी संभाषणात देहबोलीचा वापर		
	ड) प्रात्यक्षिक कार्य	१०	तासिका
	संभाषण कौशल्य विकसित होतील अशा कार्यक्रमांचे आयोजन करणे		

प्रकरण - ३	मुद्रितशोधन आणि प्रमाण मराठी लेखन	१५	तासिका
	अ) मुद्रितशोधन : संकल्पना, स्वरूप, प्रकार आणि महत्त्व	०५	तासिका
	ब) प्रमाण मराठी लेखनविषयक नियम		
	क) मुद्रितशोधनाचे प्रात्यक्षिक कार्य	१०	तासिका

कथा, कादंबरी, नाटक इत्यादी वाङ्मयप्रकारांपैकी उतारा देऊन मुद्रितशोधन विद्यार्थ्यांकडून करवून घेणे.

प्रश्नपत्रिकेचे प्रारूप

मूल्यमापन (ESE)	२५	गुण
१. कौशल्ये विकास प्रकल्पकार्य	१०	गुण
२. कौशल्ये मूल्यांकन	१०	गुण
३. कौशल्ये कार्याचे सादरीकरण	०५	गुण
मूल्यमापन (CA)	२५	गुण
१. कार्यक्रमाचे आयोजन		
२. देहबोली आणि संभाषण कौशल्य		
३. मुद्रितशोधन आणि प्रमाण मराठी लेखन		

- अ) वरील अभ्यास घटकांवर घटक चाचणी (Unit Test)- १ व २ २० गुण
प्रत्येकी १० गुणांच्या घेण्यात याव्यात.
- ब) चर्चासत्र - १ ०५ गुण

टीप : मराठी भाषिक कौशल्ये : विकास - (संपादक - डॉ. पृथ्वीराज तौर) हे पुस्तक या
अभ्यासपत्रिकेसाठी नेमण्यात आले आहे.

संदर्भग्रंथसूची :

१. व्यावहारिक उपयोजित मराठी आणि प्रसारमाध्यमे - संपादक डॉ. संदीप सांगळे,
डायमंड पब्लिकेशन, पुणे.
२. व्यावहारिक मराठी - प्रा. मोकाशी, प्रा. नेमाडे, शेतकरी साहित्य परिषद.
३. व्यावहारिक मराठी - संपादक डॉ. स्नेहल तावरे, स्नेहवर्धन, प्रकाशन पुणे.
४. उपयोजित मराठी - भाग-२, डॉ. प्रकाश मेदककर, विद्या बुक्स, औरंगाबाद.
५. जाहिरातीचं जग - यशोदा भागवत, मौज प्रकाशन, मुंबई
६. पत्रकारितेची मूलतत्त्वे - प्रभाकर पाध्ये (अनुवाद) प्र. ना. परांजपे, वसुधा परांजपे,
मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे
७. वाणिज्य मित्र - डॉ. स्वाती दामोदरे

* * * * *

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

नांदेड- ४३१६०६ (महाराष्ट्र)

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY

NANDED-431606, MAHARASHTRA STATE, INDIA.

Established on 17th September 1994 - Recognized by the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'A' Grade

ACADEMIC (1-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542

Fax : (02462) 229574

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी
स्तरावरील तृतीय वर्षाचे CBCS Pattern
नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष
२०१८-१९ पासून लागू करण्याबाबत.

प रि प त्र क

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, दिनांक १४ जून २०१८ रोजी संपन्न झालेल्या ४१व्या मा. विद्या परिषद बैठकीतील विषय क्र.११/४१-२०१८ च्या ठरावानुसार प्रस्तुत विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयांतील मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी स्तरावरील तृतीय वर्षाचे खालील विषयांचे C.B.C.S. (Choice Based Credit System) Pattern नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ पासून लागू करण्यात येत आहेत.

- १) इंग्रजी
- २) हिंदी
- ३) कन्नड
- ४) मराठी
- ५) पाली
- ६) संस्कृत
- ७) उर्दू
- ८) अर्थशास्त्र
- ९) भूगोल
- १०) इतिहास
- ११) सैनिकशास्त्र
- १२) तत्त्वज्ञान
- १३) राज्यशास्त्र
- १४) लोकप्रशासन
- १५) समाजशास्त्र

सदरील परिपत्रक व अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी.

‘ज्ञानतीर्थ’ परिसर,

विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६.

जा.क्र.: शैक्षणिक-०१/परिपत्रक/पदवी-सीबीसीएस अभ्यासक्रम/
२०१८-१९/२५२

दिनांक : २५.०६.२०१८.

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) उपकुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) साहाय्यक कुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, यू.जी.सी. कक्ष, प्रस्तुत विद्यापीठ.

स्वाक्षरित / -

उपकुलसचिव

शैक्षणिक (१-अभ्यासमंडळ) विभाग

**SWAMI RAMANAND TEERTH
MARATHWADA UNIVERSITY NANDED**

**SYLLABUS
PUBLIC ADMINISTRATION**

**Semester Pattern
(Choice Base Credit System)**

**B. A. THIRD YEAR
Semester V and VI**

(With Effective from 2018-19)

Swami Ramanand Teerth Marathwada University Nanded

CHOICE BASED CREDIT SYSTEM (CBCS)

SEMESTER PATTERN

**B.A. Third Year (Semester :-V)
Subject :- Public Administration
Under Faculty of Humanities
(For Affiliated Colleges)
(With Effective from 2018-19)**

Name of the Faculty :Humanities

Total Credit :16

Note :

C.A: - Continuous Assessment

ESE :- End of Semester Examination (E.S.E.)

DSE :- Discipline Specific Elective

DGE :- Discipline Generic Elective

Weightage : 53 % for E.S.E.& 47 % for C.A .

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded
Choice Based Credit System (CBCS) Course Structure
Faculty Of Humanities
B.A. Third Year (Semester V & VI) Syllabus
 Effective from 2018-19
Subject :Public Administration

Semester	Course Name	Paper No.	Name of Paper	Lectures/ Week	Total No. Of Lectures	C.A.	E.S.E.	Total Marks	Credits
Semester V	DSEPA-I	I	Administrative Thinkers OR Financial Administration	04	55	35	40	75	03
	DGEPA-I	I	Rural Local Government in Maharashtra	04	55	35	40	75	03
	SECPA-III	III	Disaster Management	03	45	25	25	50	02
				Total Sem. V	11	155	95	105	200
Semester VI	DSEPA-II	II	Recent Trends in Public Administration OR Administrative Thoughts	04	55	35	40	75	03
	DGEPA-II	II	Urban Local Government in Maharashtra	04	55	35	40	75	03
	SECPA-IV	IV	Administration of N.G.O.	03	45	25	25	50	02
				Total Sem.VI	11	155	95	105	200
			TOTAL SEM.V & VI	22	310	190	210	400	16

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED

CBCS – Paper Pattern in the Subject of Public Administration

B.A. Third Year Semester – V & VI

(Effective from 2018-19)

B.A. Third Year Semester – V

Paper No.	Title of the Paper	Internal Mark (CA)	End Semester Exam (ESE)	Total (CA+ESE)
DSEPA-I	Administrative Thinkers OR Financial Administration	35	40	75
DGEPA-I	Rural Local Government in Maharashtra	35	40	75
SECPA-III	Disaster Management	25	25	50

B.A. Third Year Semester – VI

Paper No.	Title of the Paper	Internal Mark (CA)	End Semester Exam (ESE)	Total (CA+ESE)
DSEPA-II	Recent Trends in Public Administration OR Administrative Thoughts	35	40	75
DGEPA-II	Urban Local Government in Maharashtra	35	40	75
SECPA-IV	Administration of N.G.O.	25	25	50

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED

Public Administration

B.A. Third Year

Semester – V and VI

End Semester Examination

Question Paper Pattern

Time: Two Hours

Total Marks :40

Q.No.1	Descriptive Questions OR Descriptive Questions	10 marks
Q.No.2	Descriptive Questions OR Descriptive Questions	10 marks
Q.No.3	Descriptive Questions OR Descriptive Questions	10 marks
Q.No.4	Write short notes on any two. A) B) C) D)	10 marks

Public Administration

B.A. Third Year

Semester - V

Discipline Specific Elective Paper No:- DSEPA-I

Administrative Thinkers

(Effective From June 2018)

Course Rational

Public Administration is one of the youngest branches of Faculty of Humanities. With the expansion of the activities of modern state, public administration has assumed great significance in modern society. Administrative Thinkers and their contribution is an important part of public administration. The main thing is to impart knowledge of Indian and western administrative theories .

Learning Objectives:

After studying the course students will have a capacity to understand :

- 1) Basic Knowledge of various administrative Theories.
- 2) The approaches of study of public administration.
- 3) The relevance of thoughts in organizations.

Utility of the course

The students will be channelized to learn and understand various theories put forth by administrative thinkers regarding public administration and management. Through the narratives described in the course students will be made acquainted with ancient theories advocated by administrative thinkers like Kautilya about good governance and his views about eradication of corruption.

Course Content

	Periods	Marks
1) Kautilya		
Views on Good Governance	(10 Periods)	15
Views on Corruption		
2) Fredrick W. Taylor	(10 Periods)	15
Principles of Scientific Management		
Mental Revolution		
3) Henri Fayol	(15 Periods)	15
Principles of Management		
Elements of Management		
Qualities of Manager		

4) Mery Parker Follet

Views on Leadership (10Periods) 15
Constructive Conflict & Integration

5) Herbert Simon

Decision Making Theory (10Periods) 15
Communication Theory

Reference Books

1. Sum Sun Nisa Ali, Eminent Administrative Thinkers, Associated Publishing House, New Delhi
2. S.R. Maheshwari, Administrative Thinkers, - Macmillan Indian Ltd., Mumbai
3. R.K. Sapru, Administrative Theory and Management thought, Prentic Hall of India, New Delhi
4. जी.एस. सुधा., प्रबंध चिंतन का इतिहास, आर.बी.एस.ए. पब्लिशर्स जयपूर
5. अशोक कुमार दुबे, प्रशासकीय विचारक, टी.एम.एच. पब्लिशर्स, नई दिल्ली
6. डॉ. सुरेंद्र कटारिया, प्रशासनिक चिंतक, नॅशनल पब्लिकेशन हाऊस, नई दिल्ली
7. डॉ. नरेंद्र थोरी, प्रशासनिक विचारक, आर.बी.एस.ए. पब्लिशर्स जयपूर
8. प्रा.के.आर.बंग, प्रशासकीय विचारवंत, विद्या प्रकाशन, औरंगाबाद
9. प्रा.लक्ष्मण कोत्तापल्ले, पाश्चिमात्य व भारतीय प्रशासकीय विचारवंत, निर्मल प्रकाशन नांदेड
10. डॉ.श्याम शिरसाट, डॉ.भगवान बैनाडे व डॉ.जितेंद्र वासनिक, प्रशासकीय विचारवंत, ज्ञानसमिधा पब्लिकेशन, औरंगाबाद
11. डॉ.राम जाधव व डॉ.गोविंद येडले, प्रशासकीय विचारसरणी, सिरीयल पब्लिकेशन नवी दिल्ली
12. डॉ.अर्जुनराव दर्शनकार, प्रशासकीय विचारवंत, कैलास पब्लिकेशन, औरंगाबाद
13. प्रा.जी. एच. बिरादार, प्रशासकीय विचारवंत, कैलास पब्लिकेशन, औरंगाबाद
14. डॉ.श्याम वाघमारे व डॉ.सुरेश गजभारे, प्रशासकीय विचारवंत, अरुणा प्रकाशन लातूर
15. डॉ.स्मिता मारवाळीकर, प्रशासकीय विचारवंत, संकल्प प्रकाशन लातूर

Public Administration

B.A. Third Year

(Semester – V)

Discipline Specific Elective Paper No:- DSEPA- I (OR)

Financial Administration

(Effective From Jun. 2018)

Course Rational

Financial administration thus forms a crucial aspect of public administration. Financial machineries may be designed to promote and develop particular public policies. Government raises fund from the public to meet maintenance expenditure or the running expenses of public administration. The course focuses on the important branch of public administration.

Utility of the Course :-

The present syllabus will help the students to study various phases of Indian budget . The students will be channelized to understand various steps of budget such as preparation, Legislation and Execution. The students will be able to demonstrate the implementation of budget and various financial machineries.

Learning Objectives:

- 1) To provide basic Knowledge of financial administration.
- 2) To Understand the Indian Budgetary process.
- 3) To Familiarize the students with basic Knowledge of Budget and financial administration .

Course Content	Periods	Marks
1. Financial Administration : Meaning ,scope and Importance	(10 Periods)	15
2. Budget a. Meaning, Importance b. Principles of Budget	(10 Periods)	15
3. Budgetary Process a. Preparation b. Legislation c. Execution	(15 Periods)	15

4. Financial Machineries :

- a. Central Finance Ministry :-
- b. Organization & Functions (08 Periods) 15

5. Financial Committees:

(12 Periods) 15

- a. Estimate Committee
- b. Public Accounts Committee
- c. Public Undertakings Committee

Reference Books:-

1. M.J.Thavaraj, Financial Administration of India, Sultan Chand & Sons, New Delhi
2. B.N. Gadhak, Financial Management of Government
3. A.G. Ghosh, Indian Financial System,
4. डॉ.सुरेश मामीडवार व प्रा.चव्हाण, कर्मचारी व वित्तीय प्रशासन कल्पना प्रकाशन नांदेड
5. प्रा. के.आर.बंग, कर्मचारी व वित्तीय प्रशासन, विद्या प्रकाशन औरंगाबाद
6. डॉ.बी.एस. पिंपळे, डॉ.पी.व्ही.भूताळे व डॉ.बाजीराव वडवळे, कर्मचारी व वित्तीय प्रशासन संह्याद्री प्रकाशन नांदेड
- 7 डॉ.पंचशील एकम्बेकर, डॉ.अशोक सोनकांबळे डॉ.कहाळेकर, वित्तीय प्रशासन व सार्वजनिक धोरण अरुणा प्रकाशन लातूर
- 8 डॉ.राऊतराये एम.एफ., वित्तीय प्रशासन , साधना प्रकाशन, परभणी

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY NANDED
Public Administration
B.A. Third Year
Semester - V
Discipline Generic Elective Paper No:- DGEPA-I
Rural Local Government In Maharashtra
(Effective From June 2018)

Course Rational

One of the most significant development in India since independence in the field of local government has been the establishment of a net-work of Panchayati Raj Institutions. It is a Three tire system of governance at village ,tahsil and district level. Panchayati Raj Institutions playing impartment role in social and economic development of Maharashtra state .The course will throw light on details of the formation and working of Panchayati Raj institutions and powers and responsibilities. The course covers the part which is commonly added in U.P.S.C.,M.P.S.C. and other competitive exams. This course would focus on the panchayati Raj institutions and their administration.

Utility of the course

The Content of the course will enable the students to prepare themselves for various competitive examinations such as U.P.S.C.,M.P.S.C. and other competitive examinations. The students will learn and try to understand the functioning of several democratic institutions such as Zilla Parishad, Panchayat Samiti and Gram Panchayat. Due to the course the students will be motivated to develop interest towards rural development.

Learning Objectives

After studying the course students will have a capacity to understand :

- 1) To Understand the Three tire system of panchayati Raj in Maharashtra state.
- 2) Understand to how to help to Zilla parishad, panchayat samiti and Gram Panchayat improve their overall well being .
- 3) To develop awareness of the basic Governing system to students.

Course Content	Periods	Marks
1. Local Government: Meaning, Nature & Importance	(8 Periods)	15
2. Evolution of Panchayat Raj Institutions a. Community Development Programme b. Balwant Rai Mehta Committee c. Vasant Rao Naik Committee	(12 Periods)	15
3. Seventy Third Constitutional Amendment Act Provisions of 73rd Constitutional Amendment	(10 Periods)	15
4. Three Tier System –Composition & Functions a. Zila Parishad b. Panchayat Samiti c. Gram Panchayat	(15 Periods)	15
5. Problems of Rural Local Government a. Official - Non Official Relations b. Local Politics c. Corruption	(10 Periods)	15

Reference Books

1. G.Palanithurai, Dynamics of New panchayati Raj system in India, Concept Publishing Company New Delhi
2. B.S. Bhargava, Panchayatraj system & Political Parties, Ashish Publishing House New Delhi
3. D.Y.Raghava Rao :Panchayati Raj and Rural Development, Ashish Publishing House New Delhi
4. Iqbal Narayan, Panchayatraj Administration in Maharashtra
5. Amal Mandal, Women in Panchayati Raj Institutions Kanishka Publishers, New Delhi
6. M. Aslam, Panchayati Raj in India, National Book Trust India, New Delhi
7. S. Dharmaraj, Panchayati Raj System in India, Abhijeet Publications, Delhi
8. M. Mary, Women Leadership in Panchayatraj Administration, The Associated Publishers, Ambala Cant.
9. डॉ.अशोक शर्मा, भारत में स्थानीय प्रशासन, आर.बी.एस.ए. पब्लिशर्स, जयपुर
10. डॉ.बी.सी.नरूला, पंचायती राज व्यवस्था, अर्जुन पब्लिशिंग हाउस, नवी दिल्ली
11. डॉ.आर.पी.जोशी & डॉ.रूपा मंगलानी, भारत में पंचायती राज, आर.एच.जी.ए. जयपुर
12. डॉ.रवींद्र शर्मा, ग्रामीण स्थानीय प्रशासन, प्रिंटवेल पब्लिशर्स जयपुर

13. डॉ. अर्जुनराव दर्शनकार, पंचायतराज व नागरी प्रशासन, कैलास पब्लिकेशन औरंगाबाद
14. प्रा. व्ही.बी.पाटील, महाराष्ट्रातील पंचायती राज व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था के.सागर प्रकाशन पुणे
15. डॉ. शांताराम भोगले, भारतातील स्थानिक शासन, विद्या प्रकाशन, नागपूर
16. डॉ. गोविंद यमलवाड, स्थानिक स्वराज्य संस्था, कल्पना प्रकाशन, नांदेड
17. डॉ. श्याम शिरसाठ व बैनाडे, भारतातील स्थानिक स्वराज्य संस्था, विद्या प्रकाशन, औरंगाबाद
18. डॉ. श्याम वाघमारे , डॉ. सुरेश गजभारे, महाराष्ट्रातील ग्रामीण व नागरी प्रशासन, अरुणा प्रकाशन, लातूर
19. डॉ. बी.आर. कतुरवार , पंचायतीराज संस्थेतील मागासवर्गीय नेतृत्व, ओमसाई प्रकाशन,
20. मुंबई ग्रामपंचायत अधिनियम-१९५८ , सोनादिपा पब्लिशर्स देवपूर , धुळे
21. ग्राम विकास , य.च.म.मू.विद्यापीठ नाशिक.
22. डॉ. अशोक जाधव, संत गाडगे महाराज व ग्राम स्वच्छता, ज्योतीचंद्र प्रकाशन, लातूर
23. डॉ. सोमवंशी मुक्ता, पंचायतीराज संस्थेतील महिला प्रतिनिधी व निर्णय प्रक्रिया, अरुणा प्रकाशन, लातूर

Public Administration

B.A. Third Year

Semester - V

Skill Enhancement Course Paper No:-SECPA - III

Disaster Management

(Effective From June 2018)

Course Rational

Disaster Management is very significant to survive in the case of a natural or a man made disaster. and can be defined as the organization and management of resources and responsibilities for dealing with all humanitarian aspects of emergencies in particular preparedness response and recovery.

Utility of the course

In the recent years the branch of Disaster Management has attained unique importance. The course will teach the students the utility of the disaster management.

Course Objectives:

- 1) The Course Introduce and Provides Knowledge of Disaster Management
- 2) To understand the role of various factors in Disaster Management.

Course Content	Periods	Marks
Unit :- I Disaster Management Meaning and Classification of Disaster Meaning and Importance Of Disaster Management	15	15
Unit :- II Disaster Management Act 2005 Background and Provisions of Disaster Management Act.	10	15
Unit :- III Responsibilities and Role of Various Factors in Disaster Management A) Collector B) Tahasildar C) Citizens D) Media	20	20

Note : It is obligatory to conduct 45 Periods in one semester for Skill Enhancement Course, per week 3 periods.

C.A.: Continuous Assessment : (25 marks)

- Concern teacher should take two test of 05 marks 05+05= 10 and seminar for 15 marks.

E.S.E. :-End Semester Exam : (25 marks)

End semester exam Should be conducted as per the guidelines laid by the University.

Study Visit the local Administrative offices, media representatives , N.G.O., disaster spot and write a Project Report on Disaster management.

Reference Books

1. डॉ.बी.एल.फाडीया,लोकप्रशासन,सहित्य भवन पब्लिकेशन आग्रा.
2. डॉ.बिरकेश्वर प्रसादसिंग,लोकप्रशासन,ज्ञानदा प्रकाशन नई दिल्ली
3. डॉ.सुरेंद्र कटारिया,लोकप्रशासन,नॅशनल पब्लिकेशन हाऊस, नई दिल्ली
4. श्री रवींद्र कोल्हे, टाईम मॅनेजमेन्ट,साकेत प्रकाशन औरंगाबाद
5. डॉ.पंचशील एकंबेकर,डॉ.तरोडे व डॉ.वाघमारे,लोकप्रशासनातील नवप्रवाह, ओमसाई सेवाभावी संस्था नायगाव
6. डॉ.प्रीती पोहेकर, लोकप्रशासनातील नवप्रवाह,अरुणा प्रकाशन लातूर
7. डॉ.बी.आर. कतुरवार,आपत्ती व्यवस्थापन,ओमसाई प्रकाशन, देगलूर

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

**CHOICE BASED CREDIT SYSTEM (CBCS)
SEMESTER PATTERN**

**B.A. Third Year (Semester :-VI)
Subject :- Public Administration
Under Faculty of Humanities
(For Affiliated Colleges)
(With Effective from Nov. 2018)**

Note :

C.A: - Continuous Assessment

ESE :- End of Semester Examination (E.S.E.)

DSE :- Discipline Specific Elective

DGE :- Discipline Generic Elective

Weightage : 53 % for E.S.E.& 47 % for C.A .

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY NANDED

Public Administration

B.A. Third Year

Semester - VI

Discipline Specific Elective Paper No:- DSEPA:-II

Recent Trends in Public Administration

(Effective From NOV. 2018)

Course Rational

Public Administration is one of the youngest branches of Faculty of Humanities. With the expansion of the activities of modern state, public administration has assumed great significance in modern society. The impact of Information Technology has given to many new trends which have all branches in public administration. Recent trends is an important part of public administration. The main thing is to impart knowledge of recent trends in public administration.

Utility of the course

The era of Information Technology has given to many new trends which have all walks of life and administration of several offices is not an exception. The said course will help the students to understand such changes and get to it.

Course Objectives:

- 1) To Understand the emerging and recent trends in public administration.
- 2) To Know the Importance of Information Technology in Public Administration.
- 3) To introduce and provide knowledge of Right to Information Act.

Course Content

	Periods	Marks
1. New Public Administration		
a) Background of New Public Administration	(10 Periods)	15
b) Elements of New Public Administration		
2. Information Technology & Public Administration		
a) E-Administration - meaning & features	(15 Periods)	15
b) Importance of Information Technology in Public Administration		
3. People's participation	(10 Periods)	15
meaning, importance, problems & suggestions		

4. Right to Information Act.

- c) Meaning & Importance of Right to information Act.(10 Periods) 15
- d) Challenges before Right to information in India

5. Issues in Public Administration (10 Periods) 15

- a. Public – Private Partnership (P.P.P.)
- b. Service Guaranty Act.
- c. Ethics in Administration

Reference Books

1. Y. Parthasaradhi & Other, E-Governance and Indian Society, Kanishka Publishers, New Delhi.
2. B.M. Chitlangi, Recent Trends in Public Administration, RBSA Publishers, Jaipur
3. Vivek K. Singh, Significant Issues in Public Administration, New Delhi
4. Mohit Bhattacharya, New Horizon of public Administration, Jawahar Publishers New Delhi.
5. Amit Bhaduri& Deepak Nayyar, The Intelligent Person's Guide to Liberalization
4. Subhash C. Kashyap - Crime, Corruption & Good Governance, New Delhi
5. BhabaniSengupta, India : The problem of Governance, Delhi Konark
6. Mohit Bhattacharya, Development Administration : Search for Alternatives, Jawahar Publishers, New Delhi
7. K. Garg, Electronic Government, Arise Pubshers New Delhi
8. अशोक कुमार दुबे, 21 वी शताब्दी मे लोकप्रशासन, टी.एम.एच.पब्लिशर्स, नई दिल्ली
9. डॉ.बी.एल.फाडीया, लोकप्रशासन, सहित्य भवन पब्लिकेशन आग्रा.
10. डॉ.बिरकेश्वर प्रसादसिंग, लोकप्रशासन, ज्ञानदा प्रकाशन नई दिल्ली
11. डॉ.सुरेंद्र कटारिया, लोकप्रशासन, नॅशनल पब्लिकेशन हाऊस, नई दिल्ली
12. डॉ.पंचशील एकंबेकर, डॉ.तरोडे, डॉ.वाघमारे, लोकप्रशासनातील नवप्रवाह, ओमसाई प्रकाशन नायगाव
13. डॉ.बी.आर.कतुरवार, लोकप्रशासनातील नवीन विचार प्रवाह , ओमसाई प्रकाशन देगलूर
14. डॉ.प्रीती पोहेकर, लोकप्रशासनातील नवप्रवाह, अरुणा प्रकाशन लातूर

Public Administration

B.A. Third Year

(Semester – VI)

Discipline Specific Elective Paper No:- DSEPA:-II (OR)

Administrative Thoughts

(Effective From Nov. 2018)

Course Rational

Public Administration is one of the youngest branches of Faculty of Humanities. With the expansion of the activities of modern state, public administration has assumed great significance in modern society. Western Administrative Thinkers and their contribution is an important part of public administration. The main thing is to impart knowledge of western administrative theories .

Utility of the course

The students will be channelized to learn and understand various theories put forth by Modern administrative thinkers regarding public administration and management. Through the narratives described in the course students will be made acquainted with theories advocated by administrative thinkers like Elton Mayo, Abraham Maslow about Human Relations Theory.

Course Objectives:

- 1) To provide basic Knowledge of various modern administrative theories .
- 2) To Understand the Views of Human Relation theory .
- 3) To Familiarize the students with basic Knowledge of modern administrative thoughts.

Course Content	Periods	Marks
1) Elton Mayo	10	15
A) Hawthorn Experiments		
B) Conclusions Hawthorn Experiments		
2) F.W. Riggs	15	15
A) Comparative Administration		
I. Prismatic Society		
II. SALA Model		
B) Ecological Approach		

3) Abraham Maslow	10	15
A) Motivation Theory		
B) Theory of Need Hierarchy		
4) Fredrick Herzberg	10	15
A) Two Factors Theory (Hygiene Theory)		
B) Job Enrichment		
5) Paul H. Appleby	10	15
A) Views On Public Administration		
B) Views on Indian Administration		

Reference Books

14. Sum Sun Nisa Ali, Eminent Administrative Thinkers, Associated Publishing House, New Delhi
15. S.R. Maheshwari, Administrative Thinkers, - Mac millan Indian Ltd., Mumbai
16. R.K. Sapru, Administrative theory and Management thought, Prentic Hall of India, New Delhi
17. जी.एस. सुधा., प्रबंध चिंतन का इतिहास, आर.बी.एस.ए. पब्लिशर्स जयपूर
18. अशोक कुमार दुबे, प्रशासकीय विचारक, टी.एम.एच.पब्लिशर्स, नई दिल्ली
19. डॉ.सुरेंद्र कटारिया, प्रशासनिक चिंतक, नॅशनल पब्लिकेशन हाऊस, नई दिल्ली
20. डॉ.नरेंद्र थोरी, प्रशासनिक विचारक, आर.बी.एस.ए. पब्लिशर्स जयपूर
21. प्रा.के.आर.बंग, प्रशासकीय विचारवंत, विद्या प्रकाशन, औरंगाबाद
22. प्रा.लक्ष्मण कोत्तापल्ले, पाश्चिमात्य व भारतीय प्रशासकीय विचारवंत, निर्मल प्रकाशन नांदेड
23. डॉ.श्याम शिरसाट, डॉ.भगवान बैनाडे व डॉ.जितेंद्र वासनिक, प्रशासकीय विचारवंत, ज्ञानसमिधा पब्लिकेशन, औरंगाबाद
24. डॉ.राम जाधव, डॉ.गोविंद येडले, प्रशासकीय विचारसरणी, सिरीयल पब्लिकेशन नवी दिल्ली
25. डॉ.अर्जुनराव दर्शनकार, प्रशासकीय विचारवंत, कैलास पब्लिकेशन, औरंगाबाद
26. प्रा.जी. एच. विरादार, प्रशासकीय विचारवंत, कैलास पब्लिकेशन, औरंगाबाद
27. डॉ.श्याम वाघमारे व डॉ.सुरेश गजभारे, प्रशासकीय विचारवंत, अरुणा प्रकाशन लातूर
28. डॉ.स्मिता मारवाळीकर, प्रशासकीय विचारवंत, संकल्प प्रकाशन, लातूर

Public Administration

B.A. Third Year

(Semester – VI)

Discipline Generic Elective Paper No:- DGEPA :- II
Urban Local Government in Maharashtra

(Effective From Nov. 2018)

Course Rational

One of the most significant development in India since independence in the field of local government has been the establishment of a net-work of Urban local Institutions. All round Development of Urban areas is done through the Urban Administration. To make Municipal Councils and Municipal Corporation strong and democratic under the 74 Amendment of Indian Constitution.

The urban local Institutions playing important role in the development of Maharashtra state .The course will throw light on details of the formation and working of urban local institutions and powers and responsibilities. The course covers the part which is commonly added in U.P.S.C.,M.P.S.C. and other competitive exams. This course would focus on the Nagar Panchayat, Municipal Council and Municipal Corporation and their administration.

Utility of the course

The utility of the course is discuss and analyze the problems created due to urbanization and suggest possible salutations about urban management and other related issues. The students will learn and try to understand the functioning of several democratic urban institutions such as Nagar panchayat, Nagar Parishad and Municipal Corporations. .Due to the course the students will be motivated to develop interest towards urban development of Maharashtra state.

Course Objectives:

- 1) To Understand the Role of Urban Local Government in Development of Nation.
- 2) Develop a Local Leadership in urban area.
- 4) To Understand the Role of urban local Institutions in urban development.
- 4) To develop of the basic Governing system to students.

Course Content	Periods	Marks
1. Urban Local Government : Meaning, Nature & Importance	(8 Periods)	15
2. Urbanization : Meaning, Reasons and Effects	(10 Periods)	15

3.74th Constitutional Amendment (10 Periods) **10**
Provisions of 74th Constitutional Amendment act.

4. Urban Local Institutes :
Composition & Functions (15 Periods) **20**

- A. Municipal Corporation
- B. Municipal Council
- C. Nagar Panchayat

5. Problems of Urban Local Governance (12 Periods) **15**
a. Slums
b. Pollution
c. Traffic

Reference Books

1. S.C. Goel, Urban Local Self Govt. Deep & Deep Publications New Delhi
2. Paradeep Sachdeva, Urban Local Govt. and Administration in India
3. U.B. Singh, Urban Local Government, Rawat Publications Jaipur
4. डॉ. अशोक शर्मा, भारत मे स्थानीय प्रशासन, आर.बी.एस.ए. पब्लिशर्स, जयपूर
5. डॉ. अर्जुनराव दर्शनकार, पंचायतराज व नागरी प्रशासन, कैलास पब्लिकेशन औरंगाबाद
6. प्रा. व्ही. बी. पाटील, महाराष्ट्रातील पंचायती राज व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था,
7. डॉ. शांताराम भोगले, भारतातील स्थानिक शासन, विद्या प्रकाशन, नागपूर
8. डॉ. गोविंद यमलवाड, स्थानिक स्वराज्य संस्था, कल्पना प्रकाशन, नांदेड
9. डॉ. श्याम शिरसाठ व बैनाडे, भारतातील स्थानिक स्वराज्य संस्था, विद्या प्रकाशन, औरंगाबाद
10. डॉ. श्याम वाघमारे व डॉ. सुरेश गजभारे, महाराष्ट्रातील ग्रामीण व नागरी प्रशासन

Public Administration

B.A. Third Year

Semester - VI

Skill Enhancement Course

Paper No:- SECPA :- IV

**Administration of Non Government Organizations
(Effective From Nov. 2018)**

Credits : 02

Periods : 45

Marks : 50

Course Rational

The development process in a democratic form of government can only succeed when the citizens not only associate themselves with planning development programmes but also participate fully in their implementation. Citizens participation through NGOs make the administration responsive to the needs of the peoples. The focus of the course is on the NGOs , their functions and responsibilities.

Utility of the course

In the country like India, the role of NGO is very significant. The purpose of the course is to make the students to analyze the work of NGOs and to inspire them to undertake such project according to his potential and skills.

Course Objectives:

- 1) To Introduce and Provides Knowledge of Non Government Organization and their Administration.
- 2) To understand the work of N.G.Os in Nation building.
- 3) The ability of Students to understand the Non Government organization and its works.

Course Content

	Periods	Marks
Unit:- I Non Government Organization		
Meaning, Importance , Process of Formation of NGO. Government organization and Non Government- Organization : Affinity and Difference	15	20
Unit :- II Administration of N.G.O.		
Meaning ,Definition , Nature and Scope of NGOs administration.	15	15
Unit:- III Principal of management		
Planning , Organization Staffing, Coordination and Control.	15	15

Note : It is obligatory to conduct 45 Periods in one semester for Skill Enhancement Course, per week 3 periods.

Continuous Assessment: (25 marks)

- Concern teacher should take two test of 05 marks(05+05= 10 marks) and seminar for 15 marks.

End Semester Exam : (25 marks)

End semester exam Should be conducted as per the guidelines laid by the University.

Study Visit the office of N.G.O. and write a Project Report.

Reference Books

1. Rajshekhr, D. (Ed),Decentralized Government and NGOs: Issues, strategies and ways forward” Concept Publishing company, New Delhi.
2. Dantwala. M.L. and others,“Social change through Voluntary action” Sage Publications. 1998 New Delhi.
3. Sangetha Natarajan (Ed.),“A reference manual on Management and Accounting systems in the Voluntary Sector” (HIVOS)
4. Alan Fowler (Eds.):2003,Michael Edwards and “NGOs Management”, Earthsean, New Delhi. 5. Lawani, B.T.1999 ,“NGOs in Development” Rawat Publications.Jaipur and New Delhi.
6. Chandra, Snehalatha:2001,“Non-Governmental Organizations: Structure, relevance and function” Kanishka Publications, New Delhi.
7. Shivani Dharmarajan : 2001,“NGOs as prime movers: Sectorial Action for Social Development” Kanishka Publications, New Delhi.
8. Dr.L.M. Prasad, Principles of Management,Himalaya Publication New Delhi
- 9.R.K. Sapru, Administrative theory and Management thought, Prentic Hall of India, New Delhi
- 10 डॉ.बिरकेश्वर प्रसादसिंग,लोकप्रशासन,ज्ञानदा प्रकाशन नई दिल्ली
- 11 डॉ.सुरेंद्र कटारिया,लोकप्रशासन,नॅशनल पब्लिकेशन हाऊस, नई दिल्ली
- 12 प्रा.रूपाली शेठ व प्रा.नेहा पुराणिक व इतर,व्यवस्थापनाची तत्वे व कार्ये,डायमंड प्रकाशन पुणे.
- 13 डॉ.प्रभाकर देशमुख,व्यवसाय व्यवस्थापनाची मुलतत्वे,पिंपळापुरे पब्लिकेशन नागपूर
- 14 डॉ. मुक्ता सोमवंशी- डॉ.गंगणे, कार्यालय प्रशासन,चिन्मय प्रकाशन औरंगाबाद

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

नांदेड- ४३१६०६ (महाराष्ट्र)

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY

NANDED-431606, MAHARASHTRA STATE, INDIA.

Established on 17th September 1994 - Recognized by the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'A' Grade

ACADEMIC (1-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542

Fax : (02462) 229574

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी
स्तरावरील तृतीय वर्षाचे CBCS Pattern
नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष
२०१८-१९ पासून लागू करण्याबाबत.

प रि प त्र क

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, दिनांक १४ जून २०१८ रोजी संपन्न झालेल्या ४१व्या मा. विद्या परिषद बैठकीतील विषय क्र.११/४१-२०१८ च्या ठरावानुसार प्रस्तुत विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयांतील मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी स्तरावरील तृतीय वर्षाचे खालील विषयांचे C.B.C.S. (Choice Based Credit System) Pattern नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ पासून लागू करण्यात येत आहेत.

- १) इंग्रजी
- २) हिंदी
- ३) कन्नड
- ४) मराठी
- ५) पाली
- ६) संस्कृत
- ७) उर्दू
- ८) अर्थशास्त्र
- ९) भूगोल
- १०) इतिहास
- ११) सैनिकशास्त्र
- १२) तत्त्वज्ञान
- १३) राज्यशास्त्र
- १४) लोकप्रशासन
- १५) समाजशास्त्र

सदरील परिपत्रक व अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी.

‘ज्ञानतीर्थ’ परिसर,

विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६.

जा.क्र.: शैक्षणिक-०१/परिपत्रक/पदवी-सीबीसीएस अभ्यासक्रम/
२०१८-१९/२५२

दिनांक : २५.०६.२०१८.

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) उपकुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) साहाय्यक कुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, यू.जी.सी. कक्ष, प्रस्तुत विद्यापीठ.

स्वाक्षरित / -

उपकुलसचिव

शैक्षणिक (१-अभ्यासमंडळ) विभाग

**SWAMI RAMANAND TEERTH
MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED**

FACULTY OF HUMANITIES

POLITICAL SCIENCE

SYLLABUS

B.A. THIRD YEAR

SEMESTER V & VI

SEMESTER PATTERN

Choice Based Credit System (CBCS)

(With effect from June - 2018)

UGC Approach for CBCS

The University Grants Commission (UGC) has initiated several measures to bring equity, efficiency and excellence in the Higher Education System of country. The important measures taken to enhance academic standards and quality in higher education include innovation and improvements in curriculum, teaching-learning process, examination and evaluation systems, besides governance and other matters.

The UGC formulated various regulations and guidelines from time to time to improve the higher education system and maintain minimum standards and quality across the Higher Educational Institutions (HEIs) in India. The academic reforms recommended by the UGC in the recent past have led to overall improvement in the higher education system. However, due to lot of diversity in the system of higher education, there are multiple approaches followed by universities towards examination, evaluation and grading system. While the HEIs must have the flexibility and freedom in designing the examination and evaluation methods that best fits the curriculum, syllabi and teaching-learning methods, there is need to devise a sensible system for awarding the grades based on the performance of students. Presently the performance of the students is reported using the conventional system of marks secured in the examination or grades or both. The conversion from marks to letter grades used vary widely across the HEIs in the country. This creates difficulty for the academia and the employers to understand and infer the performance of the students graduating from different universities and colleges based on grades.

The grading system is considered to be better than the conventional marks system and hence it has been followed in the top institutions in Indian and abroad. So it is desirable to introduce uniform grading system. This will facilitate student's mobility across institutions within and across countries and also enable potential employers to assess the performance of students. To bring in the desired uniformity, in grading system and method for computing the cumulative grade point average (CGPA) based on the performing of students in the examinations, the UGC has formulated these guidelines.

CHOICE BASED CREDIT SYSTEM (CBCS):

The Choice Based Credit System (CBCS) provides a 'cafeteria' approach in which the student can take courses of their choice, learnt at their own pace, undergo additional courses and acquire more than the required credits. CBCS will facilitate student mobility across institutions within the country and across other country; also it will help the potential employer to assess the performance of the students in a better way. Many of the students are eager to pursue their undergraduate courses under the choice based credit system (CBCS). CBCS represents a shift in focus from teaching based to learning education since the workload is based on investment of time in learning CBCS offers more flexibility to students by allowing them to choose interdisciplinary courses along with major courses which would make education more broad based

The CBCS provides an opportunity for the students to choose courses from the prescribed courses comprising core, elective/minor or skill based courses. The courses can be evaluated following the grading system, which is considered to be better than the conventional marks system. Therefore, it is necessary to introduce uniform grading system in the entire higher education in India. This will benefit the students to move across institutions within India to begin with and across countries. The uniform grading system will also enable potential employers in assessing the performance of the candidates. In order to bring uniformity in evaluation system and computation of the Cumulative Grade Point Average (CGPA) based on student's performance in examinations, the UGC has formulated the guidelines to be followed.

Outline of Choice Based Credit System:

- 1) **Core Course:** A course, which should compulsorily be studied by a candidate as a core requirement is termed as a Core course.
- 2) **Elective Course:** Generally a course which can be chosen from a pool of courses and which may be very specific or specialized or advanced or supportive to the discipline/subject of study or which provides an extended scope or which enables an exposure to some other discipline/subject/domain or nurtures the candidate's proficiency/skill is called an Elective Course.

2.1 Discipline Specific Elective (DSEC) Course: Elective courses may be offered by the main discipline/subject of study is referred to as Discipline Specific Elective. The University/Institute may also offer discipline Elective

courses of interdisciplinary nature (to be offered by main discipline/subject of study)

2.2 Dissertation / Project: An elective course designed to acquire Special/advanced knowledge, such as supplement study/support to a project work, and a candidate studies such a course on his own with an advisory support by a teacher/faculty member is called dissertation/project.

2.3 Generic Elective (GEC) Course: An elective course chosen Generally from an unrelated discipline/subject, with an intention to seek exposure is called a Generic Elective.

P.S.: A core course offered in a discipline/subject may be treated as an elective by other discipline/subject and vice versa and such electives may also be referred to as Generic Elective.

3) Ability Enhancement Courses (AEC) / Competency Improvement

Courses / Skill Development Courses/Foundation Course: The Ability Enhancement Courses (AE) Courses may be of two kinds: AE Compulsory Course (AECC) and AE Elective Course (AEEC). “AECC” courses are the courses based upon the content that leads to Knowledge enhancement. The (i) Environmental Science (ii) English/MIL Communication) are mandatory for all disciplines. AEEC courses are value-based and/or skill-based and are aimed to providing hands-on-training, competencies, skills etc.

3.1 AE Compulsory Course (AECC): Environmental Science, English Communication/MIL Communication

3.2 AE Elective Course (AEEC): These courses may be chosen from a pool of courses designed to provide value-based and / or skill-based instruction

Project work / Dissertation are considered as a special involving application of knowledge in solving / analyzing / exploring a real life situation / difficult problem. A Project/Dissertation work would be of 6 credits. A Project/Dissertation work may be given in lieu of a discipline specific elective paper.

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED

Choice Based Credit System (CBCS) Course Structure

Faculty of Humanities

B

.A. Third Year Syllabus

Semester pattern with effect from June-2018

SUBJECT: POLITICAL SCIENCE

Semester	Core Course	Paper No.	Name of Paper	Lectures Per Week	Total No. of Lectures	CA	ESE	Total Marks	Credit
SEM-V	DSE-POL SCI	I	Indian Political Thought OR India's Foreign Policy	4	55	35	40	75	3
	GE-POL SCI	I	Western Political Thinker	4	55	35	40	75	3
	SEC	III	Indian Parliamentary Procedure	3	45	25	25	50	2
	Total			11	155	95	105	200	8
SEM-VI	DSE- POL SCI	II	Political Ideology Or Political Sociology	4	55	35	40	75	3
	GE-POL SCI	II	Modern Political Analysis	4	55	35	40	75	3
	SEC	IV	Indian Democracy & Good Governance	3	45	25	25	50	2
	Total			11	155	95	105	200	8
	GRAND TOTAL			22	310	190	210	400	16

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED
Choice Based Credit System (CBCS) Course Structure
Faculty of Humanities
B.A. Third Year Political Science
CBCS Paper Pattern
Semester pattern with effect from June-2018

Semester-V

Course Name	Title of the paper	Continuous Assessment (CA)	End of Semester Exam (ESE)	Total Marks	Credit
DSE- POL SCI – I	Indian Political Thought Or India's Foreign Policy	35	40	75	03
GE- POL SCI – I	Western Political Thinker	35	40	75	03
SEC- III	Indian Parliamentary Procedure	25	25	50	02
	Total	95	105	200	08

Semester-VI

Paper No.	Title of the paper	Continuous Assessment (CA)	End of Semester Exam (ESE)	Marks	Credit
DSE- POL SCI - II	Political Ideology Or Political Sociology	35	40	75	3
GE-POL SCI -II	Modern Political Analysis	35	40	75	3
SEC-IV	Indian Democracy & Good Governance	25	25	50	02
	Total	95	105	200	08

Exam Pattern

DSE (Discipline Specific Elective Course)+ GE (Generic Elective Course)

C.A.	-	35 Marks
		(Two class test each for 10 marks and one home Assignment or dissertation/project for 15 marks)
ESE	-	40 Marks
		(University theory exam for 40 Marks for descriptive questions)

SEC (Skill Enhancement Course)

C.A.	-	25 Marks
		15 marks for seminar and two test for 10 marks
		Each test of 5 marks
ESE	(End of Semester Exam)	
	-	Total 25 Marks (To submit one)
		10 marks for skill work report submission
		10 marks for overall skill judgment
		05 marks for skill work presentation

(ESE) End of Semester Exam will be conduct under the external examiner into the university panel.

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED

DSE & GE
End of Semester Exam (ESE)
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. THIRD YEAR POLITICAL SCIENCE

Question Paper Pattern
With effect from June 2018

Time: 02 Hrs.

Marks: 40

Descriptive Pattern

Q.	1)	Descriptive questions.	10 Marks
		Or	
		Descriptive question.	
Q.	2)	Descriptive questions.	10 Marks
		Or	
		Descriptive question.	
Q.	3)	Descriptive questions.	10 Marks
		Or	
		Descriptive question.	
Q.	4)	Write short notes (Any two)	10 marks.
	i)		
	ii)		
	iii)		
	iv)		

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED
POLITICAL SCIENCE
Effective from June - 2018
Class: B.A. THIRD YEAR
(CBCS Pattern)
Semester -V
Paper Title: INDIAN POLITICAL THOUGHT
Paper-I
(Discipline Specific Elective Course)
DSE - POL. SCI.

Credit: 03

Periods: 55

Marks: 75

Course Rationale

This is an introductory paper to the concept, ideas and theories developed in India. It deals with the main sources of the political traditions in modern India and focuses the development of social Institution and as well as various patterns of politics that emerged in modern India.

Utility of Course

This course will encourage students to understand and decipher the diverse and often contesting ways in which the ideas of nationalism, democracy and social transformation were discussed in Pre and Post-independence India.

Learning Objective

The main objective to study this paper is to understand key thinker's seminal contribution to the evolution of political theorizing in India.

Course Content

		Periods	Marks
1)	B.G. Tilak (1856-1920)	-15-	-20-
	1.1 Views on Social Reforms		
	1.3 Chatusutri		
	1.4 Nationalism-Critical Appreciation of Tilak's Views on Nationalism		

2)	M.K. Gandhi (1869-1948)	-15-	-20-
	2.1 Views on truth and non violence		
	2.2 Satyagrah		
	2.3 Thoughts on State		
	2.4 Critique of Western Civilization		
3)	Dr. B.R. Ambedkar (1891-1956)	-15-	-20-
	3.1 Nation and Nationalism		
	3.2 Thoughtson Social Democracy		
	3.3 State Socialism		
	3.4 Critique of Caste System		
4)	M.N. Roy (1887-1954)	-10-	-15-
	4.1 Thoughts on Marxism		
	4.2 Roy and Gandhism		
	4.3 Radical Humanism		
	4.4 Roy and Nationalism		

Readings (English, Hindi & Marathi):

1. A Appadorai, Documents on Political Thoughts in Modern India, 2 Vol., Bombay Oxford University Press, 1970
2. J.V. Bondurant, Conquest of Violence: The Gandhian Philosophy of Conflict, Berkely, University of California Press, 1965.
3. R.J. Cashman, the Myth of the lokmanya Tilak and Mass Politics in Maharashtra, Berkeley, University of California Press, 1975.
4. R. Lyer, the Moral & Political Thoughts of Mahatma Gandhi, Delhi Oxford University Press, 1973.
5. M.J. Kanetkar, Tilak & Gandhi: A Comparative Study, Nagpur, Author, 1935. B.R. Nanda,
6. Gokhale, Gandhi and Nehrus: Studies in Indian Nationalism, London, Allen and Unwin, 1974.
7. G Omvelt, Dalits and the Democratic Revolution: Dr. Ambedkar & Dalit Movement in Colonial India, New, Delhi, Sage, 1994.
8. T. Pantham& K. Deustch, Political Thought in Modern India, New Delhi, Sage, 1986.
9. B. Parekh, Colonialism, Tradition and Reform: Analysis of Gandhi's Political Discourse, New Delhi, Sage, 1989.
10. S.A. Wolpert, Tilak & Gokhale, Berkeley, University of California Press, 1962.
11. G. Woodcock, Mohandas Gandhi, London, Fontana, 1971.
12. Parekh Bhiku & Thomas Pantham, Political Discourse: Explorations in Indian & Western Political Thoughts.
13. Sudha J.P. & Satish Kuma, History of Political Thoughts, New Delhi Nath & Company, 1982.

14. Sharma G.N. & Moin Shakir, Politics & Society: Ram Mohan Roy to Nehru, Parimal Prakashan, Aurangabad.
15. N. Jayapalan, Indian Political Thinkers, Atlantic Publication, New Delhi.
16. Sudha J.P., Indian Political Thought.
17. Prakash Chandra, Political Philosophy of M.N. Roy, Sarup & Sons, New Delhi, 1992.
18. Shri. Ram Bakshi, M. N. Roy, Amol Publication, New Delhi, 1994.
19. N.R. Basannavar, The Indian in the Comintern, Dissertation, University, Bristol, 2007.
20. Satyabrata Rai Chaudhri, Leftism in India, 1917-1947 UK Palgrave, Basingtoke, 2007.
21. Usha Krishna, M.N. Roy and Radical Humanist Movement in India, a Social Study, Choudhary Charansingh University, Meerut-2005.
22. Syamales Das, M.M. Roy Biplabi, Rajnitik O Darshonik Calcutta: Sribhumi Publishing Co., 1999.
23. फाडीया बी.एल., आधुनिक राजनीतिक चिन्तन का इतिहास, साहित्यभवन पब्लिकेशन, आगरा, दिल्ली.
24. शर्मा उर्मिता, शर्मा एस.के., भारतीय राजनैतिक चिंतन, अटलान्टीक प्रकाशन, दिल्ली.
25. भोळे भा.ल., आधुनिक भारतीय राजकीय विचारवंत, पिंपळापुरे प्रकाशन, नागपूर, १९९१
26. आघाव विलास, ढाले सुखनंदन व शेवाळे रमेश, भारतीय राजकीय विचारवंत, चिन्मय प्रकाशन, औरंगाबाद, २०१४
27. कुलकर्णी व्ही.जी., कांत सोमवशी, भारतीय राजकीय विचारवंत, कैलाश पब्लिकेशन्स, औरंगाबाद, २००८
28. बोरालकर कृ.दि., आधुनिक भारतीय राजकीय विचारवंत, पिंपळापुरे पब्लिशर्स, औरंगाबाद, १९८८
29. भोगले शांताराम, आधुनिक भारतीय राजकीय विचारवंत, श्री. विद्या प्रकाशन, नागपूर, १९९१
30. देवरे पी.डी. व इतर, आधुनिक भारतीय राजकीय विचारवंत, प्रशांत पब्लिकेशन, पुणे, २००४
31. शृंगारपुरे अरविंद, निवडक भारतीय राजकीय विचारवंत, श्री. विद्या प्रकाशन नागपूर, २००३.
32. पाटील बी.बी., भारतीय राजकीय विचारवंत, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर, १९९७.
33. साबळे आर.डी., आधुनिक भारतीय राजकीय विचारवंत, अभय प्रकाशन, नागपूर, १९९९
34. शिंदे ज.रा., आधुनिक भारतीय राजकीय विचारवंत, कैलाश पब्लिकेशन्स, औरंगाबाद, १९८८
35. आघाव नवनाथ, तांदळे दिनकर, बिराजदार एस.ई., भारतीय राजकीय विचारवंत, कैलाश पब्लिकेशन्स, औरंगाबाद, २००६
36. देवगावकर श.गो., राजकीय विचारवंत, श्री. साईनाथ प्रकाशन, नागपूर, २००७

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED
POLITICAL SCIENCE
Effective from June - 2018
Class: B.A. THIRD YEAR
(CBCS Pattern)
Semester –V
OR
Paper Title: INDIAS FOREIGN POLICY
Paper-I
(Discipline Specific Elective Course)
DSE - POL. SCI.

Credit: 03

Periods: 55

Marks: 75

Course Rational

This paper deals with foundations, phases and India's Relations with major countries as well as neighbours around her. It seeks to search and ascertain the he major issues and debates in the field of Indian foreign policy and probe India's complex relationship, both bilateral and multilateral with other countries.

Utility of Course

This Course will encourage the student to undertake an n depth analysis of India's foreign policy.

Learning Objective

The main objective of this paper is to familiar students with change and continuity, major issues and debates in India's foreign policy.

Course content

	Periods	Marks
1) Foreign Policy	-15-	-15-
1.1 Meaning, Definition and Nature		
1.3 Objectives and Principles		
1.4 Determinants of India's foreign Policy		
2) Phases of India's Foreign Policy	-15-	-20-
2.1 Pre-independence era		
2.2 Post-independence		
2.3 And after 1990		
3) India's Relations with Major Countries	-15-	-20-
3.1 India and U. S. A.		
3.2 India and Russia		
3.3 India and China		

4) **India's Relations with Neighbour Countries** -10- -20-

- 4.1 India-Pakistan Relations
- 4.2 India-Sri Lanka Relations
- 4.3 India-Bangladesh Relations

Readings (English, Hindi & Marathi):

- 1) Appadorai, A and M.S. Rajan, "India's Foreign Policy and Relation", South Asia Pub., New Delhi, 1988
- 2) Arora, Prem, "India's Foreign Policy" Cosmos, Bookhive, 2000.
- 3) Bambhri, C.P., "Foreign Policy of India", Sterling, New Delhi, 1987.
- 4) Bhola, P.L., "Foreign Policies of India, Pakistan and China", RBSA Publishers, S.M.S. Highway, Jaipur, 2003.
- 5) Chaturvedi S.K., S.K. Sharma, Mahendra Kumar (ed), "Encyclopaedia of SAARB", Vol. 2, SAARC: Member Nations, Pragun Publication, 2006.
- 6) Dixit, J.N., "India's Foreign Policy and its Neighbours", Gyan Publication House, 2001.
- 7) Kapur, Ashok and A Jeyaratnam Wilson, "The Foreign Policy of India and Her Neighbours", London, Macmillan Press Ltd. 1996.
- 8) Khalham, R.J., "India's Relations with Major Powers", India Perspective, June, 2001.
- 9) Khanna, V.N., "Foreign Policy of India", Indira Gandhi Era", Inter India Publication, New Delhi, 1985.
- 10) Yerankar Shriram - Indo-Pak Relation, Adhayan Publishers, New Delhi-2014
- 11) कुमार अशोक, राजनीती विज्ञान, प्रकाशन, आग्रा, २००४.
- 12) बाचल वि.मा., भारताचे परराष्ट्र धोरण, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे, १९७८.
- 13) नाईकवाडे अशोक, भारताचे परराष्ट्र धोरण, स्टडी सर्कल, मुंबई, १९९५.
- 14) दिवाण चंद्रशेखर, भारताची विदेशनीती, विद्या प्रकाशन, नागपूर, १९९२.
- 15) दुभाषी पद्माकर, भारताचे परराष्ट्र धोरण, श्रीविद्या प्रकाशन, पुणे, २००३.
- 16) देवळाणकर शैलेंद्र, समकालीन जागतिक राजकारणातील प्रमुख प्रश्न, विद्या प्रकाशन, औरंगाबाद, २००५.
- 17) आघाव विलास, कदम माधव, भारताचे परराष्ट्र धोरण, क्रिएटिव्ह पब्लिकेशन, नांदेड, २०१८.
- 18) साबळे आर.डी., भारताचे परराष्ट्र धोरण, कल्पना प्रकाशन, नांदेड, १९९८.
- 19) लोटे रा.ज., भारताची विदेशनीती, पिंपळापुरे अँड कं. पब्लिशर्स, नागपूर, १९९५.
- 20) मेहत्रे डी.एच., भारताचे परराष्ट्रीय धोरण, क्रिएटिव्ह पब्लिकेशन, नांदेड, ऑगस्ट, २०१२.
- 21) आवारी विलास, भारताचे परराष्ट्रीय धोरण, सक्सेस पब्लिकेशन्स, पुणे, २०१५

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED
POLITICAL SCIENCE
Effective from June 2018
Class: B.A. THIRD YEAR
(CBCS Pattern)
Semester -V
Paper Title: WESTERN POLITICAL THINKER
Paper-I
(Generic Elective Course)
GE - POL. SCI.

Credit: 03

Periods: 55

Marks: 75

Course Rationale

This paper focus on the Classical ideas generated in the western world representation the ancient to the modern. The four thinkers have been selected who represent ideal, realistic and liberal tradition. The text are interpreted both in the historical and Philosophical perspective.

Utility of Course

The course will narrate students the legacy of the thinkers and orient them about continuity and change within the western political tradition. It helps them to study historical aspects western state and society.

Learning objective

The main purpose of this paper is to acknowledge students with how the great masters explained and analyzed political events and problems of their time and prescribed solutions.

Course Content

		Periods	Marks
1)	Plato	-15-	-20-
	1.1 Ideal State		
	1.2 Philosopher King		
	1.3 Views on Education		
	1.4 Concept of Justice		
	1.5 Theory of Communism		
	1.6 Second Ideal State		

2)	Aristotle	-15-	-20-
	2.1	Concept of Ideal State	
	2.2	Views on Family and Property	
	2.3	Thoughts on Slavery	
	2.4	Views on Civilization	
	2.5	Thoughts on Revolution	
3)	Machiavelli	-15-	-20-
	3.1	Thoughts on Human Nature	
	3.2	Views on Religion and Morality	
	3.3	State-Craft	
4)	J.S. Mill	-10-	-15-
	4.1	His contribution to utilitarianism	
	4.2	Views on liberty	
	4.3	Thoughts on Representative Government	

Readings (English, Hindi & Marathi):

1. J. W. Allen, A History of Political Thought in the Sixteenth Century, London, Methuen.
2. A. Avineri, The Social & Political Thought of K. Marx, New Delhi, S. Chand and Co. 1979.
3. Sir. E. Barker, The Political Thought of Plato and Aristotle, New York, Dover Publications, 1969.
4. R. N. Berki, The History of Political Thought: A Short Introduction, London, Dent, 1977.
5. H. Butterfield, The Statecraft of Machiavelli, New York, Collier, 1962. G. Catlin, A History of Political Philosophers, London, George Allen and Unwin, 1950.
6. F. Chabod, Machiavelli and the Renaissance, translated by D. Moore, New York, Harper and Row, 1958.
7. J. Coleman, A History of Political Thought: From Ancient Greece to Early Christianity, London, Blackwell, 2000.
8. M. Cranston, Western Political Philosophers, Fontana, 1964.
9. R. Crossman, Plato Today, London, Allen and Unwin, 1939.
10. S. De Grazia, Machiavelli in Hell, Princeton NJ, Princeton University Press, 1989.
11. R.G. Gettel, History of Political Thought, New York, Novell & Co. 1924.
12. S. Mukherjee & S. Ramaswamy, A History of Political Thought: Plato to Marx, New Delhi, Prentice Hall, 1999.

13. Q. Skinner, The Foundations of Modern Political Thought, 2 Vol., Cambridge, Cambridge University Press, 1990.
14. N. Warburton, J. Pike & D. Matravers, Reading Political Philosophy: Machivellie to Mill, London, Routledge in Association with Open University, 2000.
15. Sudha J.P. & Satish Kumar, History of Political Thought, New Delhi, Nath & Company, 1982.
16. Parekh Bhikhu & Thomas Pantham, Political Discourse: Explorations in Indian & Western Political Thought.
17. Mukharjee Subroto & Sushila Ramaswami, Modern Political Thought: Plato to Marx.
18. भोळे भा.ल., पाश्चात्य राजकीय विचारवंत, पिंपळापुरे अँड कं. पब्लिशर्स, नागपूर, १९९२
19. बाचल वि.म., गोळवलकर एस.एम., पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे, १९७८
20. आघाव विलास, ढाले सुखनंदन व शेवाळे रमेश, पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत, चिन्मय प्रकाशन, औरंगाबाद, २०१४
21. पाटील बी.बी., पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर, १९९७
22. भोगले शांताराम, पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत, विद्या प्रकाशन, नागपूर, १९९१
23. बोराळकर कृ.दि., पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत, पिंपळापुरे अँड कं. पब्लिशर्स, नागपूर, १९९२
24. शिंदे ज.रा., पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत, कैलाश पब्लिकेशन्स, औरंगाबाद, १९९८
25. कुलकर्णी सुधाकर, पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत, अरुणा प्रकाशन, लातूर, १९९८
26. गव्हाणे महादेव, पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत, निकीता प्रकाशन, लातूर, २०१३
27. अमृतकर प्रशांत, पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत, चिन्मय प्रकाशन, औरंगाबाद, २००५
28. जोरगुलवार भूषण, राजकीय विचारवंत, डॉ. अर्चना शहापूरकर प्रकाशन, अहमदपूर, १९९९
29. शृंगारपुरे अरविंद, पाश्चिमात्य राजकीय विचारक, श्री. मंगेश प्रकाशन, नागपूर, २०००
30. डोळे ना.य., प्रमुख पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद, १९९९
31. जोशी वि.सी., पाश्चात्य राजकीय तत्वज्ञान, कैलाश पब्लिकेशन्स, औरंगाबाद, १९९९
32. साबळे आर.डी., पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत, अभय प्रकाशन, नांदेड, १९९९
33. जोशी सु.ग., पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत, गोमटेश प्रकाशन, परभणी, १९९५

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED
POLITICAL SCIENCE
Effective from June 2018
B. A. THIRD YEAR
(CBCS Pattern)
Semester - V
SEC – III - INDIAN PARLIAMENTARY PROCEDURE

Credit: 02

Periods: 45

Marks: 50

Course Rationale

This Skill Enhancement oriented course attempts to fill the void and presents some basic facts, and authentic information about our parliament. It seeks to briefly narrate the structure and functioning of the Indian Parliament while it exists in the session.

Utility of the Course

This paper will helpful and encourage students to know the actual working of the houses the sittings, the role of the presiding officers, the Question Hour.

Learning Objective

The main purpose of this course is to encourage learner for absorbing the skill to solve issues, problems in their day to day life as parliament do for the sake of save and strength then democracy.

Course Content

	Periods	Marks
1. Structure of Indian Parliament-	10	10
1.1 The President		
1.2 Rajya Sabha		
1.3 Lok Sabha		
2. Functions of Parliament-	15	20
2.1 Political and Financial Control		
2.2 Surveillance of Administration		
2.3 Informational (Right to Information)		
2.4 Representational, Grievance Ventilation, Educational and Advisory		
2.5 Conflict – Resolution and National International		
2.6 Law Making, Developmental, Social Engineering and Legitimatisational		
2.7 Constituent (Amending the Constitution)		
2.8 Leadership (Recruitment and Training)		

3. Parliament in Session -	10	10
3.1 Summoning of the Houses		
3.2 President's Address		
3.3 Election of Speaker / Deputy Speaker		
3.4 Conduct of Business and Procedure		
4. The Question Hour-	10	10
4.1 Categories of Questions		
4.2 How Questions are admitted, asked		
4.3 Short Notice Questions, Questions to Private Members		
4.4 Half –an- Hour Discussions, Zero Hour		

Readings (English, Hindi & Marathi):

- 1) Austin, Granville, The Indian Constitution, Corner Stone of a Nation Oxford Clarendon, 1996.
- 2) Basu, D.D., Introduction to the Constitution of India, 2002.
- 3) Johari, J.C., Indian Political System, Anmol Publication Pvt. Ltd., Delhi, 1996.
- 4) Pylee M. V., Constitutional Government in India, S. Chand and Co. Ltd., 1984.
- 5) Yerande V. L., Indian Government & Politics, Chandralok Prakashan, Kanpur, 2012.
- 6) कश्यप सुभाष, हमारा संविधान, नॅशनल बुक ट्रस्ट, इंडिया, नई दिल्ली, २००५
- 7) महिला अशोक और पिकाॅक, भारतीय राज्यव्यवस्था, अरिहंत पब्लिकेशन हाऊस, जयपुर, १९८८
- 8) सईद एस.एम., भारतीय राजनीतिक व्यवस्था, सुलभ प्रकाशन, जयपुर, २००३
- 9) जैन पुखराज और फडिया बी.एल., भारतीय शासन एवं राजनीति, साहित्य भवन पब्लिकेशन्स, आगरा, १५ वा संस्करण, २००८
- 10) भोळे भा.ल., भारतीय गणराज्याचे शासन आणि राजकारण, पिंपळापुरे अॅन्ड कं. पब्लिशर्स, नागपूर. २००३
- 11) येरणकर श्रीराम, भारतीय संविधान आणि स्थानिक स्वराज्य शासन, श्री. साईनाथ प्रकाशन, नागपूर, २०१७
- 12) पाटील बी.बी. व उर्मिला चव्हाण, भारतीय शासन आणि राजकारण, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर, २००२
- 13) शिंदे सुनिल व ढवळे जयराम, भारताचे शासन आणि राजकारण, एज्युकेशनल पब्लिकेशन्स अॅन्ड डिस्ट्रीब्यूटर्स, औरंगाबाद, २०१४
- 14) भोळे भा.ल., भारतीय राज्यव्यवस्था, पिंपळापुरे अॅन्ड कं. पब्लिशर्स, नागपूर, १९९०

- 15) जोशी सुधाकर, भारतीय शासन आणि राजकारण, विद्या बुक पब्लिशर्स, औरंगाबाद, २०१२
- 16) गव्हाणे अजय, संसदीय लोकशाहीची आयुधे, क्रिएटिव्ह पब्लिकेशन्स, नांदेड, २०१४
- 17) मेहेत्रे डी.एच. व सोलापुरे राजशेखर, भारतीय शासन आणि राजकारण, अरुणा प्रकाशन, लातूर, २००८
- 18) घांग्रेकर चिं.ग., भारतीय राज्यघटना : स्वरूप आणि राजकारण, श्रीमंगेश प्रकाशन, नागपूर, १९९७
- 19) जाधव तुकाराम व महेश शिरपूरकर, भारतीय राज्यघटना व घटनात्मक प्रक्रिया, युनिक अकॅडमी, पुणे, २०११
- 20) लोटे रा.ज., भारतीय राज्य व शासन व्यवस्था, पिंपळापुरे अॅण्ड कं. पब्लिशर्स, नागपूर, २००३
- 21) कुलकर्णी सुधाकर, भारतीय संविधान शासन आणि राजकारण, अभिजीत पब्लिकेशन, लातूर, २००३
- 22) चव्हाण शांताराम, गवई सुभाष, भारतीय राज्यव्यवस्था, वेदमुद्रा प्रकाशन, अमरावती, २०१०
- 23) इंगोले व्ही.एन., एरंडे व्ही.एल., भारतीय शासन आणि राजकारण, कल्पना प्रकाशन, नांदेड, १९९८
- 24) कुलकर्णी बी.वाय., नाईकवाडे अशोक, भारताचे शासन आणि राजकारण, श्री. विद्या प्रकाशन, पुणे, २००३
- 25) कुलकर्णी विजय, भारतीय शासन व राजकारण, कैलाश पब्लिकेशन्स, औरंगाबाद, २०१०

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED

POLITICAL SCIENCE

Effective from June 2018

Class: B.A. THIRD YEAR

(CBCS Pattern)

Semester -VI

Paper Title: POLITICAL IDEOLOGY

Paper-II

(Discipline Specific Elective Course)

DSE - POL. SCI.

Credit: 03

Periods: 55

Marks: 75

Course Rationale

This course attempts to explain the concepts, nature and types of various ideologies. It seeks to clarify the key differences between ideological and other modes of thoughts.

Utility of Course

This paper will acknowledge students with various classical political ideologies and its contemporary relevance.

Learning Objective

The main concern of this paper is to introduce variant stands elaborates in various political ideologies about individual, state and society and its dialectics.

Course Content

	Periods	Marks
1) Political Ideology	-15-	-20-
1.1 Meaning, Nature		
1.2 Silent Features		
1.3 Functions		
1.4 Significance		
2) Liberalism	-15-	-20-
2.1 Meaning, definition and nature		
2.2 Origin and Development		
2.3 Kinds – Classical and Modern Liberalism		
2.4 Critique of Liberalism		

3)	Marxism	-15-	-20-
	3.1	Meaning	
	3.2	Features	
	3.3	Theories of Marx's	
	3.4	Indian Marxist Movement	
4)	Nationalism	-10-	-15-
	4.1	Meaning, Definition	
	4.2	Origin and Development	
	4.3	Elements and Types	
	4.4	Significance and Limitations	

Readings (English, Hindi & Marathi):

- 1) B. Anderson, imagined communities, London, Verso, 1991.
- 2) S. Avineri and A. de Shalit (eds), Communication and Individualism, oxford University, Press, 1992
- 3) L.P. Baradat, Political Ideologies: Their Origins and Impact, Englewood Cliffs NJ, Prentice Hall, 1989.
- 4) W.T. de Bary Confucianism in action, Stanford CA. Stanford University Press, 1959.
- 5) D. Bell, The End of Ideology, New York, The free Press, 1960
- 6) R.M. Christenson, et al., Ideology and modern Politics, London, Thomas Nelson and sons, 1971.
- 7) R.H. Daniels, A Documentary History of communism and the West: From Revaluation to collapse, New York Holt, 1993.
- 8) C. Funderbunk and R.G. Thobaben, Political Ideologies: Let, Center and Right, New York, Harper Collins ColleGEN Publishers, 1904.
- 9) दात्ते, ढोबळे, प्रमुख राजकीय विचारप्रणाली, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद, २००९
- 10) राठी शुभांगी, राजकीय विचारप्रणाली, कैलास पब्लिकेशन्स, औरंगाबाद, २०१३
- 11) पाटील संतोष, राजकीय विचारप्रणाली, शुभम प्रकाशन, लातूर, २००५
- 12) देवरे पी.डी., विसपुते एस.एम., निकुंभ डी.एस., राजकीय विचारप्रणाली, प्रशांत पब्लिकेशन्स, जळगांव, २००३
- 13) सावंत यु.डी., सूर्यवंशी पी.डी., राजकीय विचारप्रणाली, क्रिप्टीव्ह पब्लिकेशन, नांदेड, २०१०
- 14) कुलकर्णी अ.ना., आधुनिक राजकीय विचारप्रणाली, विद्या प्रकाशन, नागपूर, १९९७
- 15) जाधव प्रभाकर, पाटील शाम, राजकीय विचारप्रणाली, राऊत पब्लिकेशनस, नांदेड, २००८

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED

POLITICAL SCIENCE
Effective from June - 2018
Class: B.A. THIRD YEAR
(CBCS Pattern)
Semester –VI

OR
Paper Title: POLITICAL SOCIOLOGY
Paper II
(Discipline Specific Elective Course)
DSE - POL. SCI.

Credit: 03

Periods: 55

Marks: 75

Course Rationale

This paper deals with concepts and dimensions in political sociology. It highlights various aspects of political culture, process of political socialization and political modernization, comparatively.

Utility of the Course

This course will help learners to understand dynamics within political action, power and process in India and across the country.

Learning Objective

The main purpose of this course is to acquaint the students with interdisciplinary approach by connecting two separate disciplines.

Course Content

	Periods	Marks
1) Political Sociology	15	20
1.1 Meaning and Definition		
1.2 Nature		
1.3 Scope		
1.4 Significance		
2) Political Culture	15	20
2.1 Meaning and Definition		
2.2 Nature		
2.3 Determinants		
2.4 Classification		
2.5 Significance		

3)	Political Socialization	15	20
	3.1	Meaning and Definition	
	3.2	Agencies	
	3.3	Features	
	3.4	Significance	
4)	Political Modernization	10	15
	4.1	Meaning and Definition, Nature	
	4.2	Features of the Political Modernization	
	4.3	Obstacles in Political Modernization	
	4.4	Political Modernization in India	

Readings (English, Hindi & Marathi):

1. Cantril, H., Human Nature and Political Systems, (Ind.Ed.) Popular Prakashan, Bombay, 1966.
2. Cawangh, D., Political Culture, Macmillan Press Ltd., London, 1972.
3. Coser, L.A. (Ed.), Political Sociology, Harper & Row Publishers, New York, 1967.
4. Dahl R.A. Modern Political Analysis, Prentice Hall of India, New Delhi, 1965.
5. Desai, A.R., Social Background of Indian Nationalism, Popular Prakashan, Bombay, (4th Ed.) 1966.
6. Deutsch, K.W., Nationalism and Social Communication, The Massachusetts Institute of Technology, Massachusetts (2nd Ed.), 1967.
7. Dowse, S.E. & Hughes, J.A., Political Sociology, John Wiley & Sons, London, 1972.
8. Eisenstadt, S.N., Essays on Sociological Aspects of Political And Economic Development, Mouton & Co. Hague, 1961.
9. Harwitz, I.L., Foundations of Political Sociology, Harper and Row Publishers, New York, 1972.
10. Hyman, H.H., Political Socialization, (Ind.Ed.), Amerind Publishing Co. Pvt. Ltd., New Delhi, 1972.
11. Indian Council of Social Science Research (Ed.) Studies in the Fourth General Elections, Allied Publishers, Bombay, 1972.
12. Johnson, H.M., Sociology: A Systematic Introduction, (Reprint) Allied Publishers Pvt. Ltd. Bombay, 1967.

13. Lipset S.M. (Ed.), Politics and the Social Sciences (Reprint), Wiley Eastern Pvt. Ltd., New Delhi, 1972.
14. Mackenzie, W.J.M., The Study of Political Science Today, Macmillan Press Ltd., London, 1971.
15. राजेंद्रकुमार शर्मा, राजनैतिक समाजशास्त्र एटलांटिक पब्लिशर्स एन्ड डिस्ट्रीब्यूटर्स, १९८९
16. शशिभूषण सिंह, राजनैतिक समाजशास्त्र के विविध आयाम, अर्जुन पब्लिशिंग हाऊस, नई दिल्ली, २०१२.
17. फाडिया बी.एल., राजनैतिक समाजशास्त्र, साहित्य भवन पब्लिकेशन, दिल्ली, २००८
18. जौहरी जे.सी., समकालीन राजनीतिक सिद्धांत, स्टर्लिंग पब्लिकेशन, प्रा.लि., १९९०.
19. परुथी आर.के. तुलणात्मक राजनीति, अर्जुन पब्लिशिंग हाऊस, दिल्ली २००९
20. इनामदार पुराणिक, राजकीय समाजशास्त्र, कॉन्टिनेंटल प्रकाशन, पुणे, १९८४
21. भोळे भास्कर लक्ष्मण, राजकीय विश्लेषण, पिंपळापुरे बुक डिस्ट्रीब्यूटर्स, नागपूर, २००८
22. देवगांवकर एस.जी., राजकीय मानवंशास्त्र, श्री. साईनाथ प्रकाशन, नागपूर, २००९
23. भोळे भास्कर लक्ष्मण, राजकीय सिद्धांत आणि विश्लेषण, पिंपळापुरे बुक डिस्ट्रीब्यूटर्स, नागपूर, २००२
24. देवगांवकर श.गो., राजकीय समाजशास्त्र, श्री मंगेश प्रकाशन, नागपूर, २००१
25. आवारी विलास, देवरे सुरेश, आधुनिक राजकीय विश्लेषण, डायमंड पब्लिकेशन, पुणे, २०११
26. बोरालकर कृ.दि., आधुनिक राजकीय विश्लेषण, पिंपळापुरे अॅण्ड क. पब्लिशर्स, औरंगाबाद, १९९२
27. काचोळे दा.धो., राजकारणाचे समाजशास्त्र, कैलास पब्लिकेशन, औरंगाबाद, १९९८
28. कुलकर्णी बी.वाय., राजकीय समाजशास्त्र, कैलास पब्लिकेशन, औरंगाबाद, २००७.
29. तिजारे रा.अ., घांग्रेकर चिं.ग., राज्यशास्त्राचे सिद्धांत आणि राजकीय विश्लेषण, श्री. मंगेश प्रकाशन, नागपूर, १९९७
30. राठी शुभांगी, आधुनिक राजकीय विश्लेषण, अथर्व पब्लिकेशन, जळगांव, २०१८
31. पाटील महेंद्र, राजकीय समाजशास्त्र, प्रशांत पब्लिकेशन, जळगांव, २०१७
32. पवार प्रमोद, पाटील महेंद्र, आधुनिक राजकीय विश्लेषण, प्रशांत पब्लिकेशन, जळगांव, २०१५

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED
POLITICAL SCIENCE
Effective from June 2018
Class: B.A. THIRD YEAR
(CBCS Pattern)
Semester -VI
Paper Title: MODERN POLITICAL ANALYSIS
Paper-II
(Generic Elective Course)
GE -POL. SCI.

Credit: 03

Periods: 55

Marks: 75

Course Rationale

This course acquaints students with the aspect of modern political analysis. Modern political analysis is very important in the view of political science study. In this course, student has to study about practical concept of political science like political Leadership, political parties and various behaviour approaches. This modern approach helps to study of politics and its various aspects. This course encourage to student in the field of political science.

Utility of Course

This paper content will helpful for student to draw new meaning as per recent time they can understand new concept of political science in the reference of modern age.

Learning Objective

This course main aim to acquaint to student about new concept in political science as like political Leadership, study of various approaches of human behavior in politics.

Course Content

	Periods	Marks
1) Emergence of Modern Political Analysis	-15-	-20-
1.1 Meaning, Definitions		
1.2 Origin, Nature and Scope		
1.3 Characteristics		
1.4 Significance		

2)	Approaches to the Study of Modern Political Analysis	-15-	-20-
	2.1 Behavioural Approach		
	2.2 System approach		
	2.3 Structural Functional Approach		
3)	Political Leadership	-15-	-20-
	3.1 Meaning and Definition		
	3.2 Elements of Leadership		
	3.3 Qualities of Ideal Leadership		
	3.4 Types of Leadership		
4)	Political Parties	-10-	-15-
	4.1 Meaning and definition		
	4.2 Characteristics of Political Parties		
	4.3 Functions of Political Parties		
	4.4 Party Structure and Classification		

Readings (English, Hindi & Marathi):

1. Cantril, H., Human Nature and Political Systems, (Ind.Ed.) Popular Prakashan, Bombay, 1966.
2. Cawangh, D., Political Culture, Macmillan Press Ltd., London, 1972.
3. Coser, L.A. (Ed.), Political Sociology, Harper & Row Publishers, New York, 1967.
4. Dahl R.A. Modern Political Analysis, Prentice Hall of India, New Delhi, 1965.
5. Desai, A.R., Social Background of Indian Nationalism, Popular Prakashan, Bombay, (4th Ed.) 1966.
6. Deutsch, K.W., Nationalism and Social Communication, The Massachusetts Institute of Technology, Massachusetts (2nd Ed.), 1967.
7. Dowse, S.E. & Hughes, J.A., Political Sociology, John Wiley & Sons, London, 1972.
8. Eisenstadt, S.N., Essays on Sociological Aspects of Political And Economic Development, Mouton & Co. Hague, 1961.
9. Harwitz, I.L., Foundations of Political Sociology, Harper and Row Publishers, New York, 1972.
10. Hyman, H.H., Political Socialization, (Ind.Ed.), Amerind Publishing Co. Pvt. Ltd., New Delhi, 1972.

11. Indian Council of Social Science Research (Ed.) Studies in the Fourth General Elections, Allied Publishers, Bombay, 1972.
12. Johnson, H.M., Sociology: A Systematic Introduction, (Reprint) Allied Publishers Pvt. Ltd. Bombay, 1967.
13. Lipset S.M. (Ed.), Politics and the Social Sciences (Reprint), Wiley Eastern Pvt. Ltd., New Delhi, 1972.
14. राजेंद्रकुमार शर्मा, राजनैतिक समाजशास्त्र, एटलांटिक पब्लिशर्स एंड डिस्ट्रीब्यूटर्स, १९८९
15. शशिभूषण सिंह, राजनैतिक समाजशास्त्र के विविध आयाम, अर्जुन पब्लिशिंग हाऊस, नई दिल्ली, २०१२.
16. फाडिया बी.एल., राजनैतिक समाजशास्त्र, साहित्य भवन पब्लिकेशन, दिल्ली, २००८
17. जौहरी जे.सी., समकालीन राजनीतिक सिद्धांत, स्टर्लिंग पब्लिकेशन, प्रा.लि., १९९०.
18. परुथी आर.के. तुलणात्मक राजनीती, अर्जुन पब्लिशिंग हाऊस, दिल्ली २००९
19. इनामदार पुराणिक, राजकीय समाजशास्त्र, कॉन्टिनेंटल प्रकाशन, पुणे, १९८४
20. भोळे भास्कर लक्ष्मण, राजकीय विश्लेषण, पिंपळपुरे बुक डिस्ट्रीब्यूटर्स, नागपूर, २००८
21. देवगांवकर एस.जी., राजकीय मानवंशास्त्र, श्री. साईनाथ प्रकाशन, नागपूर, २००९
22. भोळे भास्कर लक्ष्मण, राजकीय सिद्धांत आणि विश्लेषण, पिंपळपुरे बुक डिस्ट्रीब्यूटर्स, नागपूर, २००२
23. देवगांवकर श. गो., राजकीय समाजशास्त्र, श्री मंगेश प्रकाशन, नागपूर, २००१
24. आवारी विलास, देवरे सुरेश, आधुनिक राजकीय विश्लेषण, डायमंड पब्लिकेशन, पुणे, २०११
25. बोरालकर कृ.दि., आधुनिक राजकीय विश्लेषण, पिंपळपुरे अॅण्ड क. पब्लिशर्स, औरंगाबाद, १९९२
26. काचोळे दा.धो., राजकारणाचे समाजशास्त्र, कैलास पब्लिकेशन, औरंगाबाद, १९९८
27. कुलकर्णी बी.वाय., राजकीय समाजशास्त्र, कैलास पब्लिकेशन, औरंगाबाद, २००७.
28. तिजारे रा.अ., घांग्रेकर चिं.ग., राज्यशास्त्राचे सिद्धांत आणि राजकीय विश्लेषण, श्री. मंगेश प्रकाशन, नागपूर, १९९७
29. राठी शुभांगी, आधुनिक राजकीय विश्लेषण, अथर्व पब्लिकेशन, जळगांव, २०१८
30. पवार प्रमोद, पाटील महेंद्र, आधुनिक राजकीय विश्लेषण, प्रशांत पब्लिकेशन, जळगांव, २०१५
31. ठाकरे एस.बी., आधुनिक राजकीय विश्लेषण, विद्याप्रकाशन, नागपूर, २०१०
32. मुठाळ राम, राजकीय सिद्धांत आणि विश्लेषण, अंशुल पब्लिकेशन, नागपूर, २००६
33. गदें दि.का. व बाचल वि.मा. आधुनिक राजकीय विश्लेषण, कॉन्टिनेंटल प्रकाशन, पुणे, १९७५
34. तिजारे, पांढरीपांडे, पेशवे, आधुनिक राजकीय विश्लेषण, मंगेश प्रकाशन, नागपूर, १९८१

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED

**POLITICAL SCIENCE
Effective from June 2018**

**B. A. THIRD YEAR
(CBCS Pattern)**

Semester - VI

SEC – IV - INDIAN DEMOCRACY & GOOD GOVERNANCE

Credit: 02

Periods: 45

Marks: 50

Course Rationale:

This Paper Provide the Conceptual Framework of the Democracy and Good Governance. It delves deep into meaning, origin, forms of Democracy and Good Governance in General.

Utility of the Course:

This Course will helpful and encourage students to Acknowledge Democratic Process in India.

Learning Objectives:

An intention of this paper is to understand origin, development and challenges before Good Governance in India.

Course Content	Periods	Marks
1. Democracy	10	10
1.1 Meaning & Definition		
1.2 Characteristics of Democracy		
1.3 Types of Democracy		
1.4 Merits and Demerits		
1.5 Obstacles in the way of Democracy		
2. Good Governance	15	15
2.1 Meaning and Definitions		
2.2 Silent Features of Good Governance		
2.3 Elements of Good Governance		
2.4 Obstacles in the way of Good Governance		

3. Development of Good Governance in India	10	10
3.1 Ancient Period (Kautilya)		
3.2 Medieval Period (Mughal Period)		
3.3 Modern Period – Pre-Independence and Post-Independence Period		
4. Democracy and Good Governance	10	15
4.1 The Needs of Good Governance in Democracy		
4.2 The Role of Political Parties and Free Press and Citizens		
4.3 Challenges before Democracy and Good Governance		

Readings (English, Hindi & Marathi):

1. Farouk Lawan, Democracy and Good Governance, University of Nigeria.
2. Subhash Kashyap, Democracy and Good Governance, Vista Pub. Pvt. Ltd.
3. Candra Bhan Singh, Democracy, Good Governance and Human Rights, Neha Publishers and Distributors.
4. Sing R., Local Democracy and Good Governance: Five Decades of Panchayat Raj, Deep and Deep Pub. Pvt. Ltd.
5. Dan Mou., National Security, Democracy and Good Governance in Post Military Rule.
6. Rumki Basu, Democracy and Good Governance Reinventing the Public Service Delivery System in India, Jain Book Agency.
7. W.R. Mujawar, Democracy Good Governance and Human Rights, Neha Publishers & Distributors.\
8. Osir Otteng, The Role of Media in Fostering Democracy and Good Governance, LAMERT Academic Publishing.
9. Strengthening Democracy and Good Governance in India, National Publication, Delhi.
10. U.K.Singh, Social Democracy and Good Governance, JNANADA Prakashan, Delhi.
11. E. Sreedharan, Bharat Wakhlu (Edited), Restoring Values, Keys to Integrity, Ethical Behavior and Good Governance, Imusti Publications.
12. Reddy G., Good Governance and Politics: An Indian Perspective, Gaurav Books Center.
13. Arif Rahman, Good Governance, Democracy and Economic Development, LAMBERT Academic Policing.
14. Rita Abrahamsen, Disciplining Democracy: Development Discourse and good Governance in Africa, Zed Books Ltd.
15. Ranjan Modi, Democracy and Good Governance Mangal Deep Publications.
16. Brentan Home, National Security, State Centricity and Good Governance in East Asia.

17. Surendra Munsri, Good Governance, Democratic Societies and Globalization, Imusti Publications.
18. Dr. R.K. Dubey, E-Governance, R.K. Publications.
19. Amrutkar Prashant and Shirsath Sham, Good Governance, Chinmay Publication, Aurangabad, 2007
20. कुलकर्णी सुधाकर, राजकीय सिद्धांत, अरुणा प्रकाशन, लातूर, २०१०
21. येरणकर श्रीराम, राजकीय सिद्धांत, श्री. साईनाथ प्रकाशन, नागपूर, २००५
22. चोपडे किसन, राजकीय सिद्धांताची तत्त्वे, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद, २००२
23. भोळे भा.ल., राजकीय सिद्धांत, पिंपळापुरे अँड कं. पब्लिशर्स, नागपूर, २००३
24. बोरालकर कृ.दि., राजकीय सिद्धांत, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद, १९९४
25. काणे प.सी., राजकीय सिद्धांत आधारभूत संकल्पना, पिंपळापुरे अँड कं. पब्लिशर्स, नागपूर, २००३
26. खेडकर दिगंबर, राजकीय सिद्धांतातील मूलभूत संकल्पना, चिन्मय प्रकाशन, औरंगाबाद, २००९
27. बोरा पारस आणि शिरसाठ श्याम, लोकप्रशासन, ज्ञानसमीक्षा प्रकाशन, औरंगाबाद, २००५.
28. भालेराव जे.के., जगताप बी.जी., प्रगत लोकप्रशासन, अनुराग प्रकाशन, पैठण, २०१०.
29. पाटील यशोदा, लोकप्रशासन, निराली प्रकाशन, पुणे, २००८.
30. फड एस.बी., उच्चतर आधुनिक राजकीय सिद्धांत, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद, २०१४
31. तिजारे रा.अं., घांग्रेकर चिं.ग., राज्यशास्त्राचे सिद्धांत आणि राजकीय विश्लेषण, श्री. मंगेश प्रकाशन, नागपूर, १९९७
32. राठी शुभांगी, राज्यशास्त्राच्या मूलभूत संकल्पना, कैलास पब्लिकेशन्स, औरंगाबाद, २०१३
33. भोगले शांताराम, आधुनिक राजकीय सिद्धांत, विद्या प्रकाशन, नागपूर, १९९६
34. खेडेकर दिगंबर, समकालीन राज्यशास्त्रीय सिद्धांत आणि संकल्पना, चिन्मय प्रकाशन, औरंगाबाद, २०१४
35. कुलकर्णी बी.वाय., नाईकवाडे अशोक, राजकीय सिद्धांत, श्री. विद्या प्रकाशन, पुणे २००३
36. दिवाण चंद्रशेखर, राजकीय सिद्धांत आणि राजकीय विश्लेषण, विद्या प्रकाशन, नागपूर, १९९८

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

नांदेड— ४३१६०६ (महाराष्ट्र)

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY

NANDED-431606, MAHARASHTRA STATE, INDIA.

Established on 17th September 1994 - Recognized by the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'A' Grade

ACADEMIC (1-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542

Fax : (02462) 229574

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

मानवविज्ञान विद्याशाखेतील बी.ए.—तृतीय वर्ष—शारीरिक शिक्षण या विषयाचा सी.बी. सी.एस. पॅटर्नचा अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१८—१९ पासून लागू करण्याबाबत.

परिपत्रक

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, दिनांक १४ जून २०१८ रोजी संपन्न झालेल्या ४१व्या मा. विद्या परिषद बैठकीतील ऐनवेळचा विषय क्र.१३/४१—२०१८ च्या ठरावानुसार प्रस्तुत विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयांतील मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी स्तरावरील खालील विषयाचा C.B.C.S. (Choice Based Credit System) Pattern चा अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१८—१९ पासून लागू करण्यात येत आहे.

१) बी.ए. — तृतीय वर्ष — शारीरिक शिक्षण

सदरील परिपत्रक व अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी.

‘ज्ञानतीर्थ’ परिसर,

विष्णुपुरी, नांदेड — ४३१ ६०६.

जा.क्र.: शैक्षणिक—०१/परिपत्रक/पदवी—सीबीसीएस अभ्यासक्रम/
२०१८—१९/५२०

दिनांक : १२.०७.२०१८.

स्वाक्षरित /—

उपकुलसचिव

शैक्षणिक (१—अभ्यासमंडळ विभाग)

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) उपकुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) साहाय्यक कुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, शैक्षणिक विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.

**SWAMI RAMANAND TEERTH
MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED.**

PHYSICAL EDUCATION

(U.G. Level)

FACULTY OF PHYSICAL EDUCATION

(Three year Degree Course)

B.A. III year

Semester Pattern

Choice Based Credit System

(CBCS Pattern)

PHYSICAL EDUCATION SYLLABUS

B.A. Third Year CBCS Pattern 2018

Semester Pattern

Physical Education

With effects from the academic year 2018-19

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED
Choice Based Credit System (CBCS)

B.A. Third Year

Salient features of the course:

- Effectives and Skill Enhancement Course is offer in each semester
- The course is enhance the Competency, attitude and skills related knowledge to Physical Education.
- Course offers reliable and feasible and choice to select electives from the group of courses of DSE
- The course is design to implemented as per CBCS pattern .
- The course is design to enhance the abilities to work in the Practical and theoretical field of physical educational.

Utility of the course:

- The course may provide opportunity to higher education specially in the field of physical education
- The course is significant to enhance the abilities of the student to work in the different fields of Physical education in the area of coaching, teaching, guidance & Curriculum development etc.
- The course is helpful to get knowledge and skills with respect to coaching, teaching, guidance & Curriculum development etc. in physical education
- The professional abilities and personality of the students may be enhanced
- **Course outline:**

- The courses designed for optional subject Education in V & VI semester of B.A. Third year. These courses cover organization and Management in physical education and practical of physical education including yogic therapy and Physiotherapy in V semester , moreover, Test measurement , psychology in physical education and practical including officiating and coaching in VI semester .

- **Pre-requisites of the course:**

- The basic knowledge of organization and Management in physical education and Test measurement , psychology in physical education are requires for successful completion of optional subject in Physical Education in V & VI semester of B.A. Third year.

The following shall be the scheme for examination and teaching for Physical Education optional subject for B.A. Third year.

Semester – V

Paper No.	Name of the Paper	Type of the paper	Number of Periods per Week	Internal Marks CA	External Marks ESE	Mark Each Paper	Credits
DSE IX	Organization and Management in Physical Education	Theory	04	35	40	75	03
GE II X	Practical (Physical Education)	Practical	04	25	50	75	03
SEC III	Yogic Therapies and Physiotherapy	SEC	03	25	25	50	02

Semester – VI

Paper No.	Name of the Paper	Type of the paper	Number of Periods per Week	Internal Marks CA	External Marks ESE	Mark Each Paper	Credits
DSE XI	Test Measurement and Psychology in Physical Education	Theory	04	35	40	75	03
GE XII	Practical (Physical Education)	Practical	04	25	50	75	03
SEC IV	Officiating and Coaching	SEC	03	25	25	50	02

Note:

- 1) One Practical batch should not be consisted more than 15 students for B. A. Third Year.
- 2) One Practical period should be 0.50 Hours

B.A. Third Year Syllabus & Work Load Distribution

CBCS Semester Pattern effective from June 2018

Subject : Physical Education(Optional)

Semester	Types	Paper No.	Name of the Paper	Lectures Per Week	Total No. of Lectures	CA	ESE	Total Marks	Credits
V	DSE-PE	IX	Organization and Management in Physical Education	04	55	35	40	75	03
	GE-PEP	X	Practical (Area Studies)	04	55	25	50	75	03
	SEC-PE	III	Yogic Therapies and Physiotherapy	03	45	25	25	50	02
	Total-V SEM				11	155	85	115	200
VI	DSE-PE	XI	Test, Measurement and Psychology in Physical Education	04	55	35	40	75	03
	GE-PEP	XII	Practical (Area Studies)	04	55	25	50	75	03
	SEC-PE	IV	Officiating and Coaching	03	45	25	25	50	02
	Total-VI SEM				11	155	85	115	200
Total (V & VI)				22	310	170	230	400	16
<ul style="list-style-type: none"> ❖ DSE-PE : Discipline Specific Elective Physical Education ❖ GE-PEP : Generic Elective Physical Education Practical ❖ SEC-PE : Skill Enhancement Course Physical Education ❖ CA : Continuous Assessment ❖ ESE : End of Semester Examination 					<ul style="list-style-type: none"> ❖ DSE-CA: 35 Marks (Two Unit Test : 20 Marks (each Test 10 Marks) & Home Assignment : 10 Marks, Discipline : 05 ❖ GE-CA : 25 Marks (Group discussion 10 Marks & Seminar 15 Marks (Seminar Record Written form) ❖ SEC- CA: 25 Marks(Two Unit Test 10 Marks & Seminar 15 Marks)(Seminar Record should be Written form) 				

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED.

CBCS- Paper pattern for the subject of Physical Education

B. A. Third Year

(With effects from the Academic year 2018-19)

Semester – V

Paper-IX

DISCIPLINES SPECIFIC ELECTIVE

ORGANIZATION AND MANAGEMENT IN PHYSICAL EDUCATION

Credits:3

Marks: 35 + 40 =75

Per week - 04 periods

Periods : 60

Unit-I

1. Definition, Scope, Need and importance of organization
2. Principle of organization
3. Skills organization

Unit-II

1. Needs and importance of tournament
2. Types of tournament (Knock-out System, League System, Combination System, Challenge System)
3. Care and maintenance of play field and equipments

Unit- III

1. Definition, Scope ,Needs and importance of management in Physical Education
2. Principles of management
3. Qualification and Qualities of the good manager
4. Gym management (Needs, Facilities and Maintenance)
5. Management of different level tournament (School to National level)

Unit-IV

1. Function and Importance of financial management
2. Budget, Criteria of budget, Types of budget
3. Public relation, Principles, Needs and importance, methods of public relation (Print media, Electronic media, Social media, etc)
4. Sponsorship

(Note -35 Marks internal Evaluation examination i.e. Test I:-10, Test II: -10, Assignment/ Tutorial:-10 and Attendance ;-05 Marks.)

Reference Books

1. P.M. Joseph . - 'Organization of Physical education' O.S. A.T.I.P.E. Kandivali Bombay.
2. J.P. Thomas - 'Organization of Physical education'
3. D.S. Dheer and Radhika Kamal - 'Organization and Administration of Physical education' Friends Publication, New Delhi – 1997
4. Valmer Edward F Arthur A. - 'The Organization and Administration of Physical edu.' Prince Hall, Ine, New Jersy- 1979
5. Sharma - 'The Organization and Administration of Games and Sports'
6. Charlrls A Bucher- 'Management of Physical Education and Athletics Programme'
7. U.K. Singh, J.M. Dewan - 'Sports Management, ' Ajay Nangia For APH Publishing corporation 5, Ansari Road, Daryaganj, New Delhi-110 002
8. S.K. Pachuri - 'Sports Management' – Ajay Varma,l Commonwealth Publishing 483/24, Pralhad Street, Ansari Road, Daryaganj, New Delhi-
9. S.K. Pachuri - ' Sports Management' , Sports Publication, New Delhi- 1999
10. वाखारकर / आलेगांवकर - शारीरिक शिक्षणाचे आयोजन नियोजन कॉन्टीनेन्टल प्रकाशन
विजया नगर, पुणे .
11. प्रा. के.एन गंदगे - शारिरीक शिक्षण आणि क्रीडा व्यवस्थापन, समर्थ पब्लिकेशन, नांदेड.

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED
CBCS- Paper pattern for the subject of Physical Education
B. A. Third Year
(With effects from the Academic year 2018-19)
Semester – V
Paper- X
GENERIC ELECTIVE
Physical Education Practical

Credits:3

Marks:25+50 = 75

Per week - 04 periods

Periods: 60

Course Contents

1.	Practical Project (Any One) :- A) - Fat percentage	05
	B) - BMI, WHR	
2.	Track & Field event : - Javeline throw	10
3.	Cardio Vascular Endurance :- 12/9M. Run & Walk	10
	Men / Women	
4.	Optional games (One Indian Game.)	20
	1. Wrestling 2.Badminton	
	(Fundamental Skills, techniques, knowledge of rules and regulation)	
5.	Oral - Related to all practical events.	05
	(Knowledge about Historical development, ground measurements,
rules and regulation, Awards, records)	

- NOTE:-**
1. Uniform is compulsory to the practical periods
 2. Without uniform and record book is not allowed to the examination

Internal Marks :	-	25 Marks
Attendance of practical periods	-	10 Marks
Oral (General Sports Knowledge	-	10 Marks
Discipline/Behavior	-	05 Marks

B. A. Third Year
(With effects from the Academic year 2018-19)
Semester – V
SKILL ENHANCEMENT COURSE -III
Yogic Therapies and Sports Physiotherapy

Credits: 2

Marks: 50

Per week : 3 P
Periods: 45

Unit- I

Yoga for Diabetic patients
Yoga for Hyper and Hypotension
Yoga for Obesity

Unit –II

Yoga for Pain Management
Yoga for Postural Deformities
Yoga for Cardiac patients
Yoga for Kids and Children's

Unit- III

Basics of Sports Physiotherapy
Needs of Sports Physiotherapy
Types of Physiotherapy
Physiotherapy for disable person

Unit –IV

Rehabilitation and Physiotherapy
Physiotherapy for injured Athletes (Men and women)
Physiotherapy for Muscle Release

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED.
CBCS- Paper pattern for the subject of Physical Education
B. A. Third Year
(With effects from the Academic year 2018-19)
Semester – VI
DISCIPLINES SPECIFIC ELECTIVE
Paper-XI

Test measurement and Psychology in Physical Education and Sports

Credits:3

Marks: 35 + 40 =75

Per week - 04 periods
Periods : 60

Unit-I

1. Definition of Test and Measurement
2. Needs and Importance of Test and Measurement
3. Principles of Test and measurement

Unit-II

1. Construction and classification of Test
2. Criteria of good test
3. Test of physical fitness (JCR, Hardward step test, Sargent Test, AAHPERD Youth Physical Fitness Test)

Unit-III

1. Definition, Nature and Scope of Sports Psychology
2. Learning Process – Theories Laws of Learning
Personality – Meaning, Dimensions & Personality of sports-man

Unit-IV

1. Affecting factors in Growth and Development – Heredity and Environment
2. Relationship between Sports Psychology and Performance of players

(Note -35 Marks internal Evaluation examination i.e. Test I:-10, Test II: -10, Assignment/
Tutorial:-10 and Attendance ;-05 Marks.)

Reference Books

1. Dr. Devender Kansal - Test and Measurement in sports and phy.
Education
2. जंजवार - शारीरिक शिक्षण एवं खेलकूद परिक्षण, मापन, एवं
मुल्यमापन
3. प्रा.श्रीपाद जर्दे - 'शारीरिज शिज्ज मापन व मुल्यमापन'
4. डॉ. व्यंकटेश वांगवाड - 'शारीरिज शिज्ज मापन व मुल्यमापन'
प्राचार्य शंकर तिवाडी
5. डॉ शिवकुमार चौहान 'शारीरिक शिक्षा का मापन तथा मुल्यमापन'
6. Kamlesh M.L. - Psychology of Physical Education and sports
Mentropolitan Book com – pvt ltd. 1983
7. John d.Lawther - Sports Psychology.
8. Robber N. Singer - Coaching Athletics & psychology
9. M. Suinn - Psychology in sports and application Richard
10. Cratty B.J. - Psychology and Physical activity , Edgewood cliffs,
Prentice Hall, 1968.
11. ह.ता. जगताप - शैक्षणिक व प्रायोगिक मानसशास्त्र, नुतन प्रकाशन पुणे १९९१
12. वा.ना दांडेकर - शैक्षणिक व प्रायोगिक मानसशास्त्र, मोघे प्रकाशन जेल्हापूर
13. आ.पा खरत - प्रगत शैक्षणिक मानसशास्त्र, श्रीविद्या प्रकाशन पुणे
14. प.म. आलेगांवकर - प्रगत क्रीडा मानसशास्त्र, कॉन्टीनेंटल प्रकाशन, विजया नगर पुणे
15. डॉ. रमेशचंद्र कंवर - शिजा एवं क्रीडा मनोविज्ञान - अमित ब्रदर्स पब्लिकेशन, नागपूर

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED
CBCS- Paper pattern for the subject of Physical Education
B. A. Third Year
(With effects from the Academic year 2018-19)
Semester – VI
Paper- XII
GENERIC ELECTIVE
Physical Education Practical

Credits:3

Marks:25+50 = 75

Per week - 04 periods
Periods: 60

COURSE CONTENTS

1.	Practical Project (Any One)	05
	A) Flexibility measures.	
	(Sit & Reach or Bend and Reach)	
	B) Arm Strength (Grip dynamometer)	
2.	Track & Field event: High Jump	10
3.	Aerobics Activities (Minimum 10 min) – men / women	10
4.	Optional Games : One Foreign game	20
	1. Volley Ball 2. Hand Ball	
	(Fundamental Skills, Techniques, knowledge of rules and regulation)	
5.	Oral:- Related to all practical events	05
	(Historical development, ground measurements. Rules and regulation, records and awards)	

- NOTE:-**
1. Uniform is compulsory to the practical periods
 2. Without uniform and record book is not allowed to the examination

Internal Marks :	-	25 Marks
Attendance of practical periods	-	10 Marks
Oral (General Sports Knowledge	-	10 Marks
Discipline/Behavior	-	05 Marks

Reference Books for Practical Paper II and IV

1. D.K. Kancel, Friend Publication, Delhi.
2. K. K. Agrawal and R.J. Jain
- 'Officiating and Coaching' Suyog Prakashan, 3
Vivekanand market, Amravati 1983.
3. Y.M.C.A - 'Books of rules of games and sports'
Y.M.C.A. publication Hous. Jaising Road, New Delhi.
4. Lokesh Thuni- ' Play ground measurement manual' W.P. 474 first
floor,, shiv Market, Ashok Vihar, Delhi- 110052
5. Ashok Kumar- ' International Encylopedia of sports and games mittal
publication New Delhi- 110059 Vol – I to IV
6. डॉ. व्यकटेश वांगवाड - कोचिंग अँड ऑफीशिएटींग गेम्स अँड स्पोर्ट्स पार्वती
प्रकाशन पुणे.
7. पी.के. अरोडा - खेळ संचालन एवं प्रशिक्षण,
प्रकाश ब्रदर्स ५४६ पुस्तक बाजार, लुधियाना १४४००८
8. प्रा. सिलेदार डॉ. विठठलसिंग परिहार- खेळ संचालन व क्रीडा मार्गदर्शन अभय
प्रकाशन, नांदेड ४३१ ६०५
9. डॉ. सुरेशचंद्र नाडकर्णी- क्रीडा ज्ञान-जोश
मेहता पब्लिकेशन हाऊस १२१६ सदाशिव पेठ पुणे.
१०. प्रा.के. एन. गंदगे } क्रीडांगण , समर्थ पब्लिकेशन, नांदेड.
प्रा.उत्तम धुमाळ }
११. शारीरिक शिक्षण हस्त पुस्तिका, १ ली ते ९ वी, बालभारती पुणे
१२. शारीरिक शिक्षण हस्त पुस्तिका, ९ वी ते १२ वी एन.सी.आर.टी., ५,

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED
CBCS- Paper pattern for the subject of Physical Education

B. A. Third Year

(With effects from the Academic year 2018-19)

Semester – VI

SEC-IV

SKILL ENHANCEMENT COURSE

Officiating and Coaching

Credits: 2

Marks: 50

Per week : 3 Periods

Periods: 45

-
- Unit- I** Officiating in Kabaddi
Officiating in Kho-Kho
Officiating in Volley Ball
Officiating in Cricket
Officiating in Track and Field
- Unit –II** Ground Management in Kabaddi
Ground Management in Kho-Kho
Ground Management in Volley Ball
Ground Management in Cricket
- Unit- III** Coaching of Basic Skills in Kabaddi
Coaching of Basic Skills in Kho-Kho
Coaching of Basic Skills in Volley Ball
Coaching of Basic Skills in Cricket
- Unit –IV** Coaching for Conditioning Exercise
Coaching for General Physical Fitness
Coaching for Motor Fitness
Coaching for Kids and Children's

Reference Books

1. K.K.Agrawal & R. J. Jain
- Officiating and Coaching , Suyog Prakashan, 3 Vivekanand Market,
Amravati 1983
2. Joh, W. Bunn – The Art of officiating, Sports , pretice Hall
3. A.A.F.I. Officiating in Athletic, 1988
4. Brar, T.S. Officiating techniques in Track & field, Bhargava Press
Gwalior, 2002
5. Dr. Kamal Jadhav - Principles of coaching
6. NIS. Publication - Sports training methods , NIS publication patyala
Punjab.
7. Kote . S.M. Scientific coaching manual for martial Arts, Rama
graphics and publication, Hyderabad 1997
8. प्रा. सिलेदार डॉ परीहार
- खेल संचालन व क्रीडा मार्गदर्शन, अभय प्रकाशन, नांदेड
9. अ.के करमरजर - क्रीडा अधिषिक्षा पध्दती, शक्ती प्रकाशन, अमरावती.
10. डॉ. सुरेशचंद्र वाडकर्णी - क्रीडा ज्ञानजोश
मेहता पब्लिकेशन हाऊस, १२१६ सदाशिव पेठ, पुणे.
11. प्रल्हाद सावंत, राम भागवत - खेळांचा राजा अॅथलॅटिक्स मॅराथॉन प्रकाशन, पुणे

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded.

B.A. IIIrd Year examination

PHYSICAL EDUCATION

Question Paper Pattern

For Paper No. I and III

Time: 2 Hours

Day / Date

Marks: 40

N.B.	1.	Attempt all questions	
	2.	All Question Carry equal marks	
Q.	1.	Write in brief. Or Write in brief.	10
Q.	2.	Answer the following questions (any two)	10
	i.		
	ii.		
	iii.		
	iv.		
Q.	3.	Write Short answers of any two of the following	10
	i.		
	ii.		
	iii.		
	iv.		
Q.	4.	Write Short notes (any two)	10
	i.		
	ii.		
	iii.		
	iv.		

N.B. 1. Separate heads of Passing

- a) Theory Paper Minimum Passing 16 Marks per semester
(Out of 40 Marks)
 - b) Practical Papers Minimum Passing 20 Marks per semester
(Out of 50 Marks)
2. Practical examination conduct.
- a) First batch 20 student, Second batch will be treated as 1/3 of first batch
 - b) Examiner appointed by University
(Internal one subject teacher and one external)
 - c) One peon for ground marking, equipment and water supply and collecting it etc.
3. Physically handicapped student is not allowed
4. Uniform and practical book is compulsory for practical period and Examination
5. Practical examination of paper X and XII will taken jointly at the time of summer examination.
6. While conducting the practical period and examination the concern College will make all necessary arrangement including grounds equipments as well as supportive staff for the purpose.
7. Arranging a visit to the sports Institutes, stadium and other sports activity is compulsory.